

Dr. F. G.

1940

o sis dies de lluita, Savia perdut cent-cinc homes morts dels quatre-cents mil que tenia tot l'exèrcit. Si aquesta vaga és veritat col reconeixet que és un balanç terrible per un exèrcit a aquest efecte. Per altra part els alemanys han desmorallit i completament el príncep amb els seus enemics avui sobre tot. Innumerables persones han estat ferides per la fa internacional "ciutadana columnà", per davant de transport i furs i tot per fidus amarrant a les escenes dels rius.

Europa té tota s'agita amb vasts de foc, d'ací guerra: Itàlia està cada dia més preparada; Espanya afirma un regret tot la seva neutralitat; Iugoslàvia i (Bastia) Hongria es preparen contra les eventualitats; els Balcanes en general hi ha febrositat; Suècia i òstic Finlàndia estan pressionades pel Rei; la U.R.S.S. diu que fortifica ràpidament les seves forces del Bàltic, i, finalment, els E.E.U.U. inviten a tot els cintadans amagats a que abandonin Europa. Encà val dir tot això? Una vegada més sobre comentaris.

D'així les Pèniques es ven força seguint uns passos del sol plenes d'una bellesa com la que no heu vist. Allà, al fons de l'Àfrica es fa un joc de colors que captiven pel que fan els bellistes i encantadors; uns dies es veu el foc que es presenta com si volgués volar-se al cel; a la tarda, altres dies altres es una descorrefonció de llums d'un encant diví, encant que tot el sol vermell com una pupila madura; seus reflexos, que s'oferia allà berig.

Quan es tingut oclús somi d'admirar més vagades la imponente belleza de la natura avançant a l'estepa de Bechuanas a veure els que estan allà treballant. Heu pogut per la nostra carretera que veiu venir, en bicicleta, aquella carretera obrenguda el bosc de Chigé, el qual és d'una espessor i d'una verdor esclatants; i si observa la natura tot passant i a més a més aspiren un aire fresc, pur; perfumat de sentir d'aire; fulles verdes més verdes, prop de Bechuanas, es perceb ultra el perfume del bosc, un altre més; dolc perfume de claudes-blancs i florit en general. Per tot arreu hi ha verdor, tellers, color i cultura...

Al return hem trobat una voix en bicicleta que anava
també a Bligé, venint de treballer de la fàbrica que hi ha
al costat de l'estació. Malgrat que no era gaire enverga
ni simpàtica a primera vista, hi ha estat conveixuda, veient
després que del darrer n'és força més bé del primer en exer-
cici del primiri farer. El viatge se'n ha fet molt més breu,
perllent de tot un poc, incles d'un proper bell que en in-
tinuitat o particular cosa mirarà de què es pugui celebrar.

L'últim fet diqué de encució per amic: Aquest matí hem fet
una foto amb un tinent coronel de Santitat, tres metges auxiliars
i algunes de més altres. La màquina era d'un dels metges que
fins ara passava visita ací i que des d'aleshores decya tot fer-
so; era un ficot extremadament seriós que se en servia fes tota
simpàtie. Ha promés fent-se arribar una còpia.

Dissabte, dia 18 de maig

I diuen que tot llibre és un bon amic! Aquesta afirmació ja
ha passat a la història. Si han molts, libres i port dels que ja
n'han anat l'intent, del mol exemple, que no fan cap bé, sinó al
contrari, a vegades força mal, sobretot a veus a veus en veus
d'esperits susceptibles a la impressió de idees tenetes. Ara mateix
n'heu de llegir uns que scriba per algunes a fer més mal
que bé, perquè potser enverga es fos, quan es podria afir-
mar per tots. Es tracta de "La Confucio d'un infant del segle"
d'Alfred de Musset. Només valga la pena uns paràgrafs
d'un personatge anomenat degudis i l'estival de Nigidi.
en canvi, el paper d'Orléans és deplorable, no ensenyant res
important al contrari tan una vegada més a relleus dels
feblets humorístics sequells, fets d'una forma que creu que
no poden fer cap bé!

Diumenge, dia 19 de maig;

Les veus de guerra continuen assent dolentes; han dit que
Bruxelles i Anvers ja han caigut en poder dels alemanys. Del a
França hi ha un nou govern amb nous militars i uns a
més d'importància; no s'explicaran de què es tracta car
no se saput llegir encara la premsa.

De bon matí i sense d'haver a llogar-nos he sortit amb un

altre a fer una sortida de bici, uns vint i cinquanta minuts; després van baixar tamunt a la "Boutannerie". Per la tarda se tornaren a veure aquella familiia bosca del dinouenge passat; ja no hi quedava la mare i la petita, Felisita, o sigui la que va aparèixer amb unes les primers vegades. Com que en Pof i en Vicenç estaven una sortida "fornets" dels resultats d'una bona dinar i bona beure, tenien una sort que no s'hi veien i enveig d'un camp els se deixaren dormint més tard tot sol. Tant la mare com la filla van tenir-se molt bé i amb la Felisita van a deixar en tots dos bicicleta, seu quedat per cuar el dinouenge si ella no treballava o si no diumenge proper, finalment en tots vaningut a companyar una sortida estona i uns bons amanitats.

El divendres, uns cop arribat, se trobaren allà vegades els meus amics, venint a sopar molt junt, amics, companyys i enemics amics i quan en company, mes aviat i ha prestat. L'ipat ha estat en l'en Vicenç i jo havent-hi d'acabar a fer una petita postrejada amb dues amigues molt bones però en tots hem suat, no sé si per haver arribat nosaltres tard o perquè ells se'n han "passat". També havent d'acabar amb la Nand una estona però la fet tard. En resum, uns bons dies.

Dilluns, dia 20 de maig.

L'odette m'escriví de casa i una altra ocasió volta a quatre vents les noves il·lusions pel futur barrijades en una atmosfera de tendresa, recíprocatisme i amor.

Aquesta tarda ha veningut de nou el tinent Maestriprofit, que coneixia tots els R. P. i uns enquadra a nosaltres. Si un home que es preocupa molt de deixar-nos el peu que correspon al mateix temps que exigeix, en el que devien fer avui ens ha veningut a veure per dir-nos qui definitivament estan aprovades les primes de treball de l'empresa Vandervall, essent de dues firmes molt obertes, sig pels caps de secció i amb gran sorpresa he sentit que deixen vint punts pel capità i jo M. ho entronquist tant una sifriera aviat que se tractava en principi que lo bargués estés bé.

Aquest vespre a Olzí ha veningut a trobar-me la Maria suant tot seguit vers un camp proper; uns cop allí, sales a fer-se i "pollo."

A l'arrenjament del nou ministeri francès hi ha com notable que el general Petain, ambdós dies fins a era a disposar, entra dins el nou govern com conseller d'estat; també hi estat com conseqüència de tot això, el canvi del generalhip dels exèrcits francesos Gamelin pel general Weygand. Han considerat a Gamelin com un fracassat i fins i tot li han qui no s'amaga de dir que és un traidor.

Les coses Aliats no veig en veig la unitat de comunicament que han afirmada i que caldirà; cada exèrcit diua el seu comunicat de guerra particular: el francès, el britànic i el belga; ja que un benvia d'ésser un comunicat de guerra dels Aliats amb un veritable i únic gran Estat Major. Això diua la impressió de certa semblança al comunicament de la nostra guerra on cada grup feia el seu comunicat de guerra viuentrestent l'espíritu burocràtic i enfrontant vers uns altres més de pressa que corrents.

Dimarts, dia 21 de maig.

Els alemanys continuen avançant per terra d'una manera imparellable incontenible. Haue diu que Reims, Arras, Amiens i Sant Quirí i una ciutat important del nord de França, ja han caigut en poder dels germànics. Precisament hem tenit amb els dos catalans que estaven en companyies de treball com la nostra ell que venia de les Ardenes; han arribat fins aquí perquè aquest desplaçament frontal està dispost que en les seva evacuació sigui als dos Sevres. Expliquen que ells han de servir en companyies i tots en la salut de la pell com ho pogut, inclús negocien fer que entre ell espanyols hi morint i ferit. La desbandada francesa diuen ést quan igual a les nostres grans retirades els alemanys fan una guerra terrible de material i bens del tel interès que no sabem qui diu que tecnicament és imparable. Tot portant d'alemanys per dir que en tenim ben aprengut: en una de les colònies d'aquesta fàbrica s'han intermit més cinc-cent. El més curius és que el camp de concentració ha estat fet per la nostra companyia. Separats que fins aquí han estat famelots, fer a dues a França, un camp de concentració per alemanys. La cosa val la pena de recopilar-ho.

Dimecres, dia 22 de març. 1940

Es comencen a saber coses de la inexplicable derrota francesa. I hom diu que hi ha baixos traïcions, "falsos increïbles que seran castigades"; i d'entre el tan cocarejat generalissim Gamelin hi està destituït molt fransos són els per traïdors. De cap enprem hi ha en Weygand i el popular mariscal Pétain està dins el govern com vice-president i expert. En Paul Reynaud diqué al Senat que la Pàtria estava en perill, que havien oport a l'inviat una política guerra i una estratègia militar de seu estil, furent cosa conseqüència amb una nova concepció de la guerra imposta pels alemanys. Aquests, apunts per una cinquena setmana formidables s'havien volgut tenir de l'estància com de l'autàcia; ports que militàriament devien d'ésser voluts, no ho foren, fortz i ciutats preses per operacionistes, guerra motoritzada i blindada de primer ordre; i endavant sense mirar que els mateixos tancs alemanys poguessin fer demunt dels quals eren de cadars, sell, ríos, etc morts ja no els hi interessen, endavant. Aquesta és la terrible guerra del 1940!

Fins ara tots vam crigar i efectivament aquesta època les han tret i fet els nazis a Holanda per rebre la reina va-rem per deixar en parades un petit automòbil, mesquon arribaren el pellot ja havien fet tard, feia un quart d' hora que la presa havia quitat.

El poble francès, el que jo freqüentava així, fins ara, no està més que demoralitzat i escoltant; els meus són els antinazis i ell de temps, la majoria a ésser indiferent o està que no sap en toca. El país no està unit av per la part traballadora hi ha els comunistes que estan fora de la llei; per la part oposada hi ha els feixistes i altres per l'estil que temps hi estan molt conformes; altres tots els altres hi ha grups desavenços i punts de vista diferents de tot el qual n'ha resultat la nació en general i com la logie la conducta de la guerra. A més, a més, com veia, hi ha una ciutadania solitaria que treballa molt, un milió i mig de demoralitzats empes que fingir-se autoritat, i donar ordres d'excepció precipitades a fi de rembarcar el poble: la confusió.

Dijous, dia 23 de maig.

D'important al meu entorn res. Com a més de guerra poc dir que segons la premsa la ciutat d'Arràs ha estat reprengada pels francesos i en quant a Reims hem dit que era una bala.

Dissabte, dia 24 de maig.

Estem esperant que li supriuengui fa pagar les pimes de la setmana passada encara; encara fan passar tot l'any dia a l'estret i així cada jor.

Pel matí se fet poc més o menys com de costum i per la tarda a darrera hora he anat a veure un joc de boquerons.

Un altre llibre molt ben escrit d'en Joan Vilar amb un tema dolentíssim i amb algunes concepcions pessimistes; m'aferro com conseqüència errada més en afirment que el bell proverbio "Tot llibre és un bon amic" consta com una calàndria, car n'hi han molts que no arriben en a "mal company". Ara estic llegint la Titel·lació, un llibret escrit per l'Idote que és el primer d'una obra titulada: "Les set columnes de l'escurçana" la qual té set llibrets o grans capítols. Els nous i dels altres vistos: L'enterrament, la Memòria, la Voluntat, el Sacrifici, la Tra i la Fràcia. Maigrat que aquest llibret primer no fa agrado a l'autora que a en Bayón (un company d'ici), fins hera en agrada un si bé no fuc dir res clara sobre la impressió desfeta. va perquè es deu d'empastar i forsa corromper.

Dissabte, dia 25 de maig.

Els elements per desplaçar i fer caure els paracaidistes s'ha de fer en compte l'excusar cosa d'un procediment d'astúcia que és el següent: Fa procedir els aviats que transporten els soldats-paracaidistes per d'altres amb l'intent suposat de bombardeig, de mit i tota d'una ciutat; d'aquí així arribarà la D.C.A. (defensores) contra els més ràpids avions de bombardeig i mentre tant, obrera, els paracaidistes faran trencadament sorprencen així els aliats, que seran defensant-se sobre i contra els repetits atacs de bombardeig els quals marxen deixant el seu objectiu d'engegny de atop caiguts.

Per atrever-se fent sobre rius i iubrir que l'enviui els
voli ben mat el següent procediment: Ha ser fet precedir les seves
forces autoritzades per un destànicament disfressat amb uniformes
de l'ennemic, aquest grup ha passat el punt triangul. D'aquest cas
se ésser enolat per les forces aliades de la línia d'ofensiva,
més en cap altra el filgit destànicament s'ha punit com-
bust per despesa i mentrestant el grup de les forces alemanyes
veue, en modestia, passa per sobre el punt i endavant.

Un altre truc escurz: Preparació artillera intensa, exercici i
fusq., aquests, en gran quantitat, desplaçant avions; obres
prop del qualque pista punta; una gran obertura. Són clares
grans masses de motoristes venuts que tot allora arriben a
l'objectiu designat, generalment una ciutat o poble perquè gressi.
La població civil de pocs dies televisor alemany i tots els
motoristes i eggeria suposant que la resta de les forces de classe,
els motoristes, faran a envolar davant i mentrestant entre la
població civil i seran un rebuixon de mal humor, conuen-
ien a evocar precipitadament embotellant díxí tots, les
vies de comunicació que poden servir en cas d'emergències davant
a rebre refuges o a rebre fòrça.

Amb tots aquests trucs i d'altres per l'estat i les forces idòlees
excepte del seu exèrcit, estan si diu ja al suu, a Boulogne
més lluny, segurament díxí segons semblar, d'ací, fent passar per
Dunkerque, Sant Quintí, prop de Reims i fins a Mauleucod, tot
un gran boci del Nord de França.

Yera si va un xito fet per qui d'una manxa retallat i
forgada: Aquest missatge li havia dit l'oficina un ~~del~~ anglès
que estava esperant el nostre informe amb una cosa determinada.
Com signi que trigaava molt a enviar i el dinar estava
a taula, fentallat d'ell mateix li se dit ~~que~~ en Padilla, car
creia que tot parlava d'ell: en tot cas francès: "No te inqui-
bis d'aquí no sia que te le pague algo a los degos a ès"
jo, díxó ho havia dit més en segona vingutari per la
forma que tenia de fer parlar ell dit missatge gent; ho ha-
via dit un castellà creuat del tot que el tal anglès no con-
prenia l'espanyol, més retallat que no sols el comprenia sinó
que adue el parla. En Padilla ho sabia i per desmuntar, el reu-

ter la meva intercessió fén com si no m'aguis deitat. Si quan a l'orgeli no sé si en comprendre ben bé però entenc que el devia quedar ben "mésca". Mes era de el millor: jo curto de l'oficina i els deixo tots allí, passant el deporte-hora contingut que és el meusador; tots els deportacions estan preparats solament per un embò de festa i per tant nom clarament tot de jocsevol ho. Mes moments més tard i es visto que en l'infermer venia en l'orgeli se'n anava exclamant les de force o riu del meusador i dirigint-me a l'oficina en continuaven l'orgeli de miret i en Padiella: "Pero que estau esté tio?" I en respondé ell i en una felia: "¡Cómo! Estoy esperando el enfermero." El donar-me corrupte que en Padrós compries quan suposava el contrari, en le quetab qui s'ofia que l'ofia, i després, quan va arribar, tots ho van ferent de riure, inclús l'yo.

Diumenge, dia 26 de maig.

Avui un gran dia interessant, solament per la tarda una visita a Pivert o Millot dit a costa d'aquells refugiats de Catalunya en la Felicitat en esperava. Hi havia molt curiositat i ja perdi de follet l'amiga que tenia de tots i amb ell, ben gentil a mi aquella vegada, no m'ha resultat de convències el pla, car certament que ha Felicitat té una incongruència: bell tots, etc., esvelta i prima, potser un poc exenta; simpàtica i sensible que li interessa, mes és una dona de setge amb força irregular i en fa l'efecte que un flirt amb ella reporta una conducta superior que com que en català espiritualment no tinc gaires ganes d'impreindre-la. A mes a més, en les condicions d'ixí, sempre si en obvi després el drama de l'amor, recordo encara a l'Elisa, Manolita, Carme i fins i tot l'Odette per no mor mai enlleny. Insistidament, dolores, era, no m'interessa gress; cosa a flirt té als meus amics però la seva incongruència li poter la diferència de caràcters no ho deixa veure bé.

Mentre no trobi una dona que m'atraiga totòlicament per tots conceptes, tinc ganes de viure la vida i edificiar la dona dins dels meus peus de vista; com que no ignoro les meus atitudines sobre aspectes particulars i imposa viure la vida i dirsi la

el que pensó fer mentre frig, mentre no trobà el que s'ò
que existent, i mentre n'hi permetien les actuals formes de vida
de la societat, i de la meva particular.

Així, a Llubí, hi ha una altra cosa, havia fin la més for-
midable del poble que m'agradaria frigüeter, es tracta d'una
de les oficialles de Correus, la més jove de les tres, anomenada
Poulette a la qual d'acord amb les Vicens farà fer. Li quèst
més per veure de sortir ella, una altra oficialla, i ell i jo. Dijo
fou fet el diumenge o dimarts d'aquesta setmana, després
que els regous en Vicens, amb ratificació pels dos cantons com
era prouït. Dijo ens jaí pensat que o no li interessava o
que decididament, tota seguda que l'altra sentenza venir-hi bé.
Però hem dit que aquesta tarda quan marxarem a Briouet
la trobem accompagnada d'una amiga, que és metra, a les oficines
del poble, les dues hores, a la vora de la carretera, esquerda: en un
llar, on tres diumenges seguits hi han passat. Aquella conseqüència
ens permeten suposar que la seua estació dissimiladament i encès
encara que ella no baixés respost al seu bitllet per als desacord
la companya de treball quan aquesta no és la seua amiga de
passejades ni la interessada. Tots com fos, moltes no ens donarem
per als dijits i continuarem fins a Briouet on viurem passant tota
la tarda. El retornar, al vestre, i seu gran sorpresa consta, les
viurem veure al mateix llar encara lla qual cosa ens fan
suposar més i mirant-nos força fàcilment dues de nos, alvol-
tats, com pue en laicem rebut resposta al bitllet no ell do-
narem per als dijits i continuarem el nostre camí.

Dilluns, dia 27 de maig.

Com a conseqüència del petit col d'abans la Poulette, on puc
feia carer d'empoderada. A la tarda s'ha explicat i ell entre altres
coses ha dit que ens havia volgut escriure perquè les parades
són més lleugeres que les llutes, i en un poble s'ha d'anar
molts en excepte. Tots en així, ha dit, que ja algú s'ha-
imat compte de la sortidota del diumenge. En resum ac-
cepta la relació i en aquesta sentit una sel diumenge allà.

Més aviat encara dels diumenges, rovats de la placa uns -
derrera: Tenen més aviat dins uns tubs llargs flamaq, que

despedeixen 10.000 grans de valors; l'arma com és natural (és tractat) és terrible. Si bé crec que no ha estat empresa a prop, és invent d'un general que feu un gran aviador durant la darrera guerra.

Per fer baixar i protegir els paracaigudistes empren boira artificiial que els permet camuflar-se molt bé. Això ja ho van assajar a Espanya amb gran per desastre possessional.

Per demoralitzar la població civil empren ultra d'altres procediments, uns seixos sirenes que fan el rovell de degunes de sirenes i que reben el nom erró.

Per demoralitzar civils i militars empren més bombes provistes de fins que imiten la caiguda de les mateixes bombes que donen l'aspecte d'una pluja terrible de bombes i controla capçal d'altres i d'embigat el més impossible. Es a dir que se les pensen totes per tenir la màxima efectivitat pels enemics que voleu.

Diumenge, dia 28 de maig.

Aquest matí hem passat el consell de revisió per la classificació del treballador. Les filles creuen les mateixes que foren al Col·legi retrobades avui. Una cosa m'ha estançat molt: He vist a la cosseta de conducta que la nova era solament força bona, quan tots els altres, era bona a excepció d'uns quants que eren suspicts. Suposo això fet pel seu Chevalier: es estançava tant que havia escriture-li per veure a qui es deia. Trobà nombrosos que aquest senyor que jo creia ben boiem amic i bonic, soagi fet això; per bovi, però, no diu res més car no vull fer un jutjament.

Dimecres, dia 29 de maig.

Ara hem cobrat ja les primícies de treball a vint francs jo t'el com en referència al treball Non-profit; encara encara cobram una primícia d'alimentació de dues vint-i-cinc. Avui aquest tramunt em crida i hem d'igual que aquesta preferència d'iguals que al capità meus la feia en mi tota vergada que els altres interpretaven com que el bon de cop el s'aguant. Jo li he aguantat tot com devia si bé no sé ben bé la volunt d'aquesta creient simpàtica envoltant-me.

La premsa d'avui porta uns altres verius reccòs militars belga
liats: El rei Leopold II de Bèlgica ha capitulat davant d'Alemanya
sense avir a viure: ni el seu poble, ni el seu govern, ni ell mateix,
ni tan sols als exercits francesos i anglesos que hem trinxat al oest
tot a Bèlgica. Va tot claudicar tiquiu fricció. Diquiu les dues coses
que informant trobàs i que cosa en gran escala les forces aliades
que a la Segunda del setembre havíen arribat a ajudar-ho.
He rebut carta de l'Idiotte joc en el qual sempre.

Dijous, dia 30 de juny.

Després d'arribar de Viart en Liège va anar per recomanar
un vestit de pàl per portar una roba que ens donaren a Batticeville
com manada per fer-me un vestit civil. També s'apuntant que
s'queix molt i que li fet retratar, i que li fet ja siga foto de carnal.

A sopar se matà amb un Pol i un Viennà a l'hostal per cele-
brar el cincanyà del meu primer any. Ha estat un sopar for-
midable i a molt bon tren. Ha coincidit que un germà de
les mestresses de l'hostal i ha usat aproveitant un cert permís i
havia fet també una bona sopar per celebrar-ho. Hi havia variis
convidats familiars entre els quals una noia de quinze o
seix anys que portava ulleres, cosa graciós. Maria Herbert
sopat i després de rogar besos a tots i a tots dones i homes, hem
sortit a donar un tomb amb dues germanes de 18 a vint anys
i la de les ulleres. Jo m'he posat al seu costat agafant-la immediata.
Farem pel besos i poi després per la cultura; díxi i parlant ani-
madament que m'he matat, millor dit encara que hem matat a veure
a un d'aquests roncets de pedra que hi ha a les voreres de
les carreteres; ja ha estat iniciada la batalla del bes, sempre
en el meu costat, i m'he atipat de besar-la amb ferrocí; i de
tocar-la, tenia una boca fresca i delicada com un cereell
i dolça com un cançó dels millofs; les galls. Totà la cara
en general que estaven persones com una hora i ben aust
exceptuent com dos petits bressols. De inocència era força i
no valia besar pas gaire bé, segons la meva acció de
mangar a vegades trencada recil·lent i sofocada; a la fi i ha
s'haitat davant la soblada per asbrada fent les altres iguals
que hem acostumat i a dormir.

Abans de bajar-la li vaig dir si teníem algú dia un viu a divuit minuts i els dijé que no, que no sortia gaire; després d' bajar-la buada al fer-li la mateixa pregunta em dijé que sí, que vindria el proper dimarts en l' altre.

A l'hort de simplicitat bastant amb la fotografia, una dona-segona i de roses fresques i abundants, hi havia estant una estreta i sensibla que seu simplicitat bon fit, tant és així que si el dijous proper hi torno i estic els vint-i-dos dies que passarà. Com a bellesa no està mal correcta, bonica i sobretot atractiva. Ha resultat que la simpatia que té és sorprenent amb la qual tanbé de poca era estona i per cert que no està gens esmalament.

Hei, ora estic en plena infària de conèixer la dona i disfrutar-la; l'amor està completament fora de combat. Continuo creient que una dona pot arribar a conèixer completament a un home i no deixar-hi cap més, però crec que per arribar això és indissociable conèixer la vida i la dona perquè després estableix la diferència. Podria, si n'hi proposés, arribar així a més dones, i posseir-les, més no so feix per dues causes: perquè no so un luxurios impediment i segons no interessa per les meves necessitats naturals i perquè aquelles dones no teneu de tots només que el sexe. La posserem per qui ha d'amar acompanyada d'algún element material, personal o espiritual i aquelles no en tenen cap.

Diumenge, dia 31 de maig.

El rei Leopold en que creia i en què creiem que capitular era el seu propòsit. Com a conseqüència d'aquest acord els Aliats atacaren ora encapçant amb moltes penalitats, les meves forces a Bèlgica i a la part nord de França vers Anglaterra. Tot i així ho que ho despot de fer sense la traïció posso en aquest cas magres encet que en condicions més bones.

J'he vist rere he anat amb el Paul a fer una petita passejada fins a Clève on ell ha robat al restaurant d'Utrecht, mentre jo tot prenent una verema llegia la premsa. Un cop robat han empagat la radio i fins i tot se l'he fet don a tres ballg.

Dissabte, dia 1er de jony del 1940.

He rebut una nova i admirable llettra de l'Odette on demosta encara'm força bé. Una altra també n'ha tingut de l'Elisabeth en es lamenta de què la tinguï occit avores i en demosta una vegeada més que nomenàs caldiria que jo dignés un punt per acceptar, en guarda crities, pels mala-brugades i potser quelcom més.

Per la tarda, havent sopat de nit a donar un passeig després d'haver pasat un deliciós dormit el riu, fot baixant vers Chigny te trobant la Nona amb la seva germana encunda; en vió de ferst una estona inapropiada. La dona xic veia poguer arribar a la possessió per culpa de la germaneta; no destrat ben fet alguna persona. Després en va arribat fins a comprar ullaria brillantilla i una pinta.

Heu rebut retrovisors per en ferme una sèrie de diaris i revistes espanyoles; per ells en he donat compte una segona més que els caps on existeix la necessitat. Sobre la guerra mateix hi ha coses que són totalment distintes de com s'afí en els han fet veure els francesos. Per exemple, segons el document que facilità a la premsa estrangera, el ministri d'Afers Estrangers del Reich, assegura que si l'Hitler ordenava l'operació de Narvanya perquè els Aliats ferin ja la seva esquadra vols allà per fer el mateix: els alemanys els guanyarien en una. En quant al memorandum adreçat als Països Baixos: a Gòlps, tracta de demostrar igualment que ho han fet degut a la immobilitat de qui els Aliats ho ferin. Tot això ho diu amb tants detalls que et deixa que no sap qui opinar, tant és així que en hauré d'autostima a prendre migjó partit en les coses encara del que faig ora, perquè no en fa un paix de terra ferma enllor; les opinions humans d'íssos sempre personals pels més obtinguts sobre qui són veritat.

Aquella nova ciència, la Teoriafia, de la qual parlova un dia, va prenent més i més dies del meu pensament i tot podria ésser que un dia, quan se'n presti treballar en això, n'escriuria quadern. Repeteixo que en tot cas tindràs pels adeptes però asseguraria que els que pugui ferir ben d'íssos resultats tots sobretot n'ho recuerda generalment car seria un non

sistema filosòfic que abrairia tots els punts de la vida uns d'una altra. Tots els particularitats múltiples presidides sempre pel pensament moral per a la Veritat.

Diumenge, dia 2 de juny.

Sense ganes ganes i en vista que anavenia que no se anat vers Chizé, vull dir Bryony. La Felicitat era a unes communions voluntàries d'infants que feien i on havia estat pregada d'amor-hi; la qual mare que es porta molt simpàticament amb mi en Sa dit que ella havia deixat encingut que ni venia jo i volia anar-la a trobar que ané a l'església o rodalies. No se fet perquè mentre feien petar la farsa i berenaveuen un xic ha arribat ella. Tenia dues segones companyes de la festa les quals han fet diversos tres fotos commemoratives; dins d'unes dos anys n'heu fet una uanrant. Després hem anat a Bryony tots dos sols, amb bici de paret entrant a refrescar i fent bona estona. El comiat hem fet per veure's demà var ella ve a treballar a un quilòmetre de Chizé. No sé com acabaria tot això, a ella sembla que li interessa miquelot la seva edat i ingenuitat; a mi, cal dir que m'ha quedat més el pla d'anell que el del dinouze passat. M'ha demanat el clítxé on hi son tots dos per fer-s'hi còpies var la que tenia l'ha enviat a un germà seu a Espanya.

Dilluns, dia 3 de juny.

He anat van habient quedat obrir a veure la Felicitat però no l'he trobada; segurament havia anat a treballar a un altre lloc. Com que en Vicenç m'ha portat el clítxé que manava li he escrit quatre mots encist. Li ha foto en tri son tots dos i dos clítges.

Dimarts, dia 4 de juny.

M'he llevat a les cinc i ame en Godilla hem anat a donar un tomb amb bicicleta fins a Perigne, poble situat a uns tretze o vint-i-setze quilòmetres. Ara feríem uns velos que volem portar algunes dels meus vinguts a la companyia aquests dies darrera; de moment no estan encara oficialment al servei d'ella però les feiem servir ja un xic.

Ja ja una calda més que regular i t'espero de més
tant com vols.

Si la gent de Bretleville està encara allà o millor dit, es els uni-
litats estan encara al bosc i per conseqüent en Chauvelier, tinc ja feta
la llettra que puc adreçar-li a aquest per intentar sobre a prè
ó de què que al seu, malgrat les diferències, an-hagi posat en la pu-
lla pel Consell de revisió, una voluntat bastant bona quan
la meva veu se prenunça ni veritat asseguro que figura
més en tots conceptes entre les milers de tots enriò el la milers.

Naturalment que tinc ja una resposta del que hagi po-
gut arribar a aquest lloc i obrar així, és tot simplement que
he'n dir una delació de les idees polítiques que jo pugui te-
nir o hagi tingut, delació feta per espanyols, així a França,
no sé encara perquè responga al qualificatiu, amb baixos i mal-
vats fins. M'està passant en aquest mateix moment que es-
criu aquestes rotlles, la mateixa sensació de faste i repro-
nuncià que vaig haver de veure quan un dia disposat
a fer l'esmentada llettra a en Chauvelier; llavors com ara, en
varades ocasions, la ploma es reticia a continuacions pel
treix, creu i mi que era el que volia escriure, m'és tan heio-
lent prendre part en aquestes misèries droneres quan jo
no m'hi barrejo ni m'hi viure en aquest ferol ambient! De-
rò, vaig haver de fer la llettra, la meva consciència m'ho
exigia per ella era la primera ofensa; i la carta, més o de-
menys planes està acabada; considero que ella, tota, és
un monument de sinceritat i pensament moral meu, on
malgrat el dolorós, dic la veritat per algunes tan te-
menda i per mi tan estimada. Ara, com deia, al d'onto.
confessar-me com aconseguí a fer en aquest dia, topo
amb la mateixa reprovació que vaig trobar al veure
al fer la llettra, potser enara més, com deia, hagi de dir-
que enraiu més coses, més misèries humanes, més
baixoses que al temps Chauvelier no li vel coneixer i
que jo veig, vise i palpo sei cada sia; topo amb la di-
ficultat: amb la resistència a escriure-los perquè són
comportar l'exposar-los bé a fi que no hi pugui haver
malentendes a mi mateix ni violències de pensament en

l'avenir, car vull que sempre, sempre el que jo exigeixi en aquestes darreraes rigüi el meu permanent record per, tal com és i això s'ha de fer bé perquè un jutjat pover no lliurà, aquestes mateixes pàgines no es consideraran en acusadores imprevisibles dels meus actes preferits ben o mal fets. A més, a més, jo, que intento no barrejar que amb tots les baixes passions humans, ni més que solament amb la meva; encara aquests perquè dissoltament les porto dies i no pot venyades del tot, vull ésser sempre un moribund pover; això comportaria l'anar eliminant els meus horrorosos defectes i veure més de prop els dels altres. Reissar dins el seu boig de fer així seré cap mena de preàmbul en presentació contra autoritativament una presa de participació en les lluites establetes; i ja no vull lluitar més amb cap fracció humana, ja no vull odiar més, ja no odio, tantmateix, molquats, per est temps que ja no odio, si prenre júi personalment i independent, sé estimar i expressar si bé no sé apassionar-me segament per res, car actualment al món no hi ha res que mereixi tota la pació pura d'un eser humà.

Un Pol que és un home que s'apassiona i odia com fançs d'altres, quan va llegit la repetida lettra, ha volgut, naturalment, prendre partit i per tant un principi de lluita; se haigt de desvadir-lo repetidament, mas a la fi s'ha mostrat intranquilitat fins a un punt que no és transcendental al qual se accedit perquè el final del final, com deia més amunt, tinc dintre més les mateixes passions que els altres pover en tel mes un xic més dominades. Cal rememrar que és així perquè el que volia fer en Pol era el que en defensa pròpia faria telhom: que deixaria per encara més a un segon com volia fer-lo aquest per uni. Ell volia fer una acció gens grata contra els que requerien, quan se segueix que l'han fet a un; ell naturalment com a ciutad que no pot deixar passar una lettra diti scube donar-ne el mínim de compte, aquest mínim de compte pot portar greus consèquences més davan la meva

negativa a que aquells, siquiera es limitara segons ha dit, o donar conseqüència més debolada d'un germanofí que ell ja coneix, del qual jo parlo i que té les seves antífaces.

Entre el comandament de la Companyia que en altres temps ja vaig fer, no una breu estoció, hi ha descobert després dels dies que li coneix grans coses, crues desequions sobre homes que havia arribat a apreciar perquè creia digne; i que avui ja no mereixen el meus afecte, així vise violentament entre ells perquè se veu del que són capaços de fer; com aquells qui hi ha molt més curada dintre les seccions però vol més, no parlen, no en tinc ganes millor dit. Parlem avui dels que temps fa vaig parlar. Ni hi ha un, aquell que creia un bon Unitador proletari, en París, que m'ha desit lliberament per complet amb moltes detalls vistos, i se veu capaç de fer des més grans porcos; i hi ha fet una o almenys hi ha pres part activa; hi havia els comunistes de la Companyia al comandament francès, en companyia d'altres, a Bresterville; hi ha fet de delegat, ell, un proletari, dels seus germans perseguts; i en un país estranger on augmenta el perill, dic els seus germans perquè sempre té a la boca els mots de proletari, Unitador, antifeixista etc., i a més, a més és un antic militànt d'elit comunista no sé en sortit voluntàriament o expulsat del partit. Després i abans d'haarer-ho fet va continuat finquant amistat a aquells pobres delegats que entre molts, o siquiera dins el comandament n'hi havia; ell hi fe l'amic i el compagin; una sèrie de joves-filles que jo no seria capaç de finquir ni d'ignorar en cinquanta adrecessos a mi; en unvi, els altres, potser deguerien ser increïble com ell, els que coneixen: les sequeixen, han arribat a tenir una gran influència sobre d'ell, o sigui mateix ho havia confessat ell mateix però quasi estic ara per dir que tot allò per part d'ell no era més que una comèdia per veure en qui estria a les files polètiques; en el milità era, els amagistes. El vaig arribar a apreciar i quasi admirar, encara més, el quan dol meuspreu: la seva ferma, la seva inflexibilitat, la seva intriga; sobretot la waardia de per siquera que ha fet en més condicions tan desiguals

i per tant més immobles, no em permeten que l'estimi, car el paper de delator, sobretot el fet feidament és una cosa que de la categoria que signi é etachable per mi.

Continuo, avui, després de quatre dies, el resum incomplet com a matís podria dir: «diria veritat del poques ganes que tinc d'escriure aquelles coses, més com que veig començar cosa sig d'escobar-ho.

Un altre dels dels que en la desil·lusionat completamente és en Matà el qual havia cregut de molt bons sentiments i ara veig que no ho són tant; també ha fet de delator, també ha participat a la maniobra, ha volgut fer-se rendir i ha tribut a la França actual pel seu acolliment, (car té grans dèficits de retornar a Espanya), a aquesta França que soia molt indiscutentment durant tota les seves simpaties vers Alemanya. El capità és l'autor dels tres enunciats fins ara el més miserabl, el més ruin, car altra no tenir la meva illa personalitat és un immoral de primera categoria, un macarró a Espanya, un exponent de la frioreda civil per immoral i no sé qualitats més. Darrera d'aquests n'hi han d'altres i d'altres, a qui més despreciable, més miserabl, més ruin, més envejós, més cret. Molt violent hi viseu dins d'aquesta Long-Dempia! I dirò: són bones! Meritada! els comunistes! N'hi ha de tan bonitos com entre els altres. Hi una veritable i inigual forsa! Molts es creuen quan em venen escriure tan absurdament al Diari, que parlo molt d'ell, si ho sabessin el reprehendint que 'és el fer. Ho aprecieu en aquestes pàgines; algunes, però en llur desmesurat interès per saber el que escriue demostren fer-me-lo quasi com una mala cosa.

El veritable fet: el que m'obliga a fer l'esmentada llettra a em observador és que aquesta genteta no sols es contentaren en delator els communistes sinó que es veu que cumpliren el cap de vent a ell sobre mi a tal punt que el boig bonic que el creia tiner gràcia el seu concepte sobre mi fins al punt que canvia la nota sobre la meva conducta. En la meva llettra a ell no dirigí altra cosa que reivindicar el meu respecte més important als altres i fer-li veure quina és la categoria moral dels que intentaren atacar-me a mi. Col dir

encora que hi veia tan sincerament amb el Cavaller que fins que voig veure la fulla del Consell de recepció voig estar creient que les intencions del Dr. Montprofit sobretot, creu Gilles d'una bona presentació de l'altre en el "dossier" que està scompanyat allí.

I malgrat ja d'aquest color, podria continuat dient molts reses però per què? Malgrat que el Díari és un recull de les impressions reials, en diuant-me més tard en això faria prever que jo en sóc un participant o almenys que pren partit en ell, i no, no, no vull ésser ni prendre-n'hi. Tantmateix tots aquests dures silencis és ben difícil que el temps me los fagi oblidar, m'han costat molta il·lusió idealista perquè així sigui.

Dissabte, dia 8 de juny.

L'ajudant cap del destacament militar francès és una bona persona amb el qual ells fan força i son bons amics. Sobre les vicissituds que tenim en ha dit que ens hem quedat dues, una pel capità i una per mi; que les altres les portem al magatzem a disposició de la inspecció general dels serveis de la regió.

El dijous prop passat vaig anar a Niort a la prova del traço el qual sembla que quedara bé.

En quant a la guerra s'ha acabat ja la guerra a batalla del Nord. Els Aliats no han sortit molt mal farats. Seguidament, els alemanys van proposar en un sol dia tan aviat una nova ofensiva d'uns dos-cents quilòmetres de profunditat. La cosa contenia gaire pels aliats. Aquests, però, ja han comiat de polèmica exterior. Anglaterra fa tractes a la U.R.S.S. un ambaixador extraordinari i ara es acaba de fer igualment França. Qui hi ha sagit també un nou arreglament de govern sortint-ne en Daladier: en Sorrent.

Diumenge, dia 9 de juny.

Amit arribà el nou interpret francès de la Companyia que ve en substitució d'en Gal el qual marxa a la Dordongue; és un ajudant. Jo, només l'he saludat al presentar-me'l, per tant

no puc dir res enara d'ell. Sobre el que responxa cal dir que ho sento forca car ena havien fet ben bonç amic i agressiva amistat ena deur premis continuar-la a distància. El considera més que un francès un català pels que el parla com jo i estima Catalunya molt. Hi ha fet bones participades en bona companyia arribant a simpatiscar fins a tal punt que just amb en Vives han estat els meus més amics i preferits dies de la Companyia.

Això havien de fer un altre copar cosa fa des d'ales dies feren, intenció, com coniat cordial a la seva morta més la vinguda del seu intèrpret en obliga a sopar per reposar. Tant estàix en el dormir fet, portarem ja bon sic sobre la Companyia i la seva arribada així. En manifestà que havíem posseït tot del carme del seu corrent de simpatia una veguina. El capità però, com que naturalment, podia expressar-se a ell en anglès li avia tot seguit amb els contes i històries mòries dels febles i dels mesquins, i parlant de mi si digué que "valia ferir-me i confundir i que no l'ajudava a ell dies de la Companyia. Malgrat la informant presentació feta, ell, no havia de parer i en considerà forca; en quant a la seua valúnia es d'aquelles que pel fantàstiques que són cultes d'esperar-me en fan nimue.

Aquest mateix dia fit una foto amb la màquina d'en Pol a ell i ell a mi. Des la tarda he anat el carrí vers Briau per tal de veure la Felinita. Heus anat a fer una bona passejada en bici on ella m'ha explicat una altra riera de intrigues, més distint a les d'adav, que passen per allà, amb el patró de la casa on està, amb els veïns i companyys d'allà. Per què explicar-les! Són tan vulgars, per no dir farrat, tan miserables que no volen la pena. El cop és que ella i jo continuem la nostra relació que va treuren gos de serioitat per part d'ella i per la meva en deute portar pols d'el corrent.

Al retornar de Briau m'he parat un sic al bar del Centre on li havien venit companyys; per després han arribat en Pol, Vives i el seu intèrpret, el primer venia farrat completament, el segon crec que no se'n venia més que m'he donat compte, i el tercer anava foradat. Així, al veure tot aquell pauperisme i veure que ja tenia la intenció de quiblar tot seguit vers el Camps ho he fet més de pressa que corrents venen respirar res green. Oh! però, només se

bet que morirà jo i s'ha armat un "jollón" de mal dinovis a l'assemblat càfé. Al l'arribat així, se sona una xic i quan arriba a arribar la nit perquè el "peque" no hi era, arriben en Milla i en Ventura a tot gas; el primer durant el trajecte de Chizé al Llopis estrena fan rebuixió i indignat que va caure de la bicicleta en xic de mal a la ceba i el braç. L'escàndol va ésser armat per en Pol i el van interpretar francès i pel que es veu fou grandíssim. Esperem a veure què en resulta abans de fermeu jutjament.

Dilluns, dia 10 de juny.

L'escàndol d'alar traïtat resolt; aquest matí en Pol ha donat explicacions sobre la seva conducta que certament no fou gens elegant, igualment l'altre interpret s'ha excusat.

L'Elisabeth m'envia: junt amb ella una amiga anglesa en anglès; també m'envia dues fotos.

A l'aurera hova aquest respre als assabentats que fàlia la declarat la guerra a (Alfonso) França i Anglaterra, era d'esperar i no en sorpen. Els Aliats que estan molt criticament estirats tenen encara agrenjada més la posició; venrem què passarà.

En Pol ha menjat aquesta tarda vers el seu destí.

Dimarts, dia 11 de juny.

Tot el dia l'hem passat en espèria de noves conveutes sobre la guerra: no hem sabut res particularment cert que el val de Itàlia no ha arribat premsa qui corren, estem a les fosques. Es diu no obstant que la premsa ha arribat a d'altres llocs francesos a així, per ella i per la ràdio sabem que els alemanys continuen avançant i que els italians han començat les hostilitats per Cirtega, Tunis i Malta.

Dimecres, dia 12 de juny.

La premsa porta algunes dels paràgrafs del discurs d'entrada a la guerra d'en Mussolini. Ha suspirat a fer això el moment més àtic per França, quan les forces alemanyes arriben ja ben a prop de París; els motius que el ludeix són ben míctil.

Dijous, dia 13 de juny.

Aquest matí per raons de servei hem anat a Beauvois; a l' hora de dinar ja estàvem de retorna.

Finals ara res de nou.

Divendres, dia 14 de juny.

La guerra arriba al seu moments culminants pels Aliats, car els alemanys estan a les portes de París. S'aut és així que Hitler que havia dit o promés al seu poble que pel 15 de juny estaria a París seria veritat. Per d'altra part el comandament francès ha declarat que París és enemic obert i per tant no s'hi lluitarà. En Paul Reynaud diu que a sobrebat un riu missatge a en Roosevelt en moltes paraules que no coneix exactament però que diu que ven de rovar immediatament abut de capitulació. Allí es parla ja força d'una capitulació i llurs conseqüències en termes generals i específicament per nosaltres. El nostre cas, als és gens fàcil aguantar i se pel contrari molt confús i de derivacions potser greus; passi el que passi i en vista de la meva impotència, esperaré els esdeveniments amb la filosofia que val en aquestes transcendents circumstàncies.

No sé ben don pasar l'Odette, els alemanys estan ben prop del Coliseu, veurem a veure si els més d'ells d'algum lloc van ser pescat esser. Si escau refugiada, pedirà, però, molt ben esser que en tot cas es quidessin allà per punts de vista diversos.

He rebut una amable llettra d'aquell mingué de principi que estonca al mateix departament meu de Septembre anomenat José Alen. És un treball al mateix temps del repòs de franc.

Sabado, dia 15 de juny.

Efectivament tal com Hitler havia dit ha estat veritat, el 15 de juny a París. Escriu a primera hora del matí i torna a casa amb la ràdio dona compte de l'entrada a París dels alemanys. Tencun ara el que passaria. No se'n concret,

Fot el que podria escriure serien hipòtesis i suposicions sobre aquell havent immediat que desconeixes en absolut. De comentaris per tot arreu se'n fan molts i de totes maneres, alguns catastròfics i greus, d'altres totalment opats. Un gran a mésaltres, als espanyols que estem en companyies, tots quasi estem d'acord en què la nostra situació no és gens elegant.

Ha ja un mes i dies que no he rebut noves de casa meva la qual cosa no em fa cap gràcia, no sé a qui abriu-lo; i correu ora però, marxa molt malament.

Heu dit tankistes que avui la cosa va un poc millor pels Aliats. Per altra banda la premsa amenaça que la zona internacional de Fànger ha estat presa per un negocament espanyol considerant la zona deserta. El sorprendent és que la mateixa premsa diuia que aquest fet d'esperanya ha estat fet d'acord amb els Aliats. Això m'extraua ben poc.

La guerra contra Itàlia restar reduïda per ora al mar i a l'aire; crec que ni Còrsega, ni Grècia ni Malta han estat atacades amb veritable intent anterior; hem dit més bombardades algunes coses.

Diumenge, dia 16 de juny.

No va haver bé com sembla pels Aliats sinó que al contrari continuen avançant vertiginosament els alemanys, tant que més que una batalla sembla una emboscada militar. Aquesta tarda hem fet una passejada amb bicicleta fins a Nette, boric noble situat a uns vint-i-quatre quilòmetres; pel camí hem quedat molt sorpresos del moviment de les carreteres en ja sols davançació civil sinó més militar en gran nombre. A més, ens han dit que ha començat l'evacuació dels dos depòsits que veïnen al nord del nostre. Hem dit que això es deu a una línia de resistència que intenten fer els anglesos a través del Loire i el Saône.

Un granall dels refugiats, fins ora, comparats amb els refugiats d'Espanya, són els bons refugiats de l'últim, car allà era. Maraven a peu i en carro mentre que això ho fan en inseguificables i empantant de càrrecs i gossos llargs.

Primerament havia anat a Brionx sol més com que la Felicita no hi era de tot portant amb els seix març una estona. Mentrestant havia vingut tres companyos que acavençaven a Nelle i com que ja conveguera a l'hor emprat d'esperar-me me n'he anat amb ells dient a la ferrovia que ja la trobaria a Brionx. Un cop en aquest poble ben començat el nostre camí fins l'ementat Nelle. Allà hem trobat bessons esparragots i esparrugues, ben donat en ferro i ben reformats. Al passar de nou per Brionx ens hem aturat a una ca. Felicita, tot qual estava a cercar la llit. Hem parlat una hora amb no tanta amaraderia com diuençage passat, tant és així que a l'acomiadar-me ho he fet amb l'animus de no començar com fins ara. Les causes d'això són potser variades però per què explicar-les? són tan ravalors per emulant un paper que considero que no val la pena. La natura dota a vegades de bellesa a certs individus, però els desproveïx d'altres coses que fan la qualitat de l'esser. Darrerament a aquesta entitat barcelonesa jo sóc ben propers a ellipso-ame i necessito: pel contrari quan més personalitat pròpia té la dona més mi agrada i més possibilitats tindrà d'existir. Dones de tanta personalitat pròpia com la Carme no m'abandonen i en canvi... a aquesta, a la Felicita, quinébé afirmaria que el meu tracte mossa potser delicat i correcte, l'ha desil·lusionat; segurament que hauria preferit una barroeria i materialitat més manifesta.

Dilluns dia 17 de juliol.

Aquest matí hem deia que hi havia crisi de govern a França i que es solucionava a havia estat solucionada a base de militars i socialistes, els primers a les sortides pròpies i els segons a les altres. Entre els militars si hi troben el mariscal Petain com a president i el generalissim Weygand com ministre de Defensa.

Bé Tot això es deia al matí però al migdia hem de portat una nova més greu: França ha capitulat o millor dit ha depositat les armes en treva per parlamentar amb sovintistes. No sé tel més; es fan molts comentaris, hi ha pessimistes i optimistes. Dic crec que es paralitzaran les obres

i nosaltres no sé què farem. Per ci hi ha marya jo ja se atenuaré i el meu equipatge en'sa solent grec però pessava qualcosa. He creuat totas les cartes i correspondències que tenia entre les lletres de la Corse; persegona segada aquelles es salven de la creua. Entre les desaparegudes no hi havia gran cosa interessant i feien un embolíng i pes en aquestes circumstàncies força molest. Les més numeroses eren les de l'Èli-robeta i les de l'Odette de les quals en tres boles resumí en aquest Diari. També han desaparegut algunes fotos tapes i sense importància. Tota la resta no té relació de trascendentals en cap concepte, sinóment que per començar amb tot ell i l'equipatge no valia massa la pena i per potser poden veurem fotografies tan pesades com les primeres que vam sofrir a l'entrar a França.

Hem dit també que Anglaterra no claudica i que la claudicació només la cercuen de moment els demanants de França. En fi, això és una altra de colis i no sé què opinar i on no tinc elements.

Dijous, dia 26 de juny.

Etsi vam sortir en un tren d'un mas de la Dordogne, a uns 50 quilòmetres de Périgueux, enmig d'un corso i d'altres actuals d'agricultura. Primerament en vius i jo, els dos vius que tenim, havíem escollit per passar la nit en uns abandonats mas a l'aire ja a Sennarac un mas de fa a una mica, ens hem convertit a espai i dormir.

Això a les noves vistes manyan de Châtéau ja la Companyia, encaraada de qui tot els francesos i portuguesos quirebien pel seu compte. No altres a cinc o sis km separant les binedes i connectant-s'hi. Tots era ben passat ja els departaments de Deut Seine, Charente Inferior, Charente i Dordogne, passant quirebien sempre per les carreteres que van a les capitals de departament, però passat ja un bon tros: Périgueux i deu més si la sort és bona com fins ara arribem a Cahors.

Mentre tant diuen les enginyerings per cercar una

per l'arribada; han estat ja moments del govern fusters de l'enfants i nens. Nosaltres en Vicens i jo, ni podem arribar-hi l'ora a l'Ande i l'altre a l'Hospital des d'en caldrà venir el que forem; són uns moments rius de pioneris i dificultats a deus, emergències gràcies a la generositat immensa de les dues persones del Capità de la Unió de Clujé portem uns. uns paquets pel viatge; i en Vicens a mitjans d'abril davant una bala i a mi en prestar uns dos. uns paquets per ensar o fermeix el trajecte al darrere després a Nitvor.

A Clujé, a una de les esmentades permanències, hem deixat els dos mallets amb quan tots es reuneixen per tal d'allargaren uns. Si tot va comuna després ja treballarem mitja de tenir-los de nou.

Digna família que ens ha donat sopar i poble, una arena de més de cinc dies, però molt lleug i amable; dins de la seua ignorància creu molts que vinen amb etsa felicitat. Dins d'una a una formidables pallasses i darrera altra volta comí avell.

De la Companyia no en sabem quan res que ens emportarem de Clujé. i estic ben content d'haver-la decidida, aquell ambient si en feia cada dia més insostenible. Iles de l'Empresa en jugarem una de grossa: en els paquets nos sent l'orec i tot fer.

Diumenge. dia 2° de juny.

En diumenge avem estat, afaitat, enversats a ensar a comprendre la nostra. i la gent que ens han acollit avui de li devem que clavif i gràcies i han fetat molt bé per tots conceptos. la família es composa de matrimonis amb tres fills i l'anta. El seu gran del germans és un noi de 19 anys molt correte, després de una noia de setze molt caia, forca bacina de cara però de cos donat pel treball. i a mi un mirall amb uns miralls ella girona el cap exceptuïda meva a la poca estona hi tornava. El seu enemic es més noi

que encara va al dada. Els pares van ferre fires i simpàties i la vella molt ciega.

Com passatge el viatge d'Avui és magnífic car a fer trobat algun de meravellos. Passem per Catalunya cosa que pluja torrencial arribant com a final d'estepa, fins a més avall a dos quilòmetres més lluny d'aquesta ciutat. Volem sortir a l'aurora a passar la nit però hem pres pel camí una roberia enllana com una milàvia posseguda i ens hem vist obligats a cercar refugi en una masia que potser ho havia vides del 150 soldats, però no hi havia res buit. Allà ens hem vist obligats a despullar-nos de pèl a pèl i ens un parell de monts molles i un xic de polla i mig entre d'apòni. Hem passat una nit terrible plorant per inclinar la cama i davant-se la polla a la cara cada. Tot això ha exempt el departament de Tarragona que tots triats records ja han quedat; l'anterior, el Lleida, ha estat més benigne.

Dinsotra dia 22 de juny.

A punta de dia hem sortit amb molt mal temps en una entrant oriental del departament de Tarragona per un bosc envergat fins avall, els 5-10 de la tarda que hem fet alto a uns quinze quilòmetres d'Albi, capital d'aquest departament. En aquesta l'estepa era dura i més certa que hem fet tota la pluja i dues coses riques: bateades molt continuades. Inclín-se esquena en una pujada al recóquer. me agafar a un canvi, però amb tanta force tant que en la seva fita en esgarany al dit piso de la més espessa. L'incident ha estat deitat i que en el moment d'esgavar-me m'ha esbatut el passari. més de quatre de la part dreta del monillor i com que l'esguerre en tenia enganxada al canvi, la leixi ha perdut el control i tot per terra he viscut curiosos a que m'he pogut trobar al cap una vera l'alduït passa-mor.

L'arribar d'Avui la nit molt bo, el dinar va

tant, el borenar frega, bé i el sopar ja sevrem, mes en
sembla que amista bé i no s'entre i posar la nit en
un mal on ni té la gent més semblant tant bona.
com aprengue de la Dendugue, està bé tanmateix.

Del camí hem trobat algun espanyol inèdit del
del grup d'en forma el qual s'arribà fins a Bon-
vouish amb l'esperança de trobar-me més ja tanies
quillats.

Segons el darrí de darré i la sort quasi po-
dríem diríem a destí en el viatge dia, soleret
ni arri al temps enqüestes recomençat.

El darrí d'arrib ferat per l'entrevista dels pre-
miuternius francesos, i Hiblos ja s'ha celebrat prop
de Bourg.

~~Dijous~~, dia 27 de juny.

Arribà avinint ja des de casa l'Elizabeth on li arri-
baren diverses al migdia. La rebuda fou cordialissima
i spectuosa per part de tota la família, fou com si fos
un fill seu que arriba de fora; el pare la mare, el
germà, ella, l'Elizabeth, tots són molt bons. Tot a
les Vives com a un del tractares més que bé. Les
Vives ja va morir el seu fill el seu fill vers Borbessa a
una dels seus amics més jo n'etava fet
el impossible per fer-me quedar amb ell, i si se cal
reconèixer que no és gos fàcil i fins i tot potria
estar que hauria a mi com a concrecció. Pe-
rò el igual tot i me fa el que així etrà i no
hi ha per qui promoure. Si era una veïg a
un camp me n'hauria tranquil·litzat i adreçat
d'haver correigut aquella gent que els tinc desconfiats
entre els familiars que s'han estima: a més, a més,
si n'era un veig deixaré mi que tenia més regal que jo
dien tots quantes que en la feb pateixen estatuts i
morts ben seuraf, sobretot quan per culpa d'ells
delaprovencials: crimineus espanyols de la tristeza
celebre per un 64 cançó que volien fer perdre els

comuniste que en ella hi havia. Particularment que jo no figureava a la llista però es veure que com que no ho bieu escrivat amb la meva consciència van deixar transmetreix alguna informació vergonyant. Llavors ja en vaig veure en la necessitat urgent de posar a lloc segur les Memòries pel que temia de cruel i robat pel cobejades que estaven entre els miserables de la Companyia que sabien que les feia. Dijo's sensep el gruix de més claret que fent-me d'una fàuria de Bretesville, vaig decantats. Hi tot aquell curall de pensaments meus que é el diari, meus la llibreta que tenia en curs. Als desapareixents coneixem la seua infamant maltracta però en va passar res paster perquè fan tancar un més tard d'allà. I creé, els comunistes de la llista foren salvats meus com que no hi havia cap indici d'activitat comunista i paster degut a un Gal, sempre de moment va passar res després no hi ha sigut temps.

Dra estic sei el Diari i jo, les dues vides que abrimos més del meu equipatge: respiro satisfet perquè si moro ja no serà amb ell, ja no serà pel mi una obsessió, el deixaré molt a contra corri però ara ja no hi ha manera que segueixi veient aquests mi elements per ara i a un cop; allí estàra crec més segur que allà.

I era patroc a fer una llarga de història de les darreres etapes del nostre viatge: el descens al munt ben escorrat, partim vers Allí, però abans d'arribar-hi o sigui a la poca estanca de casa en pocs temps una verola vigada feu de la meva davantera de la bicicleta un accident. Ell restà a una seua pròpria: jo vaig arribar a un poble situat a cinc quilòmetres, li comprà una reda nova. Allí vaig assabentar-me de la conclusió de l'armisti ci entre França, Alemanya i de la declaració preliminar de Hitler. Als desordens guardauens el mateix vagó en varen capitular als

l'any 1915 per rebre-hi era la França venguda i dotada en ell mateix lloc de l'altra venguda. La decisònia preliminària és una formidable feliç de ciutat d'Europa. Tot que sónca una Alemanya vencadora a la França sobrenata; després de dir-hi els principals venguts del tractat de Versalles manifestant que ell no trobaran a un braç més com la França si una forma ignorància i que el honor pel successor haurà el veient com que en la passada guerra ell va vèncer de l'avançat no ho tingueren en compte.

Aquesta roda nova a la sua retorica cap a la França on havia deixat un riu de sang, diuenen ell i després recuperaren la nostra. El qual temps en va ocupar i en utilitzaren sovint com a temps malgrat les moltes parades fets. Finalment arribem a fer mit a una França on ja el passar per la vorra de la pollera vaig caure en un d'aquests forats que teneo per tirar el meijor als amics que feia una forsa cosa al colpe dret. Però: iba de caure o viure la nit anterior la portaren a una altra ciutat on trobaren una família francesa refugiada. Allí se separaren, tornaren, esconjiren i diuenen que no van pequeruar perquè en un tal moment va parar de ploure, havent dinat pàs un xic i es profitaren per marxar arran de bell molles finalment a la França on vaig caure. D'allí, se baixà mobí vers Serranell on hi arribaren al migdia.

D'entrebrins pel camí poc, tots o quatre dies darrere en foren; el temps el pitjor empric i poc abans d'arribar a casa, en Vilella tornà a caure fort de forta molt a la sua espunya i atropellant iudic a una vella. Ara vol veure cas acompanyarà tot oixò. El viatge i l'arribada pogut fer amb quatre dies: tres dies: en sortà a casa el matí temps sis dies: tres dies: el quinzenatge en tembla que s'eleva a uns sis-cents quilòmetres, i hi va trobar-se

seguir perquè no tinc més jous del voluntat-sò.
 Es coneixen ja després de les eleccions de l'abril
 inicii de França amb Alemanya i Itàlia. El més
 important és que de moment Alemanya ocupa mi-
 litònicament més de la mitat de França en una lí-
 nia que comença a Gènova va a Bedouin passa-
 per tota de Bourges a Vierzon fins a vint puntó-
 ners de Torn baixa fins a Baudemont, Muret de
 Mosson i Saint Jean Pied de Port a la frontera
 espanyola; tots aquests territoris estanats: frontieres
 nordiques i de l'est són ocupats pel Alemany
 en dues etapes que només tenen separació a arte-
 pular la nostra participació de França per cap mit-
 ja a la guerra que continua control anglotxeca.
 Els exèrcits han d'esperar desarmats o excepte's d'una
 prontitud indisposable pel manteniment de l'ordre
 a la metrópoli i a les colònies, i l'admiristra-
 ció, que serà tota a la zona ocupada cosa q
 l'altra tot francès.

Dissabte, dia 28 de juny.

De moment resto actif al vilatge proper, llovers seu-
 rem si que quedar-me d'una boca més, a un camp de con-
 centració. L'Isabelha ha viugut tota contenta de veure l'el-
 lede el qual li ha dit que el vilatge hi tancés per veure
 de solventar el meu cas. Si la sort en acceptava joeria
 ésser que em quedes, mes sis, el més probable les que
 pagi a un camp. Per veure que hi ha, he escrit també
 als directors de l'empresa Vaudreuil, el senyor Pege,
 o sigui l'empresa que fa els treballs de Clifé.

La tarda l'Euse s'aprofitada per anar a una riu-
 proper en ja no gaire bon. Han viugut amb em
 l'Isabelha i el seu germà Albert o sigui el mestret. El
 vespre hem passat la nitbla amb una família belga:
 pare i dues filles, una, la petita forca traient.

Dissabte, dia 29 de juny.

ben seu elevat tots els de costa de bon humor; el se-
nyor Jaquier va marxar al seu treball, la sevadora Angels,
l'Elisabeth l'Albert i jo hem anat a la ciutat a troba-
rer una istàcia. Allà a les vuit octantavint i cinc en
després d'haver emmarrat i ajudat un poc a la recuperació,
se'ha fet la pescada i era poca aquelles rotelles.

La premsa no parla gaire cosa. A França es va
fecer l'ocupació alemanya, de la guerra que continua
no porta cap detall d'activitat a Europa, solament
un poc a d'Africa i a la Mediterrània. Allí en canvi
fa suggerir que el papa, el president dels E.E.U.U. i
inclusió en França pels seus intentos passar per als es-
tats que encara estan. Una cosa important és
que la U.R.S.S. vol vindicar els antics territoris rústics
a Romania o igual la Bessaràbia i la Bucovina
del nord; la cosa va tan de presa que no seria
estranyar que enriquissin els tropes soviètiques ja
l'agressió començat a entrar al Territori rumà.
Anglaterra sobre tot diu no hi ha res, que no s'ha
apropiati? França encara, els amics que podrien dir què doncs han
fet Romania i Grècia, però aquells dos estats han manifestat
que no han desenterrat.

L'Elisabeth es pot veure o veure tal com en l'obra i-
maginada per les relacions epistolars i per les fotografies que
s'han fet. Si altres i ben feta de tipus el qual està ben
proporcionat i apertit, té bones carnes i millors fitx.
La cara descontada un mica en relació amb el cos com
s'esperava que aquest és estrany; tantmateix té un rostre
simpatitzant i regades bonic, el més important d'ell és
el terror de la seva pell blanca que es veuen grans
de clavar. Si uns quants petons dels cobells de té vostreys
ben bonic, els ulls regulars, més suaus i bons i bells, del
moral i els braços molt fermejins. Potser el més impor-
tant de tot ella és la seva bocana que en diu que
a la seva mare que ja es dit molt. Quan més si en
porta més que bé; quan més mireu no es pot aguau-
tar el ricote; parlem un poc però fera els dos petons

de l'arrabada no hem tingut cap més contacte d'aquesta naturalesa, jo no el pescó per era en crec que el cerebré mai a ferí car una conducta aví se'n una fi definida i noble amb una no la vull empredre. Però tota en basíem eniat molt petrat i abraçades però sei donar a la consecució de tot això tot de sobte seria una manifestació de materialisme que no en plau moralment de cara a ella " molt menys de cara a la seva família tant més enora quan la família i ella espanyola s'han deixat compte en el seu tracte i gressa als refugiats que n'hi han molt que necessiten uns baixos sentiments molt abrumables només per coneguts els seus fins aqüestes personalitats.

Dilluns, dia 30 de juny.

Amit arribarem a Bruxelles la visita a una família belga refugiada de Charleroi. Térem, a les dues filles d'Elisabeth, ja una casa possessada pel poble un 4ic interessant; després al retorn una cursa de plàstica, galetes i beguda.

Llistí esperant amb molta curia una altra retrobada de Clujen sentint va una del meus pare i una altra del Delfí. En particular un'interessa la del pare per el poble en explica que ben li ha rebusat la pena de viure amb això.

El correu d'home en fa portar una targeta d'en Vicent el qual, com jo, espera no té arreglada la situació, en estat, com sei, allà treballen. A més a més he rebut una llettra de casa amb uns escrits del Peret i de l'Antoni. Estan tots bé.

Per la tarda hem anat a fer un passeig en bicicleta amb un ami de la família, algunes amigues. Hem visitat un castell en ruïnes, hem fet algunes fotos. Pel vespre hem fet l'Elisabeth, jo una bona i agradable passada.

Dilluns, dia 1er de juliol del 1940.

Vaig fer la pista per començar per escriure quelcom el dilluns i no n'hi feu fer. En; per altra part en si tenia gran cosa interessant fí que era una passejada encantadora feta sota lli i a la carretera muntanya de l'altre dia.

Diumenge dia 2 de juliol.

He anat a treballar a la vinya tot el matí i vif pocs fer. En cada dia que la vinya està en espelut i d'aquesta manera fello l'estava més distret i doncs obriugia algun producte. Obriug de morirer, ella està en el límit quan fa sortida de la vinya canyera; estava més edificada i jo li he trobat una vinya el iers serviciant-li i poc després li depositava un petó a la glòria que ella hi rebé sota eixa placa. Dijo en donat's molic que abans de morirer n'hi havia uns quants més que n'hi havia resultat molt dolçals i que feien cany i freix i delicios.

Dilluns, dia 3 de juliol.

Costa un pic d'arranjar la meva situació així; encara no sé si ho coneguirem car tots els disfresses de les companyies els van centrar a hui ocupar.

La vida s'enfar amb una successió patos per primera vegada inaudible pels que la companyia dolça i bona d'aquesta família ho fan: L'Elizabeth amb els seus accredits, canyineres, plàstiques i llosos; la reina Angela amb la seva bona sa suprensa i el seu caràcter jovial i simpàtic, el petit Elbert amb les seves fràccies; el rey Jacquin i molt amb la seva seriositat i bona. La reina Angela veule per mi una mare car sofreix per la meva situació més que jo mateix i fins i tot se plora; jo crec que em tindré prou seguit tot el que tan desinteressadament fan per mi.

Dimecres, dia 5 de juliol.

Com en dies anteriors, de boix emiti vers la vinya. Llavors l'Albert, jo portava uns dos quilòmetres de trajecte a eixi en la sortit la cadena de la Cici excepcion s'ha fet fortament que sense afiliar les palomilles ans li donaria una

uera d'arribar-ho. Llovers : com que no pertanyem clarament al seu jo a cosa a cercar-los com enllots de palauilles, al darrera porta l'aragó. He retrobat l'Elizabeth sala : enig herri entrebienat una estona petronejant uns intensament amb fricció si plae. Ella m'ha donat tot el promés per lletres anteriorment i les abraçades acusades sovint soen als besos. Finalment he bagut de suorar.

La premsa porta que una uiquera britànica ha atacat a una equauda francesa per negar-se aguantar a entreperre als anglesos cosa que segons l'aristocràcia francesa no pot fer. Ell diu d'altra cosa que així pugui puc com a la ciència d'aviò francesa ha rebut les relacions diplomàtiques amb Anglaterra.

També hem dit que a Londres s'ha constituit un govern "fantasma" presidit pel general francès destituït pel govern Pétain : considerat per un tribunal militar recentment. Aquest general s'endemava de Paule i Callen, i per la radio anglesa me puc dir que els francesos. Hem dit així mateix que amb els anglesos hi ha algunes ententes de francesos que no estan d'acord amb els que maneu així.

Dimarts, dia 6 de juliol.

J'a vuit dues vegades que havent sopat prenem la pesca ella i jo al balcó portant un fitx de coses quan tots tornem : neobstant a la fi una ullada de llocis encapçalats, i una estona molt bens passada malgrat que la Goya recupera aquella vigila força intensament els nostres pells.

L'equauda suposa als veritable francesos amonats a Mers-el-Kebir ha indiquat molt els francesos elements segur la premsa; sembla cielis que les repercuessions tindran conseguencies.

Diumenge, dia 7 de juliol.

Cerc a pertinençia del puc sia avui sobre les repercuussions pel fet d'Oran. Història : Alcanya ben ràpidament les clàustres de desarmament del Cq

flota francesa i la desmilitarització de les forces armades
de la Mediterrània. I més, a més, una esquadra zero.
naufràgat francès en resposta a l'agressió britànica, la
tormenta ja la mateixa matinal anglesa de Gibraltar entre
els vaixells francesos estacionats a Oran si hi troben algunes
des inaugúries ciutadanes "Strasbourg", "Dunkerque", etc.
com també un altre de més a vell, del "Provence".⁽¹⁾

Per la tardor hem anat amb bici a passejar una estona,
amb la mateixa companyia del diumenge passat.
Si fa o no fa igual farà també en l'interior neixuda,
per tant bé.

Havent sopat hem sortit tota la família a passejada
de l'Aixent que se situa davant el cinema. Primerament
hem anat a casa de la família belga i després a Blan-
belle: ja hem anat a passejar per la carretera. Abans de
retornar, quan es feia fosc, hem colopat la passejada
amb uns quants homes i abracades. Com ja de costumbre
pels carrers interiors, avíssim conveint i parlant,
mes que estàvem entre parola i parola de l'entrevista.
nocturna, protegiéssim una unica per l'absurditat de aquella
fotografia per besos nosaltres: més sol cos com deia obra
d'escrividor: lo és molt apetitos: deliciós, carns apretes, pits
ferus, bones cançons, etc. etc.

Dilluns, dia 8 de juliol.

Anglaterra cerca ja d'una manera decidida el fer-se
amb l'esquadra francesa o inutilitzar-la; tota expectació
ja ha atèsat això segons vaixells francesos de guerra
que estaven encarats a Anglaterra enfront.

A França s'està a la volta d'una Assemblea nacio-
nal que decidirà el futur polític de França, on es tracta
de donar al govern Pétain els poders indiscutibles
per fer una nova constitució basada sobre els princi-
pis republicans, el treball, la pàtria i la família.
A Alemanya s'anuncia una convocatòria del
Reichstag on segons hem dit farà Hitler el seu

el Bretagne informat.

discurs girava vers la guerra necessària contra França i annunciava la lluita contra Anglaterra. Cada vegada que Hitler ha parlat al Reichstag ha dit coses tristíssimes i seguidament ha obert una energia nua a la carretera d'ací que ha anunciat. M'he recordat sobretot de Polònia i el convegut de l'estat major. Una cop conveguda nocaus sé que ha parlat una vegada i en sencera que era dicent a que acció a fer-se França, però així no es un fotobastiment del que daigé més. Encara veït el que se fet i sobre els cambrils. No sé si podré negar-lo aquesta vegada tot el seu desenfó intèrpret, un apagadoria molt aprè si veritablement anuncia la lluita contra l'Albiou es pot quan dir assenyalar que als cops i les pàtrades van ser derrotades.

Tots en així, diaris, organismes i poble, ha necessitat la correcció genuïna en l'ocupació de la nostra estipulada; en un sol edifici viscut moltes represes es indispensables per l'allotjament de les tropes i dels serveis, les relacions entre el Comandament i les autoritats franceses han dit que van presidides de la meva extrema correcció mixta, cosa també la intervenció alemanya en la circulació de la poca ocupada. A més, a ençà heu vist cosa tracta Alemanya als pressos venuts i sobretot a França. Llavors, doncs, col recomenar que la presentació feta d'aquest bonic extraordinari que d'annunciar Hitler a França i a França, no era d'acord amb la realitat sinó inspirat per la rivalitat política principalment. Després de tot el vist, sobretot darrerament, no hi ha més res que admirar en ençà o ençà proponió a aquest Napoleó del segle XX inferior a l'altre, a aquest Alexandre Mique de la política de la guerra. Sobre Napoleó els diaris diuen que ell l'ha anotat venint al seu panteó a París en actitud de respecto, recolliment, igualment amb el mateix dia a la tomba del soldat desconegut francès, a l'ore de l'Estrella amb el mateix respecto i devoció. Aquest Saum s'ha fet un programa pel seu poble i el segueix sente obrir-se en

un punt. L'únic considerarià ell aquest el seu paper? Llavors són els seus desigus dificients? Com en consideraria va. ber-los?

Aquest mateix home que mai estava a la vinya pionera de bon matí. Després a cosa veia quasi cada dia. Per la tarda igual que la nitua venint per estan així aquells dies germenades belques fent-nos complicitja.

A l'obligada cada matí, abans de morir li proposa ell mateix uns quants petits de canvi, després, durant el dia, profita en tots els moments que està sols per oferir el mateix; la cosa té el seu accent per la "caebatle": per la dolor.

Dimarts, dia 9 de juliol.

Francia camina vers la implantació d'un règim territorial que nom desconeix encara la natura del govern està elaborant el pla del 21 ja uns dies i sóni precisaument a Vichy si ha necessari una còmuni per aprovar un corri de constitució; demà hi serà convocada una assemblea nacional d'on se'n poden derivar grans conseqüències. Nom porta als règims autoritaris implicant a Alemanya, Itàlia, Rússia i Espanya, el sober a qui s'asseublarà. Veritablement, definitivament, a Europa, implica ja en realitat les potències autoritàries. V'hi veu de plutocràcia important és encara Anglaterra. Per altra banda, Hitler; Ríons a Berlín, Tercer, segures entrevistes que han estatgeva viatjant vers la constitució d'una nova Europa política: econòmica on França hi prenria part majoritària als de l'eix asseguren com no cal oblidar que falls no ignoren les reserves polítiques administratives franceses. Podeix ésser que caeu a Alemanya; Espanya, etc., després que els dos poders principals de l'instrument estatatal o millor dit que reformes i coigeixen en una sola persona directora; es dir que Pétain no agafí en buda el poder suprem, executiu i moderador.

Dimecres dia 10 de juliol.

Avui vinent a passar de nou a la carretera recorreguts de la Rosa la projecció d'un goffre, la qual estrixa el fons; i, avui hi hem tornat més altra estona. Desent la projecció quasi sempre la Rosa porta la vella carretera car ella és una d'aquestes voies després i dissenyades que els collen mai.

Així a Viesy, el Parlament i el Senat aprovaran el projecte del govern d'una nova constitució. El Parlament, de 298 diputats n'hi hagueré tres que votaren en contra que foren dos socialistes i un radical-socialista; el Senat són 229 els que voten en favor contra els que es un marquès.

El text del projecte elimina la noblesa i fa bona, col veure els efectes. Així una cosa que si fos veritat vèria molt bé: la nostra aristocràcia que serà reconeguda serà la de la intel·ligència i l'eticat merit i treball.

En quant a la guerra no hi ha gran cosa d'interessant. Anglaterra, Bèlgica i França milits a Alemanya, Holanda, Bèlgica i França inclús s'han acceptat la guerra a l'Oprica que no es gaire moguda. A més, a més es veia a capturar, a tafiar o destruir tots els veïnells de guerra futurs que pot.

Dimarts dia 11 de juliol.

La nova vida del vestit provisionalment abandonada: Puc vestir sense documentació i treballar inclús fins que no to- ni amb els quindarines, iixi com ho ha manifestat l'Alcalde dient que ell no pot fer res mal. Per tant era el que em cal és cercar treball, treballar i si puc, legalitzar la meva situació per un contracte de treball. Aquella solució no es que il·lusionant perquè es incertidossa de fet, mes val més pocs temoristes que avui a un Camp. Tius era, durant els dies transcorreguts, a peces de treballat. Pels importants de quinze segons a la vinya: la resta de les banyes les de pessoles garrafat, avarrit-enc o feut treball per matar el temps; se pelat patates, peres i kiwengues;

de fet de biciclistes, de fuster, de pintors; se escaençabat, plauyst, o retejint el corral, en resum se fet cores que no en aguantaven però que la imparació de les circumstàncies que les fa fets fan dubtar aquest, i està desposat a fer-los d'altres que tinguin les seves pròpies raons pot permetre un seu ric de independència o de llibertat.

En Viens un escriví al seu dient que la seva situació resta tota afora a més que la meva. Per segona vegada escriví al seu a la Manresa de Chiré de afanant-li d'acudir a la Prefectura de Mont a veure si pot adquirir els certificats de beneficiaris del dret d'asil per ell mateix i jo. L'últim document seria suficient de moment per legalitzar la nostra situació tota vegada que a Servants vistes si hi ha dos de compatriotes que doni aqueix certificant ja treballen.

En matèria política tal com es preveia se resultà prou que segons l'Assemblea Nacional de Viens, el mariscal Pétain es convertix en dictador o dit en altres termes: té els dos poders principals de l'Estat per promulgar una nova Constitució. Després, vindrà que serà ratificada per la nació, però no creu que sigui al suffragi universal sinó d'una altra manera han dit so preveu del projecte dient que ella mateixa figura com a "vota de feb." Aquesta històrica decisió ha estat adoptada d'una forma de presa i corrents, mig legal mig no, en un debat ras: venvint per 569 vots contra 80.

El premis tripter francès que ja no era veritat comptava que els drets humans so haguessin asset: "Llibertat, Igualtat, Fraternitat" seria canviat per aquell nou que en el farien per mi no és tan excls: "Pàtria, Treball, Família". Es preveu la creació d'un partit únic rector de la política nacional com els altres estats totalitaris.

A la resta d'Europa es registraren pocs fets importants segons la gravetat dels de França. Tanmateix cal recordar que ell de l'eix es preocupa del futur d'Europa si per altra banda, la U. N. S. S., porta a bon terme la seva política de control d'Àfrica a un preu molt baix. Haus annuncia

que els tres Estats catalans, no contents en ésser ocupats civil·lament pels Soviets, demanaren en les propres reunions de seus parlaments d'ésser incorporats a la Unió com la tretzena, vint i una República socialista. No es pot negar que si dixò arriba, a la U.R.S.S. hi s'entà amb tota la reincorporació a ella de tots els territoris que els si prengueren els aliats de la guerra del 1914.

Les noves batalles van forenys i resultades a accions naval·s i àries més que a terrestres. Els anglesos conseruen atacant totes les unitats de la Marinha francesa que poden. Avui fou el cuirassat "Biscaïeu": dos grans pagebots els que rebren la corònia anglesa; el primer fou abatut i no en sé res més, però els altres dos capturats. Es tracta de l'"Ile de France" de 43.500 tones i el "Presto" de 32.000.

Retorn a passejar a la carretera amb més suavitat avui.

I era una bona notícia que Sa portava l'Elizabeth a questa tarda tota contenta: L'Alvolda l'ha trobada i li ha dit que devia si vegeu jo que mirareu d'arrompar-me els papers. Formidable!

Divendres, dia 12 de juliol

En la votació de l'Assemblea provincial de Vichy vuita han fet 80 votants en contra ^{l'oposició} i uns quinze abstencionistes voluntaris, trenta-dos que s'han excusat i cent quarenta-vuit que no han pres part a la votació. A més, a més, cal tenir en compte encara tots els signats i senadors concurredents que tempeste hi creu per haver estat autoritzats després de llurs actes.

Avui podem llegir a la premsa un missatge del mariscal Pétain adreçat al poble francès en donar algunes precisións sobre el futur règim de França.

He aquest dia la sevora Angelina a l'Ajuntament en un seu segellat el corret de la Confidència que tiene per tal que pugui circular pel poble. M'he dit el mateix temps que en vegueria treballa i que llavors que hi faria per fer-me el "recepçó" de treballador. Aquesta mateixa tarda

ben aviat a una "ferme" per veure si trobarà feina; es han tingut sort, però si no esqueixen no trobareu res en l'agricultura sinó a fer de necessitaire a un bosc a vint-i-vuit quilòmetres d'ací.

Diumenge, dia 14 de juliol

El diari d'aquí porta la llista i les fotografies dels dotze ministres absoluts del mariscal Pétain. El diari, a més, porta uns quants articles o millor dit decret de la formació del nou règim que són generalitzats d'una "rebel·lió" sense èxit de 1932. Tots els records que d'Espanya l'any 1931 es van fer una revolució d'aquest estil; va sortir feliç; a veure si el que hi ha d'hi avui.

D'autoritari el règim en segons punts, ara, més que a Alcanar. Els ministres només són responsables que davant del Mariscal; si aquest mor el vice-president paga automaticament a cap o si no entre els ministres, s'eleix el seu successor. Aquest sistema, ara, més que un sistema de govern semblarà un "païsillo" de bandit, elegint el seu copilot, més mal però tot fa possible que aquest govern absolut dels dotze, millor dit dels tretze, menys derrià fins a la ratificació de la nova Constitució.

Vaig a anotar solament els nous dels dotze trets: Laval, Margeret, Beuveire, Bouthillier Weygand, Mercoux, Izquierdo, Pietri, Lemery, Colson, director Reijo.

El prou d'aquest colat; ara un altre: ja comé a treballar a la viuya i a la fonda el cincena fet priuera regada a França; després a fer una fortificada fins al riu del qual tornar abix a França. Tant el bou i l'oli i coix la passada d'avenit, molt interessant amb la complicitat de qui...? Ella i jo i els nostres...!!!

He rebut ja resposta de vos a la primera llettra feta des d'aquí. Dic que tinguereu una àlegria per no cal descriure.

Dilluns, dia 15 de juliol.

Es curiós el cas de tot l'aparell de la República produïda: Presidència, Cambra de diputats, Senat, etc. Tot han deixat o han votat "legítimament" que no reblin més ja mes un President, ni un representant, ni successors, ni... ref. Recomys! es collectant això!

Així hi arribà a treballar al lloc de l'electorat i hi vingué amb moltes mans que semblen uns plens; en pocs en mol de vuit dímensions amb diverses escenes, tendres i fullofes a doyo. Tot lloc està a uns vint quinzenes d'any: hi havia una convicció que perd les forces pel camí. El treball de l'electorat és dur com una mola cosa; es fa més fàcil encara per la seva monotonía. I ja de dien que està ben cansat, però encara més que cansat és el mal de les mans i de les cerviquilles el pren en cada ta més per culpa d'una mala desplaça: després una imprecisió podria fer no hi han abandonat durant les vuit hores.

Veritablement que per ésser rebel s'ha d'haver estat explotat. Per més donat compta una represa més (i encara sempre encara més i més segades) de l'injust que és el món i la societat que no assegura la seua existència digna a aquests pobres mercials. entre els, circumstancialment ara jo tot.

Encara, abans d'anar a dormir avui a deixar un tros amb aquestes imprecisions que no s'ha deixat ni escriure.

Dimarts, dia 16 de juliol.

Segon dia de l'electorat amb tant èxit, vull dir que, com abix, aquest moltí però potser era encara pitjor, quasi no podia encara les mans. Deixant tot mitjà que m'he despertat més segades, potser cosa tants, i tanmateix, obria les mans per beure i encara em feien mal. Vinent des del treball, i din que recuerda! Si tot hi comença aquell jo vull ésser un desesperat.

Dijous, dia 19 de juliol

100; continuo treballant de llevatxeris amb tota la fèria que em denuet la color i dels meus forces; tinc el pretext, per tant, que no faig pas un mal paper al costat dels altres. dels meus ja conveguen a agafar millor alumnes ja no em fan ferit moral. bafi, preciencia esperant un altre pa-i-ciència...

Ara i compleix el quentz aniversari del començament de la revolució d'Espanya que desbà donant la victòria a en Franco. Entre uns de vida personal anomala i encara sense esperances pels normals. bafi... (era una a posar el canvi del petit precedent, però per què?). Posem-hi dins que no serà tan cadoficac: El mal temps ho. una cara. I era a donar, al no, a passar una estona amb les meves... grans...

Dissabte, dia 20 de juliol.

Fé de la primera setmana de treball al bosc; de més segurament cobrarem. Mai cap mai va-ho fet esperar com aquest per què cal dir que une n'ha atapat.

de noves de guerra i de fets polítics intercessions, res d'estrandificari. Hi ha, si, un fet que no és reacional per mi: que Franco recueix Gibraltar.

Diumenge dia 21 de juliol

He cobrat ja la primera setmana que fot cosa que riqui la darrera: dos cents des francs, o riqui a treure-dime per dia. Dia que fot cosa la darrera perquè amb un treball a més dos catalans més procedents de Companyia de treball en quals el patró per contestar. La fot el que calia fent resultat fins ara inestable. Punt que ell tenen més d'informació que jo però a la riuera, per conseqüència, a mi em toca taluka armar a un Camp.

El dia d'avui no ha estat gens interessant, la mitja millor dit el sopar si, un bon fet un deliciós pescat

L'Elizabeth i jo per la corretora on li fa Sagut un fitx en tot.

La premsa porta extractat el discurs d'Hitler el qual proposa de donar a Anglaterra de fer una pau o acceptar una guerra total. Té uns passatges molt interessants dedicats a l'unió britannico-soviètica on s'explica que malgrat totes les propagandes interessades estrangeres, les relacions russo-alemanyes són frírides: bandes sobre zones d'interès ben estrictament delimitades i que per tant els "ospitats" són bons.

Hem dit que Churchill respondrà avui a Hitler; es saber el que aquest dirà. Si no accepta l'esperament de pau com vol suposar tota vegada que l'autoritat es l'acceptaran els anglesos, després de molt breu veurem una nova i terrible fase de la guerra, gran fase aèria i crec també que marítima.

Dilluns, dia 22 de juliol.

Hem pujat al bosc de nou i després de treballar la nostra jardineria hem sopat i en una cabana forta colantxa que hi ha, hem passat la nit també forta malament seguint les perspectives; creus que no plourà o si no...

Escriure aixegut a un amic de Nanya entre la bona sortida del bosc i l'empípicament dels espais, és tantreatius interessant. Per la tranquil·litat que s'hi respira només quan et s'escric per veud la feina de importar la necessitat.

Tot fe preveure que hi treballarem per així fer segons l'orientació del govern ens vol tots a un camp i fins i tot si ha de fer per forces una partida.

Dimarts, dia 23 de juliol.

Matí treballant aprest matí quan han arribat l'Elizabeth i la Rosa a portar-nos un xic de teca per fer una terrassa verda. Han restat fins a les dues. Després d'haver dinat un xic hem fet la migdia; l'Elizabeth el meu costat, vist la seva escrivella petenejant-se una bona estona i fins i tot a gaudir-se molt com el joc-punt diumenge, proupe del riu; i dels boscos...

Les se arribades o descompanyar fins a la correcció i abans de moririen uns tems econòmics amb nous pescadors però era tots dues.

La nit passada diu fou francament dolent, varenem la d'avui.

Ara ens llevem més d'hort o millor dit comencem a treballar més eniat pampà no val per el viatge poca feina, això far que a l'hort del sol reposen més bones, quatre o cinc i així el treball es més placent.

Dimecres, dia 24 de juliol.

El vespre ens va fer gent bé i ni en ens diuen tenir millor eniat pampà figura. Més que encaixa de ministre és una adaptació que per això l'any es pinta sol.

Bon pagès cosa tinc per dir sei, amic d'espugues, amic peasant i gran. Si enri em plegueria sis dies podré llegir quelcom.

Dijous, dia 25 de juliol.

Oviri fa un mes que vam arribar a Sereiau i després que treballo; desitjo que durístant l'en com l'altre.

Effectivament, eniu, en dels mesos del patró era al poble i en portà els tres drets d'organització i dues letres, una d'en Viens i l'altra de la guerre d'en Rovairesca voluntant-me a una de meua on jo li demanava noves del seu fill. La pobla dona en respon que no té cap meua i en prega que si jo puc saber quèdeus que li comunicar.

La preciosa porta com interessant que Lituània, Letònia i Estònia han votat a la unanimitat en llurs parlaments volgut entrar a formar part de la U.R.S.S. forenent part de la Unió sovi a tretze, vint-i-vuit República. També diu que les illes Galàpol han estat desmilitaritzades. La política russa continua el seu camí.

H.^{ha} un discurs de lord Halifax que respon negatiuament a Olemosuya. Hem diu però que el esperar al de Churchill.

Diumenge, dia 26 de juliol.

Poca cosa de cosa buona; el mateix treball de cada dia i més o menys que arribem tot a mig matí per l'arribada de l'Elisabeth, Rosa i l'Albert amb un aparell fotogràfic. Hem fet diverses fotos del treball dels tres.

Cada matí, una cop acabada la millor jornada, me envoig a un rierol que passa apropiat, a prendre un bany; després d'hi tornar i reposar uns pocs a les tres, hem sorgit l'última farra llarga, uns estrenys ganes de fer alguna cosa degut a la moltia calor que fa; era el vespre, una cop finit el treball del dia puc escriure un títol, encara no veire perquè el dia ja s'ha agosrat i com que els feiem fotos més tard, la teca sempre hi ha quelcosa per fer.

Diumenge, dia 27 de juliol.

Ja estic de nou la finiana; hem baixat com a fi de setmana i fins al dilluns si no hi ha res de nou. He baixat ben content més que res per recobrar la bona família on vam de la qual m'he de recordar molt durant tota la setmana principalment de la sevora Angelina, la qual en trenta dies dues vegades de fill.

Diumenge, dia 28 de juliol.

Pel matí, una cop ben dormit i ben esmorzat m'he passat a escriure lletres. A l'hora del correu, aguant, en ho portat un certificat de casa on hi havia una nova foto com ho puc veig rebre, ara per la família Pujol i després dues de petits, una del pare, encara de quan eren a Eleida i l'altra del Tauler, sencera la d'esquert recent. Ambdues en bon alegrat cor dirí que ja tiene a tota la família fotografiada, la única llòstiva és que la del pare no pugui ésser més recent.

A la tarda hem fet un passeig amb l'Elisabeth fins al rierol d'allà, al peu d'una bella muntanya que hem anegut; després ha anat venint tot, fins que i'hem fet un petit passeig amb elecció d'una dels seus bells pits. Això ja mig fer-ho una veïna l'altra diumenge més no com avui.

També les meves manys han escurçant fins els blocs secrets més intins. Té unes cuixes fines i de colors i-
potes que s'escullen a les de l'Odette; com a color són
molt enillots era aquesta és ben fia i bruna. Torrejat
deus tot això hi ha gaire una bona sèrie de besos i abraça-
des. Jo te arribot ben apunt de perdre el control del
poder l'exterior disseny però te pogut retener-me i
l'aixeta no se vessat; en apunt a ell no ho sé més
creuria que se li ha ~~ha~~ fet. NO.

El vespre hem anat al cinema tots els de casa i
també l'estanca ha estat bonica entre tots. Ha
gut un individu que imitava en Maurice Chevalier.
No ha estat mal.

Dilluns, dia 29 de juliol.

Hem pujat al bosc bastant tard entre uns co-
sos i altres. La setmana començà darrer com a altres
ri-fa o no fa.

Al vespre el noi de l'any ha portat una lletra
de Servian. Se veu que ha escrit una màgia
menys pare, retornarla. Ben sorpres, l'ho li veig una cosa
que creu que no és la causa. Un punt menys fa va
sobre la justícia a l'espai en una forma bastant suau;
la recuny l'ha subratllat tot i ha posat al començament
del seu dit punt: "Ojo!"

Dimarts, dia 31 de juliol.

Allà a dos quarts d'orze del matí, quan pugava de
barcar, un se veu que de l'altra banda de la riera tanca
contra ferm, se veu que fa al bosc però no s'ha fet molt
cas car era llony; en a la poca estona amb la calor
i el ventat que feia el foc acaba prenent interès i tot
fins a tal punt que s'han creuat variis quilòmetres qua-
drats de bosc, arribant fins al nostre puestet que no s'ha
colat per què hi ha molts rossos i com que per a-
questa banda era plauixat l'home estiuat. Tantmateix per
altres llocs ha continuat i ara, a les set del vespre,

encara creua a l'altra banda del torrent. La gent del poble veï s'ha quedat bastant fresca al veure el bosc en flames, més ben vingut als propietaris i posteriorment en els curiosos; de tots maneres són pràctics perquè el cip i així la cosa no era per cogular-se. El bosc en flames!

Bah! No m'hi se pixat però m'hi se adormit.

La minestra que va gaudir bé; aquella gent ens deixa molt abandonats i passant inútils dies. Quan hem dinat sense pa i poc, el sopar no prenent ésser gaud de be.

Ara en Mercadal torna a ésser a Sóvia; li se recomana que possis per cosa a veure si hi havia quelcom de nou o elements els dirris.

Dijous, dia 1er d'agost del 1940.

Arribat a l'auar a dormir, encara per l'altra banda de la vall, creuava el bosc; fins ben bonic ding de la forta, semblava un tir la remuntanya de Montjuïc o elements me la feia recordar.

Come a treball com cada dia poc més o menys; come a uves, come cada dia poc més o menys: esp.

Segons la premsa els darrers preparatius elements per l'operació contra Anglaterra estan ja acabats, per tant tot far pressupos que ding ple molt poc assistirem una gran batalla que pot ésser ben bé la caiguda gran de la història de les lluites humanes, elements certe que serà la més agorada de totes i on sortiran tota mena d'enginyes belles modernes coneguts i més d'un per cocéixer.

Dimecres, dia 2 d'agost.

Un altre dia passat; per tant un dia menys per arribar al dissabte, final de setmana i de dormir al bosc. Demà, doncs, ni m'hi fa res de viure, a aquesta hora ja es-tarem a Sóvia o ben aprop.

Una vegada més no sé qui escriue en aquests re-sums diaris fets així; la vida és tan monòtona que no hi ha res per dir que sigui digne de menys! terriblement aquest ambient té més de bestia que de per-

son: treballar, menjar i dormir, fent així el treballer.
 Est consolador d'aquesta inèssia de treball. I quin preu
 més car en es paga l'experiència de la vida? Aquestes lec-
 cions no s'aprenen a una escola ni a una universitat,
 les línies i les experiències d'un camp de concentració,
 d'una companyia de treballadors o d'un treball com el
 present en les rutes circumstancials, en es paga en els
 diners, es paga en els bens del que prohibeix el tre-
 baller, amb sofriments morals i materials, amb dolta-
 briços físics, etc. Feliçament, que jo, fins ara, com a so-
 friments de caràcter físic o material no en puc queixar
 car així o d'altra, i els en la secció estan maravillosa-
 ment bé sempre i distils molt que són continui.
 Report de les reticències de la veuletxa que arrossega.
 Ara encara el passar la frontera i d'aquella repa
 d'el puc fer perquè enra en so si bé, que en
 percepçó al Camp, tot l'altre hi havia perfectament
 i meus felicito.

Enfesta cada matí quan en lleva, com puc
 tinc les rutes reposades i fredes, en puc fer a cada
 dia costat sobretot ploure els dies; quan estan ca-
 llentes, però, es porten bé pels que les durícies no
 ja bastant nombroses i per tant més sobreres, al
 treball.

Dissabte, dia 3 d'agost.

Aquesta setmana no hem tingut cap visita gentil -
 dit en altres termes no han projectat la Rosa en el Blas-
 ceth. Han creia que avui preparien car la unió era tota
 quasi engatada i trebal·le perquè són la més amenaçadora
 dels militars, però ara que ja es migdia no cal ja es-
 periar que pugui

Heu treballatnis bones ara al matí per tal que
 després de dinar en ens en colgari fer excusas que direc-
 a fi de tancar-nos bé abans l'heure d'entrà i arribem d'a-
 ra a Gernicola.

Diumenge, dia 4 d'agost.

Pel matí he anat amb el senyor Guixol a visitar la vinya i per la tarda heu en Salerdor l'Elisabeth, la costella d'en Salvador i la cerimònia de la costella, a passejar amb bici al boguet on ja hi viuen molts altres diumenges. Allí em heu anegut o millor seguit passant tota tota la tarda. Jo m'he passat el vespre de l'Elisabeth i de la cerimònia car en Salerdor ja tenia prou feina i heu fet una vinya de creuït, tant que en la vinya que en l'altra fins al punt que l'Eli, pista de glòria se protestat. L'altra és cosa d'una a balir en jo es volgut que es jove, però en querent a deixar-se ferir per tot arreu via expedita, i després, la vira en s'ha pogut seguir la meua rellinciosa gelosa. Del que a Catalunya s'en diu vulgarment "bocan de pívot" me n'he fet un tip, abans les bades meus extenuades...

Havent repot ben aviat al cinema a veure una pel·lícula que diumenge passat em emmarenem com a divertida: és evident una lloma; em digueren que em moririen de riure, jo, si em descubro emfons de son.

Dilluns, dia 5 d'agost.

Allí arribarem de nou al bosc Tard com cada dilluns; de correiguent doncs, no vam poguer escriure gaire car cal recuperar les sàries perdudes. Avui com que durant la nit hi ha hagut una gran tempesta, hem començat més tard (també aquest matí).

Dimecres, dia 7 d'agost.

Ara faig jo la cuina quasi exclusivament; la setmana passada jo en Modest. Tota doncs del treball: les tasques de la cuina, res ole veure.

Divendres, dia 8 d'agost.

He escrit a casa, al Delfí i al pare. A més, a més he fet una metra per l'Odette per veure què tel respira i

al mateix temps per demanar-li la foto de la meva família que encara té.

Aquesta setmana faria jo més dia el menjador, millor dit: faria de raspall.

Dimecres, dia 9 d'agost del 1940.

Aquí faria vint-i-quatre anys. Aquest és el segon aniversari que passo a França en mes condicions tantament un poc millors que el primer. L'any passat al camp de concentració, vaig tenir un bosc i n'hi regal: el successor de l'Elisabette; aquest any cap cosa l'he pogut al bosc trencant lleny o bé sofit l'esperança que deuixar aviat a Servion.

Comencero doncs un altre any de la meva vida, l'any del quart de segle de la meva existència, en plena vida anormal que en fa quatre que deus. S'asaborirà aquest any? Qui sap. Esperava en l'avenir i el diari ho dirà prou bé que ell també farà viatges el seu aniversari i interpretar la vida rebida que arribarà portem, arribarà tenir ganes que es continuen; en referint les vides els dies, si pot ser que deixin de tenir aquesta apitació que interessa.

Dimarts, dia 10 d'agost.

Com de costum, aquí hem baixat del bosc a casa; ens els arribat hem anat a sopar, després de llegir la premsa a dormir.

Dimecres, dia 11 d'agost.

Pel matí a treballar per ric a la vinya; després a baixar-me i finalment a dinar. Per la tarda hem anat una colla a una "ferme" on ens han rebut molt bé, fet al mateix temps una bona passejada per les rodalies que són molt boniques.

Hem estat aquí tota nit a dormir un terrat l'últim dia. Hemest t'ho dit de l'altra vegada per més o menys.

Una novetat és que havia començat a incastrar; ella m'ho volia arreglar però a la fi s'ha descobert. Durant una de les nostres abraçades de llarga durada a ella m'hi ha expliquat el ciuturó i l'has pendent; després quan ensembla donant compte hem obert a casa nostra. Semblant la sort de trobar-ho.

Quan tinguis un moment addicteu em caldrà parlar una altra vegada d'aquesta cosa.

Dimarts, dia 13 de agost.

Hui és un dels dies que em trobo més cansat amb tot haver finit la jornada; potser ho fa que he dinat fortament i naturalment ho augmenta el fet que en se passat la tarda picant i palejant com un canícollat. Estava tan agotat que fent veure que me n'anava a fer de vigüete, me n'he anat a reposar una estonada sota un arbre. Sotorsament, després d'una hora, sentint que s'acabava aquest treball pujant per la terra que estem trant i per tapar la carbassera que estem fent.

Quan et pus aviat, tan obstat es quan somnis més rumb somnis impossibles d'alliberament: volcada a l'Amèrica, arribada d'una lletra que et porta la felicitat, a quinca lletra que tothom espera i ningú sap, etc., etc. Tot això m'ha passat avui, a mi.

Dijous, dia 14 d'agost.

"Et voilà," un altre dia ben dolent si bé no cansat: tota la tarda me l'he passada portant llianya a l'esquena amb una mena de forca de dues puntes que torna l'arremena una creu, per cert que és un nom ben curioset pujant que es una creu amb tots els estels i els; sobretot es veia com a tel qual corrugat amb la llianya atravesada pujava per una rampa encosta on la rotonda es projectava sobre el torrent. Els rots semblaven un monestir pujant al Calvari. L'única diferència és que ell hi pujava una sola vegada i s'hi morí i jo hi he

projecte incertables vegades i en un de mort, el meu any avui. Una altra impressió donava encara junts amb l'illa company que treballava amb mi: Projecte d'assassinat lentament semblava en un parell de condicions i treballs forents, només si malgava el cabrol de vang.

Aquest treball tan penible culminà d'empujar-me m'ha fet viure, és a dir: en la fotografia de la meva pròpria dissont i les meus pescades frent a un feix esclafir a riure. La nostra ironia terrible! En els moments més desolats i desgraciats, hem-sos ací rient! Reia quan a Serviçiu, l'audà del camp de concentració per seguretat immillent; reia durant el nostre viatge dels dos sevres a vee, en les hores més crítiques i de més dolor, se rigit en altres i altres ocasions i era ric ací, molt ric de impotència però ric, ric, ric!

Dissendres, dia 16 d'agost.

He llegit els diaris del dimarts, dimecres i dijous portats ací, avui, per l'Eli que fa project. Com a interessant ha prenuda, no porta més que les noves de guerra i en dissenys una personalitat del general Petőffy passant la fatura de to que fa el govern de Viena pòtar per denunciar una mica el que fan so far el govern francès que hi fa a Londres.

En quanant a noves de guerra cal rememorar ja la primera fase de l'ofensiva plenament contra Anglaterra amb grans bombardaments i combats aèrials i aèris. Segons altres comunicats tots dos guanyen, ni bé fins ara no s'ha pot dir en concret.

El dia d'avui, millor dit la jornada de treball, l'he passada portant una mica encara al matí la creu i després, fins a l'hort de dinar tirant troncs borda amb la terra, amb un trinxer, i uns mil quilòs apropiadament de llenya ben tirat en altre i jo, trinxer amb tot el punt que hi havia al cap damunt del bord; és a dir: se fet de mida perquè abri era una mida

el qui tirava el simpàtic trinxer.

Dissabte, dia 17 d'agost.

Aquesta jornada s'ha estat també molt dura: ben descorbant i a la fi estava quasi tan negre com un sequesell: el més dolent, però, no era això sinó que el treball és molt dolent, com col treballar sobre un ròl que creua tant que a pures pos resistir-ho amb esperonades molles, a més, a més el pols numava, creuia el corb, tot. I des de les quatre del matí fins a les set del vespre així, una jornada molt dolorosa, sempre mal que obeng de marxar vers Serviços i un barretat completament, convict de volar arrabiant així a terra fet un altre.

A casa n'esperaven enara per sopar tots dos que hem fet tot seguit. Hi ha trobat una lletxa que pel sobre m'ha fet confilar un moment, de qui podria ésser i va venir de Saragossa, després se hoia que era la Nativitat que mi escrivia, aquella infermera de l'Hospital de l'XI, lamentant-se que no li escriví des de fa molt temps; la polera meia m'estava feta i per columnar-se apena un dia havia durant molt temps la meva adreça que finalment ha conseguit. Hem parlat de la Matriu i la lluixer, la qual s'interessa encara seu demandant-li l'adreça i diant que toc l'inic home que vaig saber interessar al seu cor. Finalment hem dit que en aquella mateixa hora escrivia a la Corunya. Pots respondre-li això perquè t'ho escriví i a més per veure si estava està impressonada.

Diumenge, dia 18 d'agost.

He pres la matinada que un dimenge a casa meva: escorzar al lit, llegir i quatre pòtes de fa gentil assistent. Després ja llentat, ho fet la correspondència i a l'ora i dinar.

La tarda l'he pogut durant a dormir un temps amb la bicicleta, els mateixos company de cada dimenge, seguint una estona al riu en el boniu verí baixistes.

i alguna bernixta; allí a la vora del riu, sota l'ombra
 dels arbres d'hivern i herba fresca i amb un aire molt
 frio, si estava molt bé; aquests han parlat de mol-
 tros dies tantes històries que després no se'n diu el temps.
 Després hem retornat a casa, Bernat i un altre tinent
 a la carretera on hem continuat parlant de coses
 fàcils; més tard hem fet alto al peu de la carretera
 i com que estava solitudinosa hem agafat l'estiu
 l'oli i jo em heu mogut molts dols. Tella nota la in-
 flació dels boscos es aixogola i s'arropé estretament;
 jo te excursionaràs fins la pèrgola que està amb llengüeres pro-
 testes d'ella que deixe ja era prou felic i que es
 vlia separar. Es un cocent encara molt que l'esmen-
 tada regió es encara polera en població peluda com
 correspon als seus vint anys i mesos.

Dilluns, dia 19 d'agost.

Un altre dilluns que arribem tard al bosc per culpa del
 patró que no li ha corregit avui a veure carros i armes
 per compor-ne un. Tant tard hem arribat que en els
 quatre de la tarda que ens coneixien a treballar. El
 més fort és que el cobrit ens fa recuperar durant la
 setmana les hores perdudes per la meua culpa; a més, 2
 més que ens paga dues quarts que en no són el que
 que quanysen els llenyaires, alcuna de nosaltres d'a-
 questa bandera, i d'altres, però nosaltres, no; no po-
 dem dir res, soiem uns indocuments i gràcies aixa
 que t'expliqui... Així és la vida...

Dimecres, dia 21 d'agost.

Ta uns dies, després d'haver sopat, varem fer una re-
 sió de caut a ben de cançons catalanes que hem fet pas-
 sar una estona melancòlicament distreta recordant temps
 passats millors que els presents. Aquests dos jocs catalans
 que treballen són un ultra cantar d'altres cançons i
 sardanes, cantaren "l'humigant", l'espessa canço d'en
 Verdague que mi, moltes que soiem uns emigrats,

en la conciencia profundamente com ja ens posava el
 Camp quan la cantava la Obertura Coral. En la tina
 copiada integralment a un corredor que uns dels dos
 elements compoys en unió, com jo, gressa una
 de la música i del cant tinc, desmontadament una
 altra idea i mola ven per reticir-me la electricitat i
 la música. Per això decidí escrivir, transcriure-la
 així: "L'emigrant = dolça Catalunya = pàtria del meu
 cor = qui de tu s'aleuya = d'esperança es veu =
 Fornesa vell = bressol de una infància = blau Pirineu-
 muntanyes i rius = amig del cel suspens = per sempre
 adéu = Arrels del bosc = piusos i aderçades = canbou.
 cantant = jo dic plorant = a boscos i riberes = adesciam =
 dolça Catalunya, etc. = Adéu germandat = adiuvaus més
 pare = no us veure més = Oh si el posar! = on jec me
 dolça mare = jo llit tingrés = Oh amarguer! = el vent que
 me'n desterré = que està ja sofrit... = Estic moltat +
 mes ai Fornesa me a terra = que si vull morir?"

I posats a copiar, posem. Si esqueixa vertical el
 Camp d'àngels, s'hi trobarà del temps la Borratxeta,
 on s'i canta coses que molts ignoraran: d'altre, volent
 ignorar: "Borratxeta = Borratxa souriente = com colchones
 de arena = donde duerme la gente = donde todo se ilumina =
 com mi los botes de grasa = que siempre se nos apaga =
 com el viento que allí pasa = por un aspiro ^{entre} por el otro
 se va = para volver a entrar = Borratxeta bella = com
 colchones de manta = donde seient esclaus = de una seient
 sentir = dejarase mi patria = en misas camelloas = llo-
 rrando de poca trivera de buio = Cautos riurabres = lu-
 idos y galteruts = llevamos passos = en buena amistad =
 sin fer la esperanza = de veras muy pronto = fuera de
 este Camp = con la libertad = Borratxeta souriente = com
 colchones de arena, etc. = Pasamos los días = comiendo leu-
 tejas = arroz y garbanzos = carne y bacalao = y grases que
 apetitan = y frots matarratas = todo nacionad = Verás como
 tots = passam les noches = rascando, rascando, = sin poder
 dormir = y el dia següent = si el sol nos alumbra =

matemar los pinclos - para no sofrir - Barraguibé sonriente, etc., i fí.

Dijous, dia 22 d'agost.

Aquella Rosa emigra de l'Elizabeth que avui és la seva enemiga, és una cabreta ben sic boja. Ara, pujà amb molta, al bore i li està tota la setmana igualment; té un caràcter com ella mateixa diu, que li agrada divertir-se amb els nous enemys que es troben; la gran llàstima és que el seu amic es en jofré, el germà de l'Elizabeth i que això està fent el servei militari. Aquest viatge es el canvi encaixat però se sap que es un bon ami i que s'està perdutament enamorat; jo, per ell, per la seva germana tali i per tota la família seua, els que, en bona companyia, així i l'acabtura que la Rosa em brinde; de cara amb ella vioxo res seria res, els tindràs segurament importància i potser em dirà en el seu interí barbare si ho desaprofito, però de cara a l'jofré haurà molt poc d'elegant que fos jo, d'que ja segueix l'aventura amb l'oblí, la seva germana i que està content l'emprengudes amb la seva promesa. No estaria gens bé. Més per altre brinda, a la seva edat, amb el que se passet i deixar passar una cassió d'equates, es també demanar-me molt! renunciar a una aventura que d'entre les que te tingut amb molts joves i solteres, en els tis meus díums així, és si no la més interessant d'ells, la més comoda i fidecomptable, però que ella espera casar-se amb el jofré, però necessàriament vol despectar i per desfutar-hi jo tinguo res està mal: la petitoria, companya i dilia, mica; i d'is mi grona en privada, d'ar; ven a típos està bé: bones carnes, cul i pit, una cerena ben brufosa amb una boqueta petita i obertura. Mir partides nota el vestit del traç de baró del qual em ensenyà una mica la part de dalt; i següies volgut veure-li els pits no em calia més que mirar. Més tard, parlant d'altra vegada del traç de baró, vaig recordar-li la faldilla per veure-li per la part inferior; allà no digué res més que ensenyà una tota la seua dreta completa fins a la seua embigada enmiguer. L'he besada dues

segades però a les galtes i sempre davant de l' Elissabèt, en refugi de convidat. L' altre dia ben dijue que a l' Eli no li plaué pas molt la darrera vegada; l' havent jo, per veure com responer, li vaig dir que ja la besorria tenia ella en si fos. Ni donà ni segà l' antihistòric, fent una sorrirera de intel·ligència maliciosa.

Li va fer que narto cada diumenge amb l' Elissabèt i el cas aquest és tan especial, segurament que ja havia trobat algun lloc per clavar el clípe però era, durant la setmana en trobo silent: els diumenges lligit.

Pareixo que quan estava a Olisèg reunióvia ja per endavant a la possessió d'algunes obertes que, com que venia tipus d'una cosa frana i bella com l' Odette, les trobava massa bestes, o embrutides. En això, la mestressa Anna, aquella preciosa de vint anys, era impossible per mi després d' un espès d' envergament sexual; en canvi, ara, després del temps transcorregut, m' estaria ben content d' exercicis. Li deuen el seu ventret inflat i de treure. Li els pantalons com abans.

Dimecres, dia 23 d' agost.

He rebut dos diaris, el del dimarts i el del dilluns. El primer no porta res d' interessant: el segon no gran cosa; tantmateix, aquest segon dia que ho fa important: Annunzia que en la pròxima operació, Alemanya, es trobarà una nova terra totalment desconeeguda; això vol dir, doncs, que l' altra operació o sigui aquesta que annuncien serà bona poca cosa, fa forces fort.

Un altre fit alemany que es tractant és el següent: Han dit que en el Migdia viudran en tren, refugiats alemanys de les regions que van atrevides per l' avidez anglesa. Visto és un fit, si es produeix, extraordinari i que fa pressa l' armistici; es fa dir que França encara no ha fet pressa en aquesta ocupada més de la meitat, en ésser bombardejada com a tal territori de guerra, en pagar tots els deserts de l' agència ocupant, en mantenir els camps de presoners produccions, en deixar intervenir els governs per tot d'allí, en la zona no ocupada, etc., etc., que encara, era, té

de sobre els refugits alemanys a la zona lliure i ali-
mentar-los. Aquells francesos tinc orgulloso que creu i que
són, quin altre cap avés dur tantif diaq de cosa seva,
entre ells mateixos, els seus successos de fer poc i per molt
d'ora i de sempre. Ja vingué fa uns de trenta, abans ben
consultàdir i respectada, vingué cercar en els ofers interna-
cionals el seu pareo; els Estats que feien alions amb ella,
creuen o tiren de recó aquells papers multeats. Dissen co-
ns a Europa i al món que n'hi hag d'altres estats recer vi-
perar a aquesta desgraciada França que tenen retallument
hi com una mica de regal andre. El miret aqull francés,
però, continua, aquest orgull que els hi ha fet tots de peu...

E Anglaterra tampoc ja no se'n fa goire cas; cellos ale-
manyaixos com són, per tot arreu, s'ha d'acceptarlos
més en protestar i gràcies, car la guerra l'absorbeix, enci-
si l'arribora a granjaix, recorix cada territori als seus
fers.

Dissette, dia 24 d'agost.

Vivo de rebre una lletre de cosa escrita per la Comte-
sa que no m'agrade gaire; és curta i el que ell sorpren-
més que ja va arribar a cosa de la tra. Mercedes i les meus
signes ref, a més, a més ell dóna recordances de tots
meus d'ella. Ell sabia molt, molt greu perdre aquella
mora tan aviat, i si m'aburria d'acordar la meua sorpresa
és acceptada, però els possibles per evitar o reprendre les
relacions.

La jornada siba amb la creu de Uemga al coll, com
l'altre dia i en mes condicions tan o més dolentes que la prece-
dent vegada.

A Servian se llegit la presa i hi se trobat la mort d'en
Trotsky com a conseqüència de les ferides rebudes fa dos o tres
 dies en un gran atentat que tingueré; die men perquè encara
no feia tres anyos que ja l'atentaren una altra vegada.

A molt potser estranyaria aquesta opinió, mas jo la deus
tal com la sento: Quan se llegit aquesta nova, m'ha sabut
greu que hagi mort; em dol que es perdi per revolucionari.

ri que evidentment és intel·ligent i que no fa gaires sucs, al costat d'en Lenin havia fet molts bons papers. Considerava una llàstima que aquest element que crec havia fet i rendit bons serveis als treballadors, estiguis era perdent les seves energies per lluitar contra un ex-empresari de l'elita proletària (i de les mateixes idees entre jo, malgrat el que vulguim dir totes les propagandes). I tot fa, em sensbla que ho quançat el més fort o sigui que els de la III Internacional l'hom fet eliminar: ho han conseguit. Malgrat les meves idees, malgrat els meus conceptes, malgrat el capçal que feia ho haguts fet a la missió internacional dels treballadors, rendint homenatge al lluitador proletari deixant apart, perquè ho desconeix, el que era com a home i les seves virtuts.

Diumenge, dia 25 d'agost.

Es compleixen avui dos mesos després de la meva arribada a Sòvia. Tot fa preveure que entre fet i fet, ni us si ha res de més, hi estaré encara un altre mes i escrivir o sigui fins un cop acabada la verema; després, tot fa preveure també que faran una ràcia i ens portaran al Camp.

Una cosa que se'n parla ja molt: sensbla que us es del tot "bulí" els podria revelar: Ho he afirmat, murmurat, aneguix i proposat que a la Conferència Panamericana tinguda recentment a la Havanna, es parla del cas dels refugiats espanyols i oh! felicitat! es diu que s'acordà quelcom pràctic (aquesta serà en fet cas la primera vegada des de que comença la guerra d'Espanya). Aquest acord han dit que estribar en expulsar a Amèrica els refugiats espanyols en un termini molt ràpid (varis mesos). Si això esdevingués realitat no cal dir que jo, ara, com abans, no vacilaria en embarcar-me i anar a Amèrica arruixar gent. De tots maneres, ja s'ha buida colla de dies que estic instal·lament d'aquests moments i com que se n'ha fet carre toutes de boles, no n'hi ha fet un centre d'interès seriós. Quan ho fai perquè ve a talub en relació al punt precedent, venirem que en sortirà.

El dimenge en si, força tento: He ballat amb l'Elizabeth i la Ro-

1004

sa més quants balls i han fet una passejada; aviat. Pel vespre al cinema on han fet dues pel·lícules, la primera força bé, l'altra no so sé perquè an'hi ha adorant de tant d'interès.

Dilluns, dia 26 d'agost.

M'havia oblidat de dir que durant la visita del meu complexe vaig veure un petit regalat amb l'acompanyament d'unes esteses per retornar: una de l'Elisabeth i es composava d'una pastilla de sabó d'olor: una ampolleta d'essència de mi records quin perfume portava a més, a més encara no l'he enrebatada. L'interès i la bona intenció té més importància a vegades que el valor.

Com de costum torné al bosc. Del camí, la Rosa: jo hem parlat alguna estona fa, en un dels col·legis m'ha dit que ella no donava importància als besos: que si tingués de contacte tots els grans que l'han bessuda ja estaria fresca. Ditsò podria interpretar-se molt bé com una bensoltat, i si més probable davant el seu corretor, però també podria tenir bones de provocació.

Dilluns, dia 27 d'agost.

Anglaterra i Alemanya s'estan donant cop per cop. Durant la nit del 25 al 26, la primera aria a bombardar Berlin; poques hores després els alemanys contestaven sobre Londres i una fort militari. A més, a més cada dia bombarden d'altres objectius; els anglesos quatre o cinc cintats on hi ha fàbriques militaries i els alemanys en sembla que dinquant - vuit localitats angleses.

Tots ara aquella guerra que pel que deien els alemanys semblava que seria tan vellamp com la menuda contra França, no és així, sinó que pel contrari és molt igualada i no es pot preveure, avui, una fi victoriosa pel cap d'ambdues bandes.

Dimecres, dia 28 d'agost.

Lesina vida més miserabile la creua! No n'hi ha

tron en fer venir bores d'un treball dur i pesat que encara en resulta vis en les condicions que viu que encara ara són augmentades a caprichi d'aquest tros de bestia de patró i per la seva estupida voluntat. Molt sovint tot treballant, s'adreça a mi i em veig obligat a escoltar les seves moltes besties d'humeur ambafabet degenerat i barroso. Més d'una vegada gos ridi joig darrí caps per veure si s'en dénia coratge que em mofata i que la seva conversació m'arriba a empinar-nos, però és tan primitiu que no es dóna per al lluit amb-ho.

Ara estarem continuament fent carbó; aquest ofici es pot reportar a l'estiu i gràcies al riuet que et permet ventilar-te; així que dolç, malgrat que la roba imprègnada ja de polsos et deixa angles del cos de men als pochs moments d'haver-te barurat, aguantaré fins a les verenes, després, si es donés el cas de tornar ací o anar al Camp, ciò se que faria, però ni dire que avui per avui gos estic gens decidit a prendre una franca resolució de continuar enent carbones.

Dijous, dia 29 d'agost.

Aquella obra que vols dir que potser escriuria un dia titulada "El Món", cada dia va prendent més forma dins de la meva ment i a la millor del dia la transcriuré al paper; ara que pensant-lo millor el títol que m'agradaria posar. Li deixo es aquest: "El Món vist als dint-i-einc anys"; i per tant mi faria de posar a escriure "la" en el títol a fi d'acobrar-la si pogués ésser precisament a aquesta edat. Més, actualment, apuny veig la punta per enllot: en ambient, en material, en bors, en res, i en canvi, d'original no en'manegar: Avui mateix se me en'ga s'ocorrengut un altre de cincantsòpic que cree que ben desenrotllat no estaria mal; i se mes un petit guix per si algun dia... També de tant en tant pren frusta d'algum nou capítol del que parlova primordialment.

El meu amic Ballesté, que és periodista, cada dia et torna més poeta; en el que no estic gaire d'acord és en la

seva qualitat, més no es pot negar que cada dia és més roba. Es un ex-component de la Cdt Companys, menut, fort i potser un jove ignorant; té una voluntat de ferro, potser més que intel·ligència i això potser si algun dia troba l'oportú, el farà reciclar i anar endavant. Ell, està treballant de pagès al Tarr i envejeix el molt que sembla pensar, fa encara versos. Així se rebent metra seva i ens comunica dos o tres titols més; en la darrera ene n'explicava uns quants de versos. A la Companys ja n'envia molt algun; per aquells i per aquests és per ben opinó que de fecte s'en senti m'ús de qualitat en un estret. En aquells darrers elegits hi veig una influència Garcia-Lorquiana.

Diumenge, dia 30 d'agost.

Així parlava de què en Bolleré en fa un jove ignorant. I si ho fa jo? Punt me'n fatio; per curiositat en aquesta saber-ho. En tot cas finíssimament parlant tindria l'ocasioneïtat per part del meu pare. Aquísta cosa que per la seva història té particularitats importants, n'ha vindat l'atenció més d'un coppecialment per distò; per aquestes particularitats: origen, persecució, pureza de raça, poder, intel·ligència, fins, etc. Ara que en el fons tant enfa és un jove, com estat, color, germanie, etc., etc.; només un interessa una cosa de les bones: la quantitat d'hommes humans de cada una; mentre més hi ha homes de voluntat moral per eni' és més enfa. Tot el més és enfa men - deia un dia - jo solament sóc enemic dels enemics dels meus amics; els meus amics són tots els homes essencialment humans.

les naus com les pàtries, les religions i d'altres coses per l'estil son gaire passats a la història que ens ens diuen res qual-
grat que guanyin encaix a quan tot el ció.

Dissabte, dia 31 d'agost.

Aquest dissabte si que em sembla que ens anirem a Servian; hi ha dues carboneres per descorbenciar que caldrà

per demà al dematí i en tot cas quancom hauré d'ir. Aquesta setmana és una de les que hi tens més interès en anar-hi, però si en hi veges tot i que en dóna, car han dit que la setmana entrant ja es darrera de venir pels que les vacances comencen el dia 9 del proper mes.

Dos viatges més d'Espanya: "Per què els falangistes lleven les mangas arremangades? Perque ann no se ha acabado el regat." L'altre és així: En un ball un noi diu a una noia: "Què oigs més serrano... i tiene fd! Ella respon: "I fd. quié francs... es!" Encaixa en altre: "En un tren i en un autocar recorregó vintgeu un pare, mare, fill, fills i el marit de la filla. Hi pujà també un capità de Tarragona i un altre viatger. El capità s'asseu al costat de la filla i canta oposat del proués. I li poca estona el capità comença a fer-se discretament a la seua peris enquesta és molesta: un obstant no diu res, però l'el·ludit capità torna a insistir i fins a tal punt que la noia s'afeixa indignada i li fa una formidable bufetada. En vista d'aquest incident el pare, ofer, s'afeixa i que li plantea una novia nata; com a conseqüència la mare, també ofesa, li estampa una tercera i magnífica bufetada. Seguidament el fet produeix tal sensació que el fill sentint l'estratge de la seua germana, s'afeixa i li clava una nova bufeta^(*). En vista d'això el viatger s'afeixa també i par: la conseqüència patrocinada. Poc després i en vista de l'incident els detenen a tots i a la comissaria; allí els fan declarar. El parquet (para, això és influència francesa) volia dir el comissari, interrogà primer la noia demandant-li per què ha pegat al capità de Tarragona. Igualta respon que és per l'ultratge, el pare, al seu títol sin que per ésser el pare de la filla, la mare per ésser la mare, el germà per ésser el germà, etc. Llavors el comissari demana d'ales uns viatgers al viatger i aquest respon: "Jo, com que tots li puguen en creure que hi havia girat la truita."

Diumenge, dia 1er de setembre del 1940.

Era una matinada quan ho arribà al bosc l'Albert i

^(*) Finalment fu el proués, naturalment.

en Ballasté el qual un cop acabat el treball allà on estava s'ha presentat a casa a Servian sense dir un mot a ningú ni anunciar-me l'arribada. No m'ha donat cap alegria que hagi vingut aquí al contrari, més aviat una inquietud cosa altra que tenir amb ell una gran amistat el fet de presentar-se aquí, tan bruscament i sense haver-lo invitat a una casa que no és la meva, no m'ha agradat. Soufi, és un pobre refugiat igual que jo i faré el que colguï per cerear-li feina.

Com a conseqüència d'aquesta visita al bosc, he deixat el treball i en bicicleta heim aust ell i jo a Servian.

La premsa d'avui porta ja un comunicat del govern francès sobre els refugiats espanyols que ens assegura la no existència de la bona referent al que es deia d'empruntar a Mèxic. Aquest somni, doncs, és un fet rar l'abundant comunicat diu en sintèsi això: "el President dels Estats Units de Mèxic, general D. Lázaro Cárdenas, encarregà al seu Ambaixador a França que així li vinitx el govern del seu rival Pétain per fer-li saber que Mèxic acceptaria tots els refugiats espanyols sense distinció de partits polítics que vinguessin aquí. En comprometent-se a fletjar els vaixells necessaris a l'efecte i a aprovar d'una entallant les despeses que els refugiats espanyols facin a França fins a la total evacuació, restant-hoix, de fet, tota la protecció del poble mexicà a França. El govern del general Pétain ha acceptat aquest generós oferiment i ha manifestat que en espera de la total solució del problema, França continuaria donant l'hospitalitat als refugiats espanyols que fins ara "hi hauria acordat".

L'acord signat entre Mèxic i França sobre aquest particular es datat del mes d'agost prop. passat, dia 22, i diu que la comissió francesa-mexicana formada aurà durant per una publicitat adequada, les disposicions posteriors. També hem de recordar que és la meia gran emigració que s'ha iniciat junt.

Mèxic, el fill d'Espanya que no ha oblidat la seva mare, acudi al príncep, tot vol i desinteressadament, a

ajudar el govern de la República quan aquest, l'any 1935, quedarà quasi desfet per la rebel·lió de l'estatut espanyol. Es portà doncs molt bé durant tota la nostra guerra i després, ja mosaltres a França, fou també l'inici que llegeí tot seguit que ell acolliria tots els refugiats espanyols que poguessin arribar al seu país. Cap més Estat va voler seguir el seu exemple, uns ell, fidel i costllí uns milers que hi anaren. Ara, en cop acabada la guerra a França i amb el govern dictatorial que hi ha, es veu que nosaltres no sols cobrem vers les mateixes calamitats i sofiments sinó que també correm el gran perill d'ésser enviats a Espanya en missió; llavors una vegada més Mèxic parla i amplifica el seu espai fins a l'extrem que resta definit. Això, aquesta gesta és d'ètica gratitud per nosaltres o més particularment per mi. Mèxic, terra que mi adoptà encara que no em tinguis sobre el seu sol! Jo et saludo!

Dilluns, dia 2 de setembre.

Ara hi és un dilluns que he arribat d'hora al bosc; és que els hi he vingut en canvió sinó en bicicleta... M'ha pujat acompanyar en Balleste el qual ha repartit tot seguit.

Dimarts, dia 3 de setembre.

La setmana passada el carboner ens hem passat a un altre company i a mi, dues jornades ben vessagudes de treball i dues hores de les del compte; en canvi, aquesta hora fet quasi la pàu pràctic que com que ell no hi està, ara hem les preces i sense matants ni, var i el ludit company és un gran que te mouta per al treball.

Dimarts, dia 3 de setembre.

Ahir vull acabar el meu treball al bosc i avui ja he anat, malgrat ésser dimarts, a cercar tot el dia, treient partades cosa que faré durant tota la setmana. El que el treball es forga dur però cal resistir i anall.

Com divertiments a darrera hora hi ha hagut una breu passejada amb l'Eli molt aprovechada, més que cap.

poter perquè no diminueix per uns i en altre pels altres, feia ja dues o tres setmanes que no ens trobàvem sots. El moment doncs ha estat intens i hem arribat en ja poc més o menys no, podem passar car amb ella no pucu portar-me l'espí d'on hem arribat, fins el límit de les relacions que colofonen les de l'Odette. Avui els pès se m'hauríen obert i si han esporadínicament ofert als meus llavis una bona estanqueta, dos pès ben fets, forts i blancs que son una delícia, entretingut de la posada de la mitja entremig dels brodats que els protegeixen semblen dues grans peces d'una dolçor divina. Si més a més, les manes han percutit les rives molades regions secretes i les nostres braços i braços s'uniuen en besos i abraçades inseparables; fins al tot el membre ha arribat llenguerosament a situar-se entremig dels vens dos muscles magnífics.

Dilluns, dia 9 de setembre.

Aquest matí he treballat meua a reciclar i a la tarda festa.

He llegit la premsa d'aquests dies i hi ha coses interessants: sobre la guerra nua gran batalla seria sobre Anglaterra i Alemanya que no té precedent. A part d'això Hitler ha parlat amenaçant de destruir l'adversari però del que jo he llegit, en vi, un discurs més pobret que l'altre anterior. Churchill també ha parlat davant corrupte del desig irrevocable de continuuar la guerra i del recent acord amb els Estats Units que entre altres coses hi ha la venda de cinquanta destructors americanos als anglesos i la cessió d'aquests de lesres[#] sèries successives i també navals als E.E.U.U. cosa que permetria a la flota anglesa de dedicar-se quasi per complet al bloqueig i a la guerra europea.

Ultre tot això avui hi ha uns greus eveniments a Romania que per la intercessió de l'Eix ha hagut de cedir a Hongria la Transilvània i a Bulgaria la Dobroja. Si un nom semblant. Això i altres episodis ha motivat una gran tensió interior fins l'esp.

8. Torn que el rei Carol II ha hagut de quittar amb dos atentats recents, i ha pujat el seu fill Miquel I de 19 anys. Com a cap d'Estat efectiu lui ha el general Antoni es i sembla que qui manà és la Guardia de Ferro, en gerant a política exterior. Fix.

Última cosa important: Primera nota de la comissió frances-mexicana la qual ens recomana que cada espanyol permaneixi al seu lloc en espera del formulari que val per a embarcar.

Dijous, dia 20 de setembre.

Tots aquests dies escrats s'han escrit passats treballant intensament a la verema; cosa rara que quan arribem del treball entre fit i fit són les kines; i el vol treure la molta mèrda que amoleguen cada dia, es fa tard que no t'hi són exceptes. Però en aquesta cosa no hi ha dissotadament electricitat i una mica les llàmpores de petroli funcionen a viva de les ristriccions.

Noves: Heus-les així: La guerra s'ha continuat fortament entre Anglaterra i Alemanya. La primera ha tirat sobre el territori de la segona uns plagues incendiàries de fins centimètres per banda que s'encenen al contacte amb l'oxigen d'hi a la calor del sol i que són molt inflamables. Els alemanys mateixos expliquen que algunes des seys cintades les colliran per celis. Sitat de terra i se les posen a la banya; poc després morien crevuts. Per altre banda els germànics sembla que estan preparant algun intent de descobrir, encara la R.A.F. no hem après nimunt i bombardeja i tot i a dret.

Divertiments? Als moments que es redueixen a un: la visita de l'oli: Confidem que no més o menys com sempre amb llengueres supercicies de les nostres relacions. Per exemple, si vols bones protestes d'ells li veig venir un dia amb pontolans i canya sola; fes unes més un instant més el suficient per donar-me

excepte visualment de les seves forces exuberants i delíries; després, s'hi quisi cada dia, a l'hora de reunitar-nos per la tarda, aduïssim les seves crues entre re les metges, amicitat d'alguer que altre les. Dos mestres seus d'euve al traball hem tingut tot moments culminants dirig a la cambra, mitjançant sobre el llit; en un, inclús, els dos pit i les canes completes se n'afeixen a la meva deliciosa i fins i tot per primera vegada una ejaculació queda depositada sobre d'ella. I per acabar consigno que alvir a gafareu un ammirablement que per era no cal detallar, en tot cas més edificant.

Dijous, dia 26 de novembre.

Hebem de retornar de la vinya sense haver començat la jornada a causa de la pluja, per tant, s'hi ha cobrat i en canvi té ben de menjar! Això és la justícia i la igualtat, la fraternitat actual: si el temps t'impideix de treballar no cobres, tant si dura un dia com una setmana com un mes, i si es téix de que necessaris pòts que a l'estat i d'ús no els en maneg. A Catalunya, quan plouvia i ja en ho creixava molt i sentent a trinxar dels vidres de l'oficina, poc pensava clavir en els molts vidres que aquella pluja els hi fia perdre la jornada i el pa, de si ja ben just! Ara si que hi pensa, perquè les hores i més de descompte jo mateix; per això deia un dia i ho repetix. s'hi que per issos un bon militant d'acció de les files proletàries i-hi de considerar les calamitats del jardiner, l'explotació i les injustícies que li troba. No dubto que de tant en tant pot sentir d'entre les files dels intel·lectuals i àdhuc de les burgeses algun puer altre ferrent conveient de la gran riu dels pàries, però aquests personatges són pels molt superiors, molt establos.

Sobre guerra hi ha un fet nou: el general de Gaulle, francès que és cap d'un govern a París, ha obstat per tres dies amb una esquadra anglesa, la ciutat del Senegal, colonia francesa, conquerida Dakar que és la més important de tota aquella colònia i un gran port francès que allà a

l'Africa més les mites vers el Cap i a l'Àsia menys del Sud. Hi ha sàmbia, combats seriosos amb 185 morts ja de la part francesa: tres-cents i escrig de ferits; de la part contrària hem no direm. França ha contestat cosa repressòria a aquest acte tirant quaranta-cinc tones de bombes sobre Gibraltar.

Diumenge, dia 27 de setembre.

El fet de Dakar ja s'ha acabat amb un fracàs de l'esquadra anglesa segons diu la premsa francesa i opinió que cal creure-ho. Hi ha hagut per la part francesa moltos més morts encara: per l'última sàmbia que un vaixell tocàt. Aquells al llavors quers i abundants els combats deixen per excusa que hi havia massa vintunes franceses a fer.

Iquest mateix temps hem treballat car durant tota la nit hi ha plougit intensament; per la tarda hi hem anat i ha estat terrible. La tristesa d'una vinya plena i per tant tota l'igua de la pluja estava condensada a les terra de tel espai que hi havia menys de treure les portaderes; fins i tot davant el peu hi havien acordat tots els homes de plegar però el necessaire de la colla ens ha pregat de fer espai esfarg i hi ha anat tot. De tots maneres era dur; el fang arribava fins dolts de tots els sobates alts i n'arrosseguia sempre quatre o cinc quilos.

Abans d'arribar-hi hem tingut l'oli: jo me dolg i intentant mouent-me moviment he besat un dels seus pit deliciosos i he tingut una nova ejaculació sobre el dol i davant mateix del punt metà amb dolg placor.

Dilluns, dia 28 de setembre.

Dissabte passat la premsa portava el text d'un accord militar entre el Japó, Alemanya i Itàlia que en resum basta és el següent: el Japó resta l'idèa de la intervenció a l'estrem orient i els altres dues necessitgen de fer-ho a Europa; cosa vol dir que entenen creuen un altre molts bons en

uns principis i declaren que tant a Orient com a Europa faran cara a tot nou aspecte de guerra i intrusió estrangera del tal forma que el pacte preveu l'assegurament quanquer dels tres pobles units que s'hauran dos-cent-cincantat milions d'habitants. Hi ha a més a més com a bona cosa clàusula molt curiosa i important: No pos tocar l'estatut polític actual de cada país amb Rússia. Les anties inventaris del pacte anti-hamilton en fan un altre de qualitatiu igual però amb diferent nom. I es preveu que aquest acord tripartiti s'estalvi possiblement a Espanya. També podria ser que com a conseqüència d'això i del fet que els U.S.A. han concedit uns grans empresos a la Xina i al mateix temps Anglaterra sembla negociar amb ell la cessió de la base naval de Singapur, que entre els dits estats i el Japó hi troqués quelcom.

Moment avui l'eli: ja hem tingut un esplèndid moment enllargat el vespre degut a les circumstàncies, mes avui, tot una nova "possessió" a l'estil de les precedents en les seves formes pures, dures i delicioses estaven al menys a bastament i en els meus recursos proveïdor i han escaput a l'extensió de la seua regió d'inflació.

Dissabte dia 5 d'octubre del 1940.

Aquest matí hem acabat la verema durant tota la tarda i per la nit el treball de treure cepsos i portabors a través de les vinyes fins al pas dels carros; és una feina dura i pesada car les portabors pesen com a terren, i més o menys a més d'una quinzena de dies que n'he fet de cent-dos a cent-quinze, inclusivament es va reparar més que cap dia car arribarem a cent-vint-i-cinc cada portella de portabors i per portar encara aquells últims dies hem hagut de carregar-los als carros. Hi ha dies en els quals el camí a recórrer i per tant fàcil el treball, però quan et cal tirar a cent-cinquanta o dos-cents metres de distància el treballat se les porta, sobretot els primers dies quan ens homemava al desvagi i tenia les mans encara fredes, com puc fer.

sa mal, després, un cop calentos reg, del tel manera que malgrat la seva dura per mi augmentada a causa de la manca de costum, no he resistit ben bé.

Cum signi que durant la verema es quanysa quelcom més, (45 podes) durant tots aquells dies recolliré en total mil vuitanta-dos frances. D'aquesta quantitat puc pescar que tot pagar la seva manutenció sei a casa mi puc i en el que pugui no m'el cero. En una càrrega, i la resta del que en sobri en compraré algunes coses i m'acuiré mantenint, si en deixen, fins que s'sei una verada en torri a haver treball.

L'altre dia vaig comprar-me un parell de sabates de arrundar i hoia dir que breument es podria escriure a la geria ocupada amb una mena de terges especials; n'és possible, demà, desmanaré la bicleta: si tinguis la vont de més-la es pot dir que de moment ja estaria vestit.

Així, de moment, no treballaré i estaré en expectativa del que facin les autoritats contra nosaltres; després, si puc continuav com així, feré de jocador al que en sient. El bosc me puc retornaix-en pel dolor del treball, les ganes d'explotació que té l'amo (els que cosa perquè plegaven a l'hora) i d'altres coses i cosa en la entre ell; els mous d'aci a causa del prometiment de llurs fills, les llangeretes d'ella. I més a més, jo mentre faci dos o tres jocals per rebuixar com a mínim ja en tinc prou per andar tirant; així no tinc necessitat d'euix a fer la vida de bestia de tota la rebuixa al bosc i admeteis disculpes: tot.

Li di malgrat la seva agudesa is en el fons com a ino-centosa; en multiples coses mi ha demostrat fins el punt que sincerament fins fa poc no sabia el que engendrava la vida dins les entranyes de la dona. Dijo mi fis recordar que la primera vegada que vaig exercitar sobre mi mateix durant un anys de carriera, sd'en va fer una bona fitxa als pontolans blaus d'en Joffre que portava; llavors, jo li vaig dir discretament a ella que no metegis i ullots de fer-ho amb tota discrecció no feu-ho davant de ta mare, tranquil·lament: veureu com en importantia. I mi, allò,

en un desconcertat: no vaig saber a qui distribuir-ho; no hi estat fins ara, que ella mateixa ha dit que no volia de qui es tractava, que li comprés el comportament d'allunyar. Abans d'oir, parlant, parlant, vam enveigar una conversa sobre un projecte que té al front: que jo li deia que era un com perquè jo havia anat amb una altra, llavors, ella, tot bromejant però un poc intrigada davant la meua brama i inquietud, volia que li digués amb qui jo havia anat; com que no li deia, evidentment, en seguit que si li deia amb qui ella en reservaria el repte min por amí però que volia saber prou aviat qui havia anat. Llavors, jo vaig dir-li la veritat així que amb unió: i com ni qui que relamava els meus drets complets (ella era digna que cosa fins era ja mi-havia promit).

La premsa ha portat una nova d'espresa dicent que en Franco ha signat un decret d'amnistia amb motiu de l'aniversari del seu encunyatge de cap d'estat, deixant en llibertat condicional tots els condemnats polítics que tinguin de sis a dotze anys de presó. Si veritablement al llavors pare li venen rebreixar els dotze anys que asseguraven aquest decret l'ha acceptat: potria ésser que ja estiguessin en llibertat. Veurem les noves de cosa que espero, el qui ens diran.

Deals de veure reporta de la Nati en mi-hi deixa al- gunes riques i interessants, la més important és que s'ubica que la Camí dels Dolors està recorrida amb el seu marit lliberat: que tornarà a viure bé. Aquesta és precisament la que ha facilitat l'adreça darrera a la Nati, denomenant-la ella als meus pares; això veu dir que ella no té cap intenció d'escriure-me pels meus dies que signifiquen pobresser un serios destorb al seu casar: potser la implicitat d'ella: «els meus»; a la millor se'n-ha deixat compte i no vol recomençar una cosa que no pot conduir a cap tipus pràctic. Per la seva^{int} la recordavaient com la dona més dolça i més dona que ho tingut en els meus braços; no seria res d'estrange, com ho dit d'altres vegades, que no en trobiés esp més que me la pogués alliber. però així: tot ella

no pot ésser per mi, cada dia els nostres camins són més divergents.

Dilluns, dia 7 de novembre.

Aahir fèrem dues fotos mees, continuant un corret que vàrem començar el diumenge passat a la vinya; després farem a passejar per una de les carreteres fins a remontar-nos a un camí de les reinys. Allí, sota un arbre, ens assegurarem i entre bos i bos la cosa varia avultant; ferà un dels dies en què manés en el sol fet d'abracar-la en cintes de braços mentre i contante de nostres ja sentia una bona sensació de felicitat que no havia experimentat de quan l'edat. A la fi, però, les meves excursions a les seves regions secretes bastant continuades i excitants i el severitats dels seus dos pitots tan belles, provocà en mi l'esparsió forçat; en quant a ella poc ferà car la pose no es prestava ni temps el seu estat de plena menys tristesa.

Iquest matí hem tingut una nova i interessantissima estona dius, la seva cambra quan ensara estava allada; ha estat una gran idilli barreja de suavitat i de sentiments, tantunitats en el que fa referència al priuvi ha sigut més completa que mai car ell que estaria en eixida de dormir, aquesta vegada jugant gradualment fins a restar plejad al coll, deixant el questa meva lliure (menys la protecció intercalada dels llencols) tot el cos. Llavors he vist i contemplat completament rau el seu magnífic pit que he acariciat. Desat amb delicateza; també he pogut admirar tot el conjunt del tòrex i ventre així com una bona escutio al darrere i davant.

Fins ara he pogut obrirme, en quant als meus sentiments envers mi, que ella m'estima forç de cor i potser més d'admiració; a més a més, ja m'estimava clarament de conèixer-la, quan ens escrivíem, i era si volgués resultar un presentatge o una bocosa només un caldriz parlar per l'assent fet; que jo, fidel a la meua línia de no enganyar el meu cor ni el dels altres, no penso fer ditò ni ho fare la certesa d'una estima realment si

volg, que m'autoritzi a fer aquest pas. I la veritat, hi ha pensat i m'ha interrogat si realment jo volia aquella meva i em respongo que sí que l'estiu i molt com a tota la seua família, però una estiu de parents, o una estiu com d'una amiga molt cara més no una estiu amara. Les nostres relacions intimes convegueren per béns que vingueren podria dir-se sols en relació als que ens havien promès per elltra, després la cosa ha evolucionat fins així amb la participació i assistència d'ambdós.

En Paul Feydel m'escriví una llettra plena de simpatia i on s'hi exposa en tota la rectitud la seua nacionalitat francesa; se m'ofereix immediatament dins les seves possibilitats.

Dimarts, dia 8 d'octubre

He rebut una llettra molt important de casa meva que m'ha donat nova gran sorpresa i joia; es tracta que el meu germà Delfí m'ha estat alliberat de la seua pena d'un any a l'Africa en batallong de treball. M'escriví ell mateix ja des de casa diant-me que encara li cal esperar a l'arrident per fer un servei militar per en França després d'haver fet gairebé tres anys per la República.

En Peret m'informa que des del dia 1er d'octubre viuran a Barcelona, al carrerample, a pocs passos del monument de Colom. Ell té una ploga del seu ofici i viuen amb el seu mar i el de la Carrasca.

Dimاءref, dia 9 d'octubre.

Aquí t'he escrit a Clige amb una tarja especial de les que hi ha per enviar a la zona ocupada. He demanat, com és natural, les maletes que hi tenim en Vicenç i jo, a veure si ens les podem enviar. En Vicenç continua a Tarazona i per tant la qüestió de Mèxic que li han pressés per molt aviat.

Dimاءref, dia 13 d'octubre.

Hem fet dues fotos més aquest matí, una amb

quatre companyys amics, vostres amics i parents de la casa
on jo estic: l'altre amic els esforos Tujol, el seu fill i jo. Per
la tarda una breu passejada i pel vespre al cinema on con-
tinuen fent pel·lícules tan insípides com sempre.

Dimecres, dia 16 d'octubre.

Això veig dedicar la tarda a ajudar un viu dels amics:
l'un, en Vicens, al qual vaig trairme cinquanta francs
i més a més d'una quantitat de fumagel·les de carreu,
i l'altre, en Pau Vilas, que li envia un paquet i uns
quants segells també. D'així em resten vint-i-cents francs i
escaig cap la bonissima reunió Angelina no m'ha vol-
gut fins un vol cobrar res del meu estatge així. Com que
no tinc americanes m'hi caldrà comprar una de con-
fucios que serà probablement aquella setmana i mentre
tant veurem com evolucionarà el nostre problema. Així can-
yen molts mols vents contra els refugiats i hauria inter-
essat la cosa rebé amb una veritable tempesta.

La meva vida és molt bona i aquella família arri-
ba en la seva bonica fius el punt que vesti al tot el temps
que n'igui, incloïs uns dies, que entre tots tiraran com
podrem. Aquest oferiment té el doble merít que és una fa-
mília polera, de treballadors del camp; per tant és una
gran sacrifici, i a més a més que està fet de tot bon
cor. Però ja em resisteixo a acceptar aquella devoció d'ells
ni els puc treballar i quedar-me el que em succee; i per
això que passo i abito la possibilitat d'una inversió.

Dimarts, dia 17 d'octubre.

Fa uns quants dies que no he parlat de la guerra per
continuar escrivissa entre Alemanya i Itàlia contra
Anglaterra. Precisament el diari d'avui porta el communi-
cat de la nit del 15 al 16 que hom considera la més ter-
rible de tota guerra; els alemanyss atseguren que mil milions
han morts en milions de guerres de barrebes. Per tant,
després del començament d'aquesta formidoble batalla
seria que poc més o menys ha estat quasi cada dia

d'una activitat semblant. Hi ha hagut moltes pèrdues immenses materials, (fins ara uns quires humans) hi ha ruïnes per tot arreu: els de Polpària en concreta, (sense exceptar la pobla Ispanya) passat per Alemanya, Noruega, Dinamarca, Holanda, Bèlgica, França, Anglaterra, Itàlia, África, etc., etc.

Aquesta críssima ofensiva àeria que inicia Alemanya, no deixa preveure encara cap sortida victoriosa per cap d'ambdues parts. (Itàlia no ataca directament a les illes Britàniques). Anglaterra respon i es defensa furiosa contra els atacs germànics. Malgrat que Berlin és una ciutat assotada i perillosa pels espotts de bombardeig britànics, aquells hi han anat diverses vegades intentant a fer allunyades de més de cinc hores; i més a més no deixen niente de zona del Riu, ataquen incessantment Hamburgo, Ebrex, Colònia, Bremen, la Selva Negra, Holanda, Bèlgica, la França ocupada, etc., etc.; de tant en tant ataquen Itàlia mateix i les seves illes, Líbia, Abissinia, Eritrea, Somàlia, etc., etc. Clau que si les forces àries i marítimes anglades responden tan bé és degut a que els Estats Units ajuden molt a l'Anglaterra; grans quantitats d'avions, material de guerra en general. L'últim cinquanta "destroyers" han venut als S. S. U. V. a la zona Bretanya. El Canadà: els S. S. U. V. tenen format un comunitat de defensa comú; canadiencs estan estudiant de pilots a les escoles americanes; possessions angleses de l'Atlàntic i del Pacífic han estat cedides per venudes als Nord-americans, i, per últims les restants: una república americana farany el Panamericà que s'acaba efectiu. Als S. S. U. V. han instantat el servei militar obligatori, la marina ha estat poderosament augmentada; l'aviació militar tindrà divuit mil avions en braç; les repúbliques estatunites, en s'acaba exactament que (Cognacq) Mèxic, Uruguai i el Brasil han concedit bases noves; i així als Nord-americans, en una paralitz, els S. S. U. V.

controlen ara tota l'Amèrica i els ajuden a Anglaterra d'una forma que aviat serà la meixma raïda per la declaració de guerra.

Ara hi ha un altre problema que es també molt delicat i que Anglaterra i els U.S.A. han perdut de vista: el de l'Extraterritorialitat. Per impedir l'expansió totalitària de l'Exèrcit en més del Japó, els americans han concedit un gran empresariat a Kowak-Rai-Kee que contorna la geografia contra l'invasor de la Xina. Per altra part els anglesos han obert la carretera de Birmania que facilita el revictuallement a la Xina. En canvi els francesos febles i vençuts han concedit rovistes als japonesos fins de la Indoxina, i òblies la Tíbetanida (Siam) demana revindicacions. Tot i tot això la flota del Pacífic a l'Àsia, Singapur, que té Anglaterra, sembla que passarà a mans dels U.S.A. en següència, la tensió nipo-americana es fonda molt grata que segurament no passarà res.

Diumenge, dia 18 d'octubre.

Tot és monestiria, si bé no tant pelada com creuenent com al Colombari en aquells dies de l'hivern passat a la barriada de Cinglais. Ici mi-hi passa fent alguma tarderia per treball, vivint i fent petjar la xerrada amb la reina Angela, l'Elsabet, Albert, etc. Amb aquests dos darrers juguem més d'un cop; ahir i abans d'ahir, dies a la nitmbra reingüé a trobarnos ella que emeria nova amb pijama. Preguem, ens feien perillolles i ens monseguerem les orellas, i en dues o tres vegades que l'Albert estava amb la cara tapada, en altres ho profitarem per mirar els nostres llenys.

D'entrant per recórrer així temps els sibin ha; quan ho faig heu d'ir a la taula del menjador-mirat en s'hi tota la vida diuera de la cosa i per tant no continguament lei ha alçat; treballs delicats, bones, en aquestes condicions no se'n pot fer, menys faig el Diori que actualment no es gaire interessant en quan a fet ieu-

portants; courses també uns quants corresponentals.

Llegir! Pés dolent, vull dir res ho; enci no hi ha en biblioteca, noves pots aspirar a llegir la preciosa regional i res més. Tant com en aquellardida libreriafranca dins d'una cambra que tanques l'atmosfera plena de SABER, endromosada de llibres bons per les quatre coraes, després tornada, silenciosa i jo diria tot solet. Continua, enci deixa en una altra cambra, enci que a l'esmentat Col·legi, obligat a viure sempre en companyia d'altra gent que abans sempre es grata, mai pot ésser sol en condicions que fer quelcom fill de mi mateix. Mantes vegades penso en la solidad i tranquil·litat creadora d' aquella modesta cambra de la fàbrica Comercial de Barcelona en ningú m'empipa a en ésser del voluntari empíricament que en proporciona aquella minyoneta Metgeta i caia que servia a seu rason! També enyero l'Escala de Montserrat on malgrat la manca de refugiament pel gran que era, en la seua rovint sol, felic, i en altres temps i en exercícies pàgines que fixaven aspiracions i ambicions greves, el què trobàdes temps ha en neofertants realitats.

Dissabte dia 19 d'octubre.

En quant a l'ensenyament la diferència bàsica d'a. ci al d'Espanya, és molt remarcable malgrat la permanència de llurs régnes polítics. A Espanya arrebataren pífata. ment contra l'ús del català en totes les seves formes i en un tomba escola contra tot el que no és castellà. Pel contrari, enci, a França, en aquests poques mesurats nacionals del cièn i on el problema de les nacions. llets no existeix quasi en absolut, en tots ho se sent francès i parla el seu idioma, tancen era a posar en bega les altres llengües i oblidets que es parlaven abans o pocs dies de la Revolució. El Ministre de l'Educació Nacional recomana als mestres, professors de parlar a l'escola amb l'ensenyament patós de cada regió i dir que no cal oblidar la literatura i tot que han

produt les llengüies d'Ic., especialment.

Aquesta opinió tan espartània segueix més en ençavalls del govern d'en Petain sobre aquest fet no l'acaba d'encaixar pas del tot, i no es pot pas solament atribuir a que el seu ministre de l'Educació sigui provincial. Tan aviat com sóc de la llibertat de llengüies d'homes i col·lectivitats i ara no trobo pas envergada aquella secció, perquè precisament sei a França no hi havia cap problema de nacionositat sei de llengua que ho exigís. La Revolució del 1789 fou un gran passos per la nacionalització dins l'Estat de tots els francesos i allò no ha perdurat en bedes nius que s'acabà el seu fruit; i més i més no crec que mai hi hagi hagut sei una veritable persecució a les antigues llengüies de França exceptuant que, naturalment, no podien ésser enseñades en centres oficials.

Iosi, pensant, pensant, li di trobem no li trobo d'envergada; col necessari tant tant que es un principi de llibertat intel·lectual que t'explica una cosa sigui donada per un govern autoritari en un país on no era una necessitat imperiosa.

Diumenge, dia 20 d'octubre.

Ha plou fort tant i plou aquests dies que hi ha hagut grans pinedes, mataderes en diversos llocs de França i especialment als Pirineus Orientals i Andorr. En el primer sobretot, tots els rius i torrent han crescut enormement produint grans nuvol als camps i a les ciutats. Tincies ben dir que al Camp de refugiats espanyols d'Argelès hi ha una part destruïda, si no en el cap de talls concret.

Dilluns, dia 21 d'octubre.

A Espanya torné hi ha hagut una gran tempesta que afecta principalment tot el litoral, especialment, però, a Catalunya hi ha molt mal fet, incloent dues vuitenes humanes que arriben a vint centenars.

A la zona ocupada de França s'hi han donat ja divers

casos de sabotatges contra els alemanys. Aquests sancionen aquells actes però formes dures fins a l'extrem. A Nancy, per trencar un cable telefònic, van clavar a la cintat un milió de francs de multa. Poc temps després, hi reincidiren i llevant la multa fes de tres milions. Malgrat això, els sabotatges s'hann repetit en diversos llocs. Tad, les autoritats d'espaisio empren un altre procediment: fan quan don l'obra ministrada per elements civils francesos i si ja tots la guàrdia el fet es reproduïx llevant les penes poneu (malix) arribar fins a la capital.

Així ha arribat a cosa, en permís, el fill que estava al servei militar anomenant Joffre, i sigui el germà gran de l'Elisabell.

Dimarts, 24 d'octubre.

El diari d'avui porta dues noves interessants que cal remarcar: la primera és que en Laval, el cap, de fet, de l'exèrcit francès, ha tingut una entrevista amb l'Hitler durant una breu estància d'aquest a França. Hi ha estat present també el ministre d'afers estrangers del Reic, en Ribbentrop. No cal rememrar la importància d'aquesta entrevista perquè ben bé que es veu, i cercava que ningú deia det les coses que han parlat. Haus suposa que per França és l'exèrcit sovint important després de l'arrestació:

L'altra nova a rememrar és que en Lluís Companys, President de la Generalitat fins a la pèrdua de la guerra d'Espanya, ha estat afusellat el dia 15 de l'octubre a Barcelona.

Ha nuf diug que "L'Indipendent" de Perpinyà porta una nova dient que algunes grosses personalitats d'esquerres d'Espanya que estaven refugiades a França quan la desfeta d'aquesta havien estat portades a Espanya. Per qui? Pels alemanys o per francesos, és igual; complicitat tots de les autoritats que deixaren a Espanya. Ulta en Companys, l'eternitat diu que portava els noms de Margerida Valken, Salido, Bureordino Menendez, Giral, Llogezagaeta, Ribes Cherif i al·guire.

Llevant, ja, no li vaig donar un crèdit complet, et-

perant que poder no seria veritat tota seguda que no ho confirmava i a més a més perquè no creia en una indicació de portar així per la força ^{la} ~~l'Ampliació~~ personalitats que hi sien vinculat a cercar el refugi. Però la nova d'aujuntament deixa lloc a dubte car fa constar que ha mort sorpresaument el 15 a les 6'20 hores. Hi molt possible per no dir segur que no es ell sol.

Serà molt aqueixa pàdua d'en Campaungs perquè era objecte de les meves simpaties i en algunes coses de la meua admiració. Algum dia podrà saber-se els motius que precediren a la seua extradició fraudulenta i qui haurà els culpables.

Dissabte, dia 25 d'octubre.

Auri encara més noves sensacions que porta la premsa. Dissertadament el que apunta avui sobre aquell solt de "L'Independent" va essent veritat: el diari porta les acusacions a mort dels següents: Enyagagutia, ex-ministre; Teodomir Mercéndez, ex-tots-secretari d'Economia; Ribas Cheri, ex-jugat de l'Ajuntament i ex-representant diplomàtic; Cruz Salido, ex-director de "El Socialista"; Salvador Carrera, ex-representant diplomàtic; G. Montilla, ex-cap de missió. El seuger Mercéndez no estat rebaixat a caducia perpetua.

Segurament, doncs que encara en restaran més ja que els que han fet possible aquesta iniquitat no s'hi posen per nom i per tant poden ésser capzes d'altres de més greus proferirens.

Una altra cosa és que l'Hitler s'entrevista avui en una estació fronterera d'Espanya i França per la zona ocupada, amb un francès. Hech dir que l'entrevista fou molt cordial però encara no sabem de què han parlat.

Per altra banda el ajuntant que el seuger lleva, després de la seua visita al fúner, retorna tot seguit a París Vieluy i després de conferenciar amb en Gétain i el seu Consell ha tornat a morir a París.

No hi ha ressorgiments portats entre nous alemanys, francesos, espanyols i el seu grec italiàng in-

dies; per no fer suposicions en l'ipòtesis val més esperar a veure que passa.

Dimarts, dia 25 d'octubre i dimecres dia 26.

Arribar en Pétain mateix ha travessat la zona occidental, o millor dit la línia de la zona, per abans a conèixer amb l'Hitler. Això és relativament; els dos caps d'Estat s'hann rebut cordialment i al manlleu hi han fet els honors del seu rànig, i a dir que els alemanys han estat molt correctes quan ell els diari conté que el moment d'execució dels governants, l'Hitler digué a en Pétain: "Je suis que vous n'avez pas voulu la guerre et je regrette de faire votre connaissança dans ces circonstances", - traducte literalment "no gos de diaris".

Heus ací, resumit, els esdeveniments extraordinaris d'aquests dies que portaran era:

El dia 23 a les 8 del matí un comunicat annuncia l'entrevista d'en Laval-Hitler. A les 22'30 han anunciat oficialment que Hitler-François han tingut tres entrevistes a la frontera hispano-francesa, assistint-hi en Ribbentrop i en Ferrando-Sauvage.

El dia 24 a les vuit del matí Pétain i Laval travessen la línia de les zones. Durant la tarda hi va l'entrevista Hitler-Pétain en presència de Ribbentrop i Laval a Montoiric.

El dia 25 al matí en Pétain reunit un camp de presoners francesos. Durant la tarda el cap francès es companyat a la línia de demarcació pel cap del protocol del Rei, el general alemany comandant de la regió; homes militars.

El dia 26 al migdia en Laval arriba de París. A les 18'30 el govern publica un comunicat denunciant molt breument escrit d'un segon del principi intervenint en França i Alemanya per una col·laboració de reconstrucció de pau per l'Europa.

Pétain és ràpidament expulsat el diari d'aquests

transcendentals codiverriment.

El periodes del dissabte reenumeren que per primera vegada el dia 24 d'aquest mes, els aviats italians han fet part a bombardejar Londres.

D'aquest fet es molt significativa que dóna a entendre més que res feblesa i insuficiència dels alemanys, tant més quan l'Hitler va dir que volia una victòria essencialment alemanya. D'aquesta oportunitat podria reformar-se davant de les aliances que cercava Alemanya a França i Espanya; i més a més annuncien també una guerra relamp contra Anglaterra i fins ara no ho veu. Els uns atacs fulminants contra les Illes han estat contestats energicament pels britànics; i, els italians que anunciaren una ofensiva contra Egipte a bombos y platillos; tingueren un gran fracàs.

D'aquest matí ha arribat per primera vegada a Béziers, una ciutat d'uns 75.000 habitants que està a vint-i-set quilòmetres d'aci. Junta amb mi han singut en Joffre, Rosa i L'Obli. Objectiu del viatge era comprovar vides i després un passeig per la ciutat que no està mal del tot. El lloretat ha vist uns plats escrit en una pissarra que posava la timbalera que hi ha entre fornells: estrangers, espagnols principalement, - que provava que s'avencia molt poc en deixar de creure en mentides històriques: "Français. - Faites vos volonts aux François. - Ils vous ont défendu et ils vous défendent. - C'est votre devoir."

Dilluns, dia 25 d'octubre.

Mir vaig rebre una llettra d'en Pams que torna a estar a Seppendorf. Ha estat en Bellatx qui li ha donat l'adresa. He tingut una bona alegria en la meva associació que estimo per la seua veuillera, "devoció. Ha decidit anar a Espanya i voldria veure en abans de travessar la frontera; per tant es molt possible que pangi per així abans de partir; així mi ho

assumia i ho accepto amb el consentiment de la família: jo també joia molt que per una bona causa ho vengu per l'abús que feia de l'hospitalitat tan generosa que gaudíx. L'abús de totes maneres no és més que espècie de l'abús Bellatè que era i abusà d'una cosa que no era seva ni meva.

En la seva llettra em parla de l'*'Odette* la qual li esrigué dient que no tenia noves noves; dixo s'acaba el dia 14 de juliol últim, abans de tornar la zona ocupada.

Dimarts, dia 29 d'octubre.

Les darreres visites de l'*'Hitler* s'han acabat a Itàlia. Entre ell: Mussolini i els seus ministres d'Estat. El comandant oficial dir que aliu havien tingut accés una entrevista de varis hores sobre les qüestions actuals: que una vegada més i-ho demostrat que existien idèntics punts de vista. Per tant, ara, cal esperar els fets d'aquests extraordinaris viatges del *'führer'* per la Alemanya.

Candido, dime: *'Führer'*? Com li diran a un *'Pétain'*?

Encara una altra nova missió: Itàlia i Grècia estan en guerra des d'abril 28 a les tres del matí. Grècia ha refusat d'entregar en ultimatum les posicions estratègiques del país que reclamava Itàlia: així ha començat. Los pleins han decretat la mobilització general i sembla que s'establirà fronte ver suposo que Anglaterra no n'és ignorant de tot ciò. Ulta l'esport britànic sembla que Anglaterra i França són constitutius militars.

En *'flier'* mi escriví una cordialissima i llarga llettra. L'*'Odette'* em respon a la tercera que vaig transcriure donant-li noves noves.

Dimarts, dia 1er de novembre del 1940.

Hei, a França, encara fa festa totjove per Tots Sants, i per tant moltes ciutats fet també, si bé no hi anota a visitar cap mort perquè no hi tenia interès per cap dels

seminaristes que reposen en llur panteó. Centròticx, trobo entre les millors d'aquesta festa religiosa perquè és un culte i un record als morts.

Pel matí, he anat a aprendre amb el Sr. Joaquim, a fer rotlles per arrenyar caps, a la reunió, i per abastir-me en vista dels propers treballs i possibles jornades que pengui fer, arrenyaré durant la setmana els caps de les seves dues reines que cal arrenyar.

Per la tarda hem fet l'Elisabet i jo una passada que s'ha colofat poc enig o menys com la darrera, i que vol dir deliciosa i afroditada.

De creences no m'hi ha gaire. Sobre la guerra només hi ha a remarcar que el conflicte italo-grec es desenvolupa sobre grans zones. Per altra banda, Anglaterra, ha romanat als Estats Units la construcció d'un gran nombre de vaixells mercants; i fins i tot es veu la possibilitat de que es construeixin uns astillers en territori americà pel sol iis d'Anglaterra.

Dissabte dia 2 de novembre del 1940.

Avui perig de "menagère" juny amb l'Albert; se anava i l'Eli han agafat a venç els parents refugiats a un poble que està situat a uns vint quilòmetres d'ici. El pare i el fill gran treballen.

Veig rebre fa dos o tres dies una resposta de la Secretaria de Fligé, la qual diu que hi és impossible enviar la maleta, perquè les comunicacions són limitadíssimes entre les dues zones franceses. M'esperava més aquella resposta que cap altre. Ara, potser, després dels acords entre França i Alemanya, aquestes comunicacions s'obriran, doncs així ho han anunciat com a possible el Sr. Laval.

M'oblidava de corregir que la premsa d'Olin portava la captura a Espanya de dues víctimes meies dels mateixos autars de les barreres, vull dir de personalitat de la República refugiades a França i portades a Espanya per un rei quinze mitjans. Es tracta dels meus que s'en Largo Caballero i d'en Nieuwen d'Oloover. El primer

el socialistes de més prestigi i de més avançada d'Espanya l'any 1936 fins a tal punt que li diuen el "Líder espanyol". L'altre, un remarcable historiador català, escriptor i catalanista; com a polític era d'Acció Catalana el partit més moderat dels d'esquerra que hi havia a Catalunya. Dins de poc si no els ho deixen saber, llegirem fatals noves, angles, d'ambdós.

De la nostra comunitat com els funeralis anuncien aquestes notícies sembla que ells no són culpables de res; però algun dia ...

Diumenge, dia 3 de novembre.

He rebut una molt cordial lletres d'aquell bon amic de la infància de Lleida anomenat Miquel Blaue. La seva és en resposta a una de mes que vaig adreçar-li des d'aquí. Està molt content d'haver-me fetbolat i em dóna noves dels principals amics d'aquella ciutat. L'únic sensible a recravar d'aquestes noves és la mort d'un altre bon amic de la infància: en Josep Martí Piñol, el qual ell diu que morí per "diab i per la Patria" segurament amb armes a la cecura, abans jo sé que era timó d'artilleria de l'armada del nostre Exèrcit i crec que morí en les nostres files. La darrera vegada que vaig veure'l fou a la plaça del Mercadal de Balaguer en plena retirada d'Aragó. Desconsolat per l'amic desaparegut.

Dilluns, dia 4 de novembre.

Una altra lletres d'Espanya. Aquí de la Nació ja està amb una fotografia seva on hi és ben bonica.

Dilluns, dia 5 de novembre.

La premsa d'avui porta que el prop. passat dimecres a les 23'40 hores, deixà d'existeix el seu President de la república espanyola, D. Manuel Azaña Diaz. Aquest fet ha ocorregut a Montjuïc on feia dos mesos que hi estava malalt.

Sento aquesta pèrdua, però si era veritat que havia

d'esser una víctima més de la traïció i portat a Espanya per entregar-lo als seus enemis com ja es feia cinc anys fa. Prefiero més que s'hagi mort, almenys no podrà ésser deshonrat com el pobret Companys.

Malgost la infamant violació pels francesos de la Llei d'Aril que ells tenen en vigor, de la protecció que es dóna als estrangers perseguits políticament i desgarradament docents com aquelles personalitats espanyoles, el cruel i indigno exemple d'aquestes víctimes ja immolades a Espanya i que creien en el respecte de la política dels de l'exili pellos politics enemics, farà veure als altres, als que paguen haverat a un altre país restaren sei, que l'estimada política per eliminir els contraris no se separa en preceptes ni en lleis. Potser si aquests caps moderats de la República ingressin sobt mitjançant era el nostre tracte als Camps o ingressin conegut més bé els procediments de l'execució capam, potser el seu preminent problema de la nostra evacuació estaria avui més avançat i més solucionat.

No cree que expulsin cap cap comunista que sei per paster de sacrifici a Espanya. Aquests, com tants d'altres que sembla esser-ho sabien ben qui representaven, ja han guillotat vers d'altres països.

He rebut una nova i molt amable llettra d'un Paul en la qual fa una gran apologia de les noves qualitats: a la fi fa prega que vagi a Montauban amb ell sinó per quedar-se en Berlitz per uns dies. En vista d'això ens hem posat d'acord amb la família: la bonissima sevora Angela consent a que hi vagi per vuit o quinze dies. immediatament hem formulat un pla que és en essència envergar el proper dissabte vers Narbona, retrobar en Vicenç i d'allí en ve aquest, intentarem arribar a Montauban o més sol. Allà, com a previst, hi ha que si que hi restaré fins que hei s'obrin els treballs i així al tornar a arribar em posaria a treballar a la viuda i anar fent fins que es difereixi el nostre cas.

En Sol voluria que jo confessis amb el programa i les

tot Català (es tracta d'un francès que se sent català i se paratista). En els seus excessiuàstics arribar fins a dir-me que jo podria arribar ^{a un} en dels punts més ferus de la nova Catalunya.

Jo, per aquell Partit hi havia tingut fins al 1935, una gran simpatia i vaig arribar a creure que tal com es presentaven els aspectes polítics a Espanya abans de la Revolució, el problema de Catalunya s'havia de solucionar per mitjà d'independència total i no el fet de l'autonomia i la intranquil·litat espanyola a la federació. Aquesta simpatia havia tingut fins a creure que el meu lloc de combat polític era dins les files d'aquest Partit, i els primers mesos de la Revolució em portaren varis regalades a entrar al seu Estatge a trobar un important militant amic meu amb qui ingressar com a militant també.

El fet de no haver trobat mai l'assentat amic, potser va decidir en aquells temps de indecisió i recil·lació per escollir la millor agrupació de idees d'accord amb el meu si, que definitivament era separar del seu programa per anar a trobar el dels comunists.

Actíplement considero que vaig fer bé el fet d'an ingressar a Estat Català; el seu programa contínia tenint-me moltes simpaties, però no crec que mai arribi a dedicar-li la meva activa devoció. Causas? Estava molt Catalunya més sofriren molts pobles de la terra com el nostre.

Dissabte, dia 8 de novembre del 1940.

Demà, si no li ha novetat, emprendré el camí vers el retrobament d'en Vicens primer i d'en Pol després. La sort decidirà la resta.

Hi penso deixar tot el Dilluns en pes, és a dir, incloent aquest redum: tot, car les condicions de vida i viatges que vaig a fer, no són bons per qui ell m'acompanyi, lo cri-claf dit: em podria comprometre.

Per segona vegada, llavors, em deixa d'acompanyar

en les meves aventures; en obstant, tinc el propòsit que, provisionalment, en un altre lloc, ell contingui registeant els esdeveniments de la meva existència. Aquesta vegada el seu abandó és total i és per això que una llibreta canrà novament de fer el "rôle" d'aquesta que resta inacabada. Després, més tard, potser un dia no llunyà, tancarà la continuació que en aquest cas traspassaré així com voig fer quan el presteo a la Carnet.

Saint a tu i assai, dian estimat! a mi principalment perquè això serà la garantia de la teva existència. A reviure!

Diumenge, dia 4 de maig del 1941.

Acabada com la llibreta que en virtut del meu viatge a Montauban, remplàs a aquella, reprenc de nou l'escrivitura de les meves memòries així. Llavors vaig decidir la forma com que no tenia cap document oficial de identitat, en cas de detenció o qualquer altra cosa d'aquest gènere, m'hoquist donat molt mal de cap, tant més quan he vist posteriorment com estan a les preses.

A Montauban vaig comprar un nou quadern el qual era provisional jo i jo tenia la intenció de transcriure-hi, però no ho feix; i l'inclou en així en el cos dels altres volums ja escrits.

Commentari? Cap, car les aventures i fets ocorreguts resten coneguts. Tinc vaig dir a reviure en aquest volum una deitjosa força foltat per puguer retrobar-lo i continuaro-lo. Sortosament no hi ha foltat i tinc així que avui el reprenc disposat a que continui com ho feia l'any passat; així, per ora, està a l'abrig, ell i jo, i confio en que podré escriure aviat en començar-se que curiosos dienguin vinguin a posar el meus "d'oficis" allà on només hi té accés el mestre. La principal part del volum que el remplàs s'ha quedat ja de subjectar a restriccions de conceptes per més darrer... Ira pot tenir la intimitat intimaq...

Tanta salut com bires ara... i....!

en les meves aventures; no obster visionalment en un altre lloc, els esdeveniments de la meva el seu abandó és total i és per rà uerament de fer el "rôle" borda. Després, més tard, potser i rà la continuació que en aqua veig fer quan el presteo a la Saint a tu i avui, dia ment perquè això serà la gacia. A reviure!

Continuació

a la llibreta

19: 10, pàgi-

19: 1037.

it que, pro-
registant
la beguda
el·lèptica can-
ta mala-
gà, trans-
é així com
si principal-
s existen-

Diumenge, dia 4 de maig del 1941.

Avui ho fa la llibreta que en virtut del meu viatge a Montauban, remplaza a aquesta, reprende de nou l'escrivitura de les meves memòries així. Llevoig voig dei-
xar la paraula com que no tenia cap document francès
de identitat, en cas de detenció o qualsevol altra cosa d'a-
quest gènere, en les quals donat molt mal de cap, tant
més gran he vist posteriorment com obrir a les preses.
A Montauban voig comprar un nou quadern el qual
era provisional jo m'he tenia la intenció de traure'm el,
però no ho faig; l'incompon avui en el els altres
volums ja escrits.

Commentari? Cap, car les aventures i fets ocorreguts nestes coneguts. Quan voig dir a reviure an aquest
volum em dejeixava força fadet per freqüent retrobar-lo
i continuarlo. Sotorsament no m'ha faltat i heu així
que avui el veurem disposat a que continui com ho
feia l'any passat; així, per ora, està a l'abrig, ell i jo,
i confio en que podré escriure aviat m'comé pen-
se que curiosos diuen viugut a poons el meu "d'oficí"
allà on només hi té accés el mestre. La principal part del
volum que el remplaza s'ha quedat ja de subjectar a restriccions
de conceptes per m'decir... Ira pot tornar la intimitat intima...

Tanta salut com bries ara... i....!

Dilluns, dia 5 de maig del 1941.

Aquest matí ha marcat l'Aliviatge vers Carpinteres, on, com l'any passat, va a passar-li uns dies nous, treballant a la collita de maduixes, cireres i altres fruits primverencs.

Amb aquesta marxa perdo, momentàniament, la millor amistat d'aquest poble i la millor també així a França, comptant-la a més a més entre una de les primeres i més solides amistats.

Es una mena d'amiga, corona o aspecte molt car, que l'estimem molt. Mentre vegades viu parlat i creu en el la pena inútil.

Tantmateix, en l'espècie relació material, és a dir en aquella mena de col·loquis que temps ha convengut, col·loquis que dels més es passa a les accions més o menys profundes, si que hi ha hagut, després del seu retorn de Montauban, un notable progrés, progrés de fructuós material muntat des de l'antitat anterior, o dit en altres termes, més que per cap d'ambdues parts hi hagi hagut el més mínim compromís ja sigui de conèixer moral o sentimental, o al contrari, bra més que mai sap ella que jo avui portant, no me són per ell totalment, la meva estima no ha arribat a aquestes esperes; més, així i tot, acceptar ambdós aquests deliciosos para temps matèria-espírit perquè, malgrat que l'amor no hi jugui enterament, encara atraiem força.

El fet que s'hagin intensificat aquests moments a rodes, és degut que, sobretot després el seu retorn de la prisió, hem tingut diverses ocasions addicts, la qual cosa ha fet que arribem a tot, més a fer-se en unitat, i això donar degut a una conducta fermament imposta a mi mateix. No obstant, jativa no havent arribat a la totalitat seu de l'acte material, hem tingut varis estances de gran felicitat en els contactes íntims de membre, i han succeït. L'he tinguda en els meus braços sensi-aura, al llit, repetides vegades i més amb tota tranquil·litat almenys per cobrir-se un bon moment. L'he besada i rebressada a gran plor, lleu acariciat tots les seves regions ocultes i he gaudit, en un instant, de

tot els enemics que són a donar i capaç de donar. Han estat uns estius formidables, dolços, felices; en serem un record inseparable que segurament d'ara endavant associaré amb més ardentit. Però...

Però finalment tota aquesta noció ha servit en el que toca a conclusions, a trair-me la regió: Convencere'me evidentment que és una opció molt bon per mi, potser molt més en l'aspecte que ella representa una estimació a la seva persona, a les seves gutes, a la seva personalitat, a la seva família, etc., que a la seva persona material o carnal. He arribat idilic a considerar-me dels seus bens, de les seves carícies i fins i tot del seu cos. He vist per exemple que no pot ésser una espòsa per mi degut ja estableixent les condicions d'aquesta; però si enés totòc és que no sols no em sentia tractat com per les seves carnes, sinó que idilic en la imaginació i l'equanim, refusava els atractius de moltíssimes altres més o menys fermes que elles. I...

I d'aquí en tros una altra conclusió: Em savi, amb més seguretat que mai, que opinar que les dones no més poden arribar a interessar-me per suavitat, i encara potser dir d'aquesta concepció hi ha una gran part activa d'aquesta suavitat: "el suprem plaer és reduir el plaer." Tantintotix, davant de la seva reacció i actus; però en quançant a sentimentoligare, a sentir-me atract per un expressiu femení, res de res, absolutament res. He passat en ocultes totes les amistats d'aquesta espècie, cercant sempre si seria capaç d'interessar-me intensament per algunes i no en trobo cap, inclús era, en aquest moment, cap de tots les belleses que han desfilat pels meus ulls, em faria purament felic de tenir-la en els meus braços, no en sento la meia mínima necessitat espiritual ni sentimental. De conseqüent, doncs, reconviuso que la qüestió enunciatament és gairebé inexistent per mi en l'actualitat, ho veig lluny i difícil, vagí: impresió, veure il·lusió mi atractiu! que no sabria dir clarament si si aquesta obnivis és deguda a la meua de vida que porto, totalment poca del meu amiant; potser li influix un sic, uns poques circumstànciacions.

Per acabar m'ho de dir tot apuntaré sisi: Pots, carmellement parlant, cellos d'un enriquiment, és també producte, una bona part, de que faig un treball molt dur i més per la meva amistat de Cartum, i, que a més a més, no n'elments com en altres èpoques de més abundància? Repeteix la llista oració del punt precedent: potser hi influeix en tot, més no únicament.

Dijous, dia 8 de maig.

Un tel en tramet seu magnífic paper, signat pel jutge de Primera Instància dels Tribunals del Tarragona, invitent-me a anar a Montalban amb la màxima urgència, tant és així que en diu fagi els possibles per arribar-hi el proper dissabte.

Mes hi ha una cosa que m'impedia traslladar-me allà tan de pressa: el meu actual "cabinet-passeig" està a Montpeller junct amb tot el "dossier" per a la demànya de la "caixa d'identitat". Un conseqüència hauré d'esperar que m'arribi qualsevol de tot això. A més a més, voldria, abans de marcar, deixar arreglat el meu afir documentació, car malgrat que, segons diu en Tel, ellà m'ho arregarien, preferiria sempre tenir-la d'cci, d'aquest departament, pels que així podria retornar legalment gressar les vegades venient.

M'he informat a l'efecte de saber, poc més o menys, quant podria trigar l'arribada dels nous papers, tenint en compte que tot vagi bé, i hom m'ha avertit que normalment anava cal esperar una setmana.

L'blisbeth ens ha escrit ja avui. I mi en diu que els seus patrons m'inviten a que li vagi perquè els volen conèixer. Aquest interessenat jutge no és possible, per la meva qualitat d'estrangeur, en les actrads circumstàncies; però si vagi a Montalban seria fàcil que obtingués del jutge, un bono paper ocultant el que m'cobra de trampte, per poquer avor lliurement a Corpetras.

Dissabte, dia 10 de maig.

està plouent a hot i a barres, la qual cosa fa que avui no treballi. Si a la tarda no puc fer la mitja jornada, passaré el temps que em resti lluny d'ajudar un poc la tia Angella, en entenme i llegir.

El dia 12 de setembre del 1989 parlava en aquelles Memòries de la meva signatura, la meva història, falles, defectes, gràcilitat, etc., etc. Recolhia un fons estès remun dient que no estava content de la meva signatura de llovers, si bé reconegut la meva de satisfacció que en aquest aspecte em donava, en aquell moment el meu jo em deixava que la meva signatura a fer era la que estava fent, que en tot cas, el temps, un dia envernia una nova modificació o necessitat i llovers ja l'enviaria.

Poi, heus ací que fa uns uns mesos, des aproximadament, que vaig operar un canvi en el meu comunitari ~~telegràfic~~, aquella modificació que la vaig fer amb joia perquè considerava el fit com un progrés, no heig voluer, de moment, fer-ne un estat de causa fins a valer el finit sòlid de l'estrenyiment. Mes, després del temps envernat crec que ja puc considerar la meva modificació com efectiva i de conseqüent dedicar-li un comentari que vindrà a ésser com la continuació del que avora estava parant.

La meva signatura actual, en quant a lletres, és exactament la mateixa anterior. Contincous doncs porant Boix a segnes com anteriorment; però a més totes les lletres, sense cap rebla ni rubrica, vinió que evidentament Boix.

Com deia, estic satisfech del canvi i considero que l'anterior signatura és més estable que cap de les altres que l'ha precedit; és veritablement revisada i així redueix el principal riscin de la meva satisfacció, la qual està basada a més en que el canvi temps les operet, està completament d'acord amb el meu ri, cosa que no fan igual quan vaig adoptar provisionalment, la que ha donat pas a l'actual.

No puc afirmar ni assegurar que l'estrenyament considero com veritablement definitiva la signatura present.

en les coses del veritable i de la personalitat no veülle assegurar; però precisament en té pres aquells mètodes d'apena per veure si variaava o no i com signi que el concepte i el rique permetixi amb mercadea complaença de la nua personalitat interior, en fregarii successiu amb exteriorisme. Poter un altre dia i haurí de tornar a parlar per aconseguir una nova modificació; més aquella seguda no preveig com en l'anterior, la necessitat. Ioni està satisfet.

Dilluns, dia 12 de maig.

El prop. passat dissabte havíem l'orella i jo a veure una revisió de veritats, la primera a França. L'aspecte estigué d'acord amb la importància del poble; fou, doncs, modestet, però sempre millor que les llargues cinematogràfiques que sostinen a fer-sei.

Oliu al matí un riu de taca: carregar uns quants sacs de fons i amb el carro, portar-los a la vinya. Després, dinar, ercriptiva, lectura, etc. Una tarda fosa i trista i bé tranquil·la i calmada. I a dormir vaist.

Com a noves de guerra no hi ha gran cosa interessant; hi haurà potser vaist que hoem nacional, car els esdeveniments marxen molt depressa.

La qüestió de l'Irek sembla reduïda a una guerra entre Anglaterra i aqueix país, sense que Alemanya deixi veure, per ora, cap cop amagat. Mes com a reperussions directes o indirectes d'aquest fet, existeix una atmosfera encara pertot, en principi interessant les grans potències bel·ligerants i després els E.S.U., Japó, Xina, U.R.S.S., Espanya i Portugal.

Dilluns, dia 13 de maig.

El fet del dia és reusacional: des Robert Hess, electinent de l'Hitler, un dels homes més influents dels partits nacionalsocialistes: (seus) regon excessos del Führer, la quietat d'Alemanya en avui, el prop-parrat distable següent 18 hores, malgrat que, segons el comunicat oficial,

el tribunals li havia prohibit anotar en casó degut al seu estat de salut força delicat.

L'abordat comunicat oficial comenta que l'Hitler ha fet detenir tots els ajudics de camps de l'Holà com a connexos, i en quant a la ràs demanda de la desaparició, hom diu que és producte d'una "alteració mental".¹³ Per altra banda hom amaga també que el seu "guillot" ha pres terra en Grècia, cosa més sensacional pareava.

Caldrà esperar a veure si en puc formar una opinió més certada sobre aquest extraordinari afec.

Dimecres, dia 14 de maig.

En Pol mi dirà de nou perquè no escau esperar la formalització definitiva del meu treball, les vagi ràpidament, car les traduccions corren molta pressa.

Ho sento per ell i per mi; per ell perquè estic segur que o'ns haurà de fer mal i per mi perquè es-tic segur que no hi arribé, és a dir, no vull arribar-hi ni no és ben legalment car de cap manera tinc ganes de tornar a trobar amb la policia, i preferiria més restar ací matant-me a la sinya, que suferir-me a ésser, ríspèt engarjolat, a perdre potser la documentació en tràmit i que hoig de mirar la meva i creava més de cord a l'aventur immediat que ara, puix que en cap acabades les traduccions, en queden ja project de situació econòmica i de documents i s'entre que ací, per ora, ja treballa a la formada, grans treballs francs; dos litres de vi i si mi aproven els papers, tinc treball per dies. El son que en dóna el potser és el que hom quanysa extreument tot carregar en aquest departament, de la qual ha fet comenciar a treballar esperant que vindran aprenguts els papers; per tant, no puc suure'm de moment si no vull l'exposar-me a perdre potser molt i gaudir-ne o bé poca cosa.

La primera que ja en trauejà el mes passat mig

quarts ticket de mantegailla, que n' torna a enviar com altres fruits. Continua manifestant-me el mateix profund afecte que sempre ha.

Dimecres, dia 16 de maig.

Hi confirma que el seu fill Hess va aterrissar en para-sailing a Escòcia. El que així els sobremés és que dels veritables hosties d'aquesta revolucionari servei. Els diaris d'així han publicat dos comunicats alemanys fent-los passar per el lucrat i volgut. Li treure importància. El d' així diu una sèrie de hostilles que no s'hi troben propis de persones autoritzades pel que tenen d'estàndards. Diu que volia permetre Anglaterra per mitjà d'un anglès que coneixé en Hess als Jocs Olímpics del 1936, anomenant Lord Ha-milton, perquè es desplaçés corrupte el poble anglès que malgrat totes les ajudes, no vols seria vençut ni la guerra continua nova vís, fins i tot, destruït. Totes -afegix- el comunicat- que organitzava molts voluntaris que el fugitiu ha deixat, passava entorn de vint a trenta a Alemanya al cap de dos dies i comptava a més a més en què les autoritats angleses li facilitarien la gasolina necessària pel viatge.

Veritablement que totes aquestes raons són propis de quilitats; ara el que cal saber és qui és o no els tals quilitats, si els autors del comunicat aludit o el seu fill Rudolf Hess.

De part d'Anglaterra hem veurés tres publicacions oficials que havia obtingut en para-sailing a Escòcia i que havia fet del turull a la costa. No sabem res més ni crec saber gran cosa més per la premsa francesa. Per ràdio, segurament que Londres explotarà l'afí i dirà coses més interessants.

Dimarts, dia 17 de maig.

Així ho rebut tres nous molt importants: Primera, l'a. prouació pel llunyament d'un "carte d'identitat" de treballador agrícola" per la durada d'un any; la segona, un nou paper del jutge de Primera Instància de Montpúban perquè hi

vagi fume perdre temps; i la tercera una extensa llettra de cosa on mi hi conté coses agradables.

La qüestió papers, doncs, restarà regularitzada amb aquella "carta d'identitat". Ciò representarà un avanç considerablement ^{important} sobre l'autre "laissez-passer", prou que és per un any enllor de tres menys i a més a més es permet de treballar lliurement.

La qüestió de Montauban cosa prou aprofitar. La prou que l'únic que mi-hi havia imposat fins ara era precisament no tenir la primera qüestió arreglada definitivament. Es veu que allà escaixen de seguretat, car en Pol i el Jutge ens demanaren ^{que} lliurí ^{temporalment} i com rigí que, segons en Pol, hi-ha uns dos o tres mil francs a qualificar, val la pena no deixar-los perdre al mateix temps que faré una vida millor que ací.

De cosa mi-avuien tots els germans: i en contén principalment que el pare els hi ha trinxat un poquet en hi ha un ocell per cada membre de la família amb les iniciais gravades en argent i en alguns, fotografies incisis. Estic per han rebut en per sis i un parell d'importances per la Roseta.

Aquest gest del meu pare mi-ompleua de joia pel que té de delicat, més per un altre cantó en fa un tic de tristor prou que veig que el pobre fa un dels treballs propis dels presos: coproduccions. Tantmateix, si ell té el dret de ferlos no n'haurà fet gaires. En quant als amells, enessa sí que també és farsa del malbaratat recaudat o privat de llibertat. Difí, si aquests treballs poden allengar-li el tedi de la seclusió i del captiveri, estic content; prou incis demandar que mi-avuien el meu ocell per veure'l i per tenir-lo com a record.

En la resta de la llettra, els meus germans en contén que estan bé; ens diuen incisos el que queden perquè segí de no tinc necessitat d'estar intranquil. I més en comunicaren que la nostra casina Lota de l'Hospitalet, s'ha costat fa poc i que el proper mes ho farà la

seva

d'aque
que e
que
ja

Continuació

a la

llibreta 11.

pàgina 11.

1140.

la
ar
u
el

de

la

Viadat. S'ha acabat amb la victòria dels conservadors
 fils Jo enillor dit restaven al poder en Laval amb
 més atraccions que quan s'hi va començar i della-
 va en el seu present discurs governamental que
 la única via a seguir per França és la de la
 col·laboració amb l'Feixamuntja. Es dóna compte de
 la reacció que el seu retorn al govern ha provocat
 al país, més està decidit a fer fel que ell creu el
 seu deure. Preveu que poden venir en breu noves
 derivacions, polítiques que, és a dir que electe els
 països per una nova possible mobilització. En fi-
 un discurs propi d'un tipus com ell, iambic barre-
 jaunt-hi referències i crítiques de veïl estil que no
 escaren gos a un cap de govern.

Ara ben Pétain resta només cap d'Estat; Laval
 cap de govern, ministre de governació, d'affers es-
 trangers i de la informació i en Daval passa a
 cap suprem dels exèrcits de terra, mar i aire, es-
 sent a la vegada l'heret polití d'en Pétain, o
 sigui el futur cap d'Estat. Darrera d'ells hi
 ha tota la collada de ministres, secretaris d'estat,
 secretaris generals, etc., etc.

Ara veuen o mostren els efectes prouets
 d'agost més aviat de la política francesa.

He rebut una extensa llettra de casa nostra on
 entre altres coses ens diuen que treballen activament
 per veure el lliberar el seu poble de la guerra i
 fer-lo passar a un grup de països que fan treballar.
 Precisament treuen de fer-lo arribar a zones de segle,
 on hi ha treballs de reconstrucció, on el poble va
 sopir forta durant la guerra. De tots maneres
 no hi ha encara res segur; no ens hem donat
 massa il·lusions.

Dissabte, dia 25 d'abril.

Continuam i per cert força interessant la nostra
 relació epistolar amb en Cardús, la qual cosa

s'ha extès a en Lluís fill, un xicot d'uns 18 anys molt ben aprofitat. Es força singular equívocable relació i amboles plens d'interès pels temes tots en cada un. Una mateixa tira serra llets de cada per respondre; ambdues, encerclades una segona figura de l'assumpte que encloren i dels conceptes que s'hi manifesten. El gran canvi el fa fer, deixant per sobre molt millor la base de la seva personalitat, la qual no dubta que és interessant i original; ho ha intentat repetidament, en principi discretament i després obertament, en davant el seu entorn i obliga al seu doni si bé sempre el seu persistent interès insatisfet i, potser com està, intent, el fa constar..

Entre altres llets rebudes segont correg dies, n'hi ha una de la Meritxere en què el mateix dona dire que continua estimant-me. Finalment si he rebuda una altra de doble d'aquelles dues amigues de Pobla d'Alfarrà que es portaven tan bé amb mi: la baterina i la Pilar. Ambdues, una responden a una de seva la qual em escriu decidi a traureme quan la feieren una dijous que les hi havia escrit parlant-les. Hi deu ser. Han contestat a correu seguit manifestant-me llur bona assisténcia ambdues i expressen ambdues la seva gaude de nos trobar-les. Hi escrit més aviat. Si no les veig per abans va ésser perquè creia que podria comprometre-les. Entre la, noves que em donen del poble que tant, bons records, en sevo, n'hi ha una que s'ha fet trista: La Meritxera, la seua amiga de les amigues que allí tenia ja ja més de dos anys que és morta. La malaltia fan bens i estranya; en quatre dies estigué bona, malalta i enterrada. Tots molt seguda irreparable perduda per l'assumpte que em unia: per la gran

Última d'una noia plena de joventut i belleza.
Dedica en gran bona amiga Mariana!

Diumenge, dia 26 d'abril.

del subjecte interessant del qual parlo fa dos dimecres i que ving dir que en donaria compte aposteriorment. Que ha estat avui, en una altra parada, l'Ehi i jo. Dic aquella confesió sobre les seves relacions més íntimes i llurs consciències. Començà per explicar-me des de la seva infància fins a l'adolescència i més aviat, en èsseria, res de més ell que ja sabia. Explicà millor el cas de l'amistat veï i millor també el de les verenes; precisà algunes altres punts, però en total res de veritadament nova.

En resum, doncs, de cinema amb mi ja ho havia estat sempre. Unicament havia omogat totalment el cas del veí; però aquell dimecres, necessàriament pels seus aconseguiments, es decidió a confessar-m'ho. Per això en la total confesió no hi ha res de extraordinari. De tot, encara, no ha conseguit fer desaparèixer totalment el profund sentit de devilitud que havia en mi llavors. No és una noia pas molt lleugera dins de la moral i l'ambient familià; però als és temps original i de temps en aquest aspecte, hi ha una mica com les altres. Avui en dia, doncs, no en trobo en disposició de rebreixar el pederò de sinceritat i noblesa que jo recuerdo i que ella sentia una forta llevada; potser més endavant podré anar-ho repetir pas a pas, avui no; persistix sempre el record d'aquell dimecres.

Cree, no obstant, en la gran virginitat pura que s'aguentà - vegetidament ho ha dit - per mi, car en les moltes relacions si jo hagués volgutprofitar la múltiple oportunitat ja no existiria. Hi cree per moltes raons i sobretot per la del per-

un dia a servirme i: encara per una d'una
mataix, en la qual hem col·laborat quasi d'una
manera perfecta, però més penetració del
membre quan, i no obstant, hi ha hagut una
altra elecció perdida.

Si continuem així - ella mateixa ho pensa -
malgrat la meva gran sinceritat a la fi hi arribarà
encara tot el que. No les voldria i: per una altra
banda dir que potser algun dia, quan jo pugui
estar lluny d'ella, a la millor se'n empesquenirà.
Recueix també que donat l'origen de la morta
maristat, la vida que feia junts i: el temps que
duva, que era forçat arribar un bon arribat,
i enllà recueix també que en qualsevol altre
la cosa hauria donat més vella. Potser hi an-
gà? Dari cap? Fal vegada jo també me'n empes-
què un dia de nos tiro's més aviat. Deixant
que es seria un altre sacrifici innutil davant
la moral d'aquesta societat que detesto; però el
que si puc afirmar és que, seria el seu propi
innutil perquè el faria però la que més esticlos
de tots els que l'he fet, si no és precisament per la
societat sinó per ella i: en això a la rebuda
societat a la qual malgrat tot ella es deu.

Dilluns, dia 28 d'abril.

Fa dos dies que plou contínuament. Jo mi ho
passo escrivint i: llegint. Força bé passen així les
hores. Mir també gaireben una llonya estona
amb l'Elisabeth mentre ella via el voltant més
i jo escrivia algunes lletres.

Dilluns, dia 1er de maig del 1942.

Ogost any també es celebra la Festa del
Treball així, a l'estil alemany. El que puc dir és que
hem la trobada al 2 per l'hora dissabte.

Avui mi he entretingut en una jardineria

reusosa de sulfatge. L'any passat només ho vaig fer dos dies; no obstant, està vaig donar compte del poc agradable que és, a la fi, el treballlet: tot el dia infant i baixant per les riuets, s'ub la miquelina a l'argona, bisquenys està segur que en faré molts més.

Fora d'això, res de nou. La meva vida es desconeix monotònia i amb força treball, car després de la jornada en el qual sempre a fer quelcom ja signi al poble o a l'hort, o amb els canyells. Amb algunes darreres hi freqüentó força: els he enuitat amb ecos de alguna regada, fer los banyos, menjar, netejar-los, etc. A l'hort hi ha molta feina també, per l'adobament i perquè es molt gran. En fi, que en total disposo de moltes meus hores que a Servià. després de la jornada, el qual fa que no pugui escriure gres més.

Diumenge, dia 3 de maig.

Auri hem anat a visitar el poble veí de Fourbes i després un altre de més gran (6 ó 7000 habitants) anomenat Pégomas. Enquest després, el qual està força bé es troba a uns set quilòmetres d'allí. Hi hem anat per assistir a una sessió de cinema, un film de Tarragona que ja havia vist a Montauban.

Després hem rumusat a Aligre per anar a cercar la llet. També hem fet l'experiència d'un company ole treball, parlant una estona. A la fi, després d'haver passat una bona jornera hem retornat a casa.

Abans de signar pel matí, havia fet la matinada; no tení com dir perquè la comia enverga ja la tenia una mica reposada. He fet el meu cafè amb llet al llit, he llegit el diari i finalment ha vingut l'eli. Els dos hem agafat que estavem sols i hem passat, sudejós al llit

una estona deliciosa, tan dolça i intensa com d'altres estones que hem tingut així, sense diverses vegades hi adonar-se i beneficiar la seva midesa integral evidentment magnífica.

S'ernes d'haver enrovat mi-hi llevat i m'he pesat a preparar un boci de terra per plantar-hi creantopis.

Diumenge, dia 5 de maig.

Cum quan cada matí hi estent a la combra de l'Elizabeth a dir-li bon dia. Cum quan cada matí també, amb el bon dia hi han anat uns quants beris als llevissiols pits, uns grans abraçades i...

Des del dia 1er que feu el vanuematge. (una mena de peuró pels obrers de la companyia) No va arribar gaire bé ni crec que en mengi mai del tot; el patró ho ha volgut i és ell qui farà cosa en tot cas, ja que aquí, amb el que hom pot començar amb les tòves, només si hi ha per reivindicar-te de gana. Ha mortis. Tantmateix, que ajudarà eficacement.

Aveia propost a un vicent de m' volia venir a treballar així. Un contesta acceptant si bé per una data ben vie llunyana en la qual no ve' si ja hi interessava el patró.

Dimecres, dia 6 de maig.

El fet del dia és l'estoc pels anglesos amb el consentiment dels sacerdotes, de l'illa de Madagascar, colònia francesa.

De tots els estocs portats pels britànics als francesos, després de l'assalt, agrest és el que té més justificació; no el trobem gens d'elegant, al contrari, el venim quasi totalment per les circumstàncies que hi corresponden:

Eroberia molt bé estant en guerra, que des-

glacera s'apoderés, controls o administris temporalment pòblics possessius o territoris que pogueren passar per idèntiques raons, en suces de l'adversari i fins i tot, però la intenció d'assestar més caigut la guerra, que tractés de reduir la potència de l'inimic francès i l'ella producció d'aquest que passa a l'ennemí per fer-se la guerra. Ho trobaria molt bé si tinguis més temps per fer-ho; però veui en tu té perquè no és de guerrers pobres com estan pendents al Pacífic davant seu enemic declarat, que els hi poca cosa de més valor que Madagascar i atacs després una possessió poblement defensada on el triomf és fàcil. Estic d'accord en que aquella illa els hi pot interessar, més l'escusa en l'exusa per amoldar la que és gaire oportuna. Aquest cas és tan trist com el que feré apoderant-se de la possessió portuguesa de Biuwo amb l'exusa que no ho ferien els japonesos. En principi, la cosa en l'exusa era lògica; però després oferia el ridícul perdent més propies possessions davant l'expansió japonesa, tots ells indubbiament millors que el Timor dels portuguesos.

No sé perquè en scrulla que molts anglesos, en el fons del seu pensament, tenen una opinió que lliga amb la meva.

Dijous, dia 7 de març.

Al Filipins s'acaba l'heroica resistència filipina. americana. Totzem cinquè fa uns setmanes, l'envi la premsa porta la capitulació de Corregidor; i signif que els dos grans focs de resistència s'hauran apagat per manca de munició i quevinren.

De tots moments es un fet guerra que honora els americans, car el setge ha estat llarg i hercic.

Diumenge, dia 10 de maig.

M'he lloctat vers les set; he pujat un bonjup, mi he amarjat i amb bici mi he dirigit vers Pratges per tal de veure una obra de teatre al Municipal d'aquella ciutat. Es tractava de la "Crosto Superue", una obra molt franca com tema, però en general agradable i ben executada.

He passat una bona tarda, tant aves per ésser la primera vegada que assistia a una representació teatral des de que vinticinc a Pratges. De nit me he fet escala a Santianeu on he vistobat algunes cases.

Dimarts, dia 14 de maig.

Fragment d'una lletre a un Còndol:

"Estic content de la secció que, com més diem, m'he fet processar i meritadament sento uns pequerens natisps totalment la vanta curiositat. Fentmataix no sou el primer a interessar-ha; d'altres de més interès que vòs o han quedat igual. Amb tots ells, (per algunes són una veritable enigma) m'he comportat sincerament dient-los més o menys clav, que ens sentia la necessitat de fer-los-hi conéixer al meu procés polítics-filosòfics. Alguns, molts, s'han pogut cops de cap per les paraus creient a endevinar el meu estany corporalment davant els grups polítics (tots) pel seu dia eren aquells a disposa. D'altres - uns trenta - han atacat directament el meu antisistema amb resultat mal: d'altres s'han entregat perquè, malgrat tot, hui vint en mi un peu de confiança. A cap ha tractat ni estima als que en dia em creueren menys que la meva evolució polítics-filosòfica en via arribat encara al cim. Per agents més que per ningú, celles, celles per no desertar, per no abandonar en lloc de combat - equivocat o no - en moments de tempesta, quan l'abandó és tràcia.

Davprés, després parlarem del que valguin i el qui valguin viure en temps de "plogne" (Permeten-me l'espíñol) mentrestant, com esmentem al lloc i si acceptaria o no acceptarié els peixos i vives, si venen, abans de fugir considerant d'aquest lloc que precisament ja no és el menys des de fa molt temps..."

Dilluns, dia 17 de maig.

Aquest dilluns l'he passat altament gaire el passat: Del matí heu anat l'Elisabèt, l'Albert i jo a desbrotar la vinya de La Matla. Per la tarda he escrit durant una estona i després he anat a acabar de ferar-la a Serrion, sota en Carreres.

Dilluns, dia 18 de maig.

El diai d'ahir porta una llarga descripció de les noves armes emprades pels alemanys a Rússia. Anotem-les:

Un llançacumi de 25 cm. amb un projectil d'una forsa destruktiva descorreguda fins sota.

Un altre projectil d'aire comprimit líquid que al moment de l'explosió desplaça l'aire fins un punt que espugnarem massa pot suportar-lo, la qual reacciona per fer produir l'efecte dels jutjaires.

Un carro anti-tanc amb projectils que desenvolupen una velocitat de 3000 mts centímetres.

Hem així com anomenem la Hammerfest!

Les mateixes armes dicon que els nous tanques s'hauran quedat cecs, si bé no diuen res de clars incovenients.

Dilluns, dia 1er de juny del 1942.

Aquest matí he anipat de viatge. He estat vint dies fora amb motiu d'assar i veure si trobava paster al centre de França. He fet un viatge molt profitat, fins que heu

èxit, com les patets, s'entra principal del viatge, ja han arribat. Enri, tots i específics per comprar altres coses com riqueses, amary, grana, pèrols, pa, mantega, pufetge, etc. Algunes coses no han arribat encara i no se'n coneixen, arribaran, i en si bé les patets estaven autoritzades, hi arriba res.

El viatge final cosa a la Creuse, a 30 quilòmetres de Guéret capital del departament. Guéret és una petita ciutat sense importància; només es destapen algunes edificis, públies, força notables, entre els quals, el seu important i bell l'església, de construcció romànica, elegant i veçant. La regió és el Massís; per allí, ara, interessant perquè produeix el que prenem per alimentació: garro en temps normal considerable i treista.

De baixada vam retrobar a Léchans (lot) a un Matis, el qual l'ha fet en una regió tant o més miserables. Tésta en temps normal com bona ora. Vaig visitar seu que més no ho, (que ja coneixia) i també Liergues, faga bé uns bons monuments.

A la pujada vam fer mit a Montauban i a la baixada vam sortir en un dia, veient els bons amics que li tinc. El fet secundari és el conveint per molt en breu de la Muri. Fere llovar. Vaig anar a recollir-la a casa seva i quan havia, ella estava amb el seu futur (que coneixia) passant un dia pel carrer que menava el centre de la ciutat. Jo que ja l'havia vistada, parroq scuse dient-me, que ella em vindrà perant no tots els jutjats darrer en moment. Llovarà, ella, veient que ell no arribava li digué: "Ella ve; qui esperas aquí curioso? Ell, tots confos, i espereugos, deixant-nos sols. Llovarà, ella s'a-

gafa al braç i un acompañament a mi.

Al vespre els vestits pugnà jo com havia a un Sol, però el dia següent els trobava tots al mestre i a la dona tots tres. Quan estaven els tres, jo com sentia violent de la riuada, exercicis més. La tempesta per simples causes, quan hi havia davant, el futur record que aguantava l'espelma. No operà sobre mi el canviat estat corporal; excepte del seu cos com féu sentir els efectes del tempesta, resta per mi una simpa relació, el cos fou insensible. Senzilla noció que es presenta tan tot不顾ament de flets d'espera enmig que al seu dia hi trobava un encant. Serà sempre inconscient o millor dit inconscient en amor, o és la solució darrada a les relacions superficials de l'amor pugnà no troba la que li cal? Si com signi, ni estic content pugnà never esforç es desfacer del que veritablement mi interessa.

Diumenge, dia 2 de juny.

Represa de nou del tubell quotidià. Foren a clavar com abans i com ja estàt.

Estic ocupant-me de la distubència de les postes arribades.

Diumenge, dia 3 de juny.

Durant la meva absència vaig elegir als dies que Mèxic havia finit per declarar la guerra a les potències de l'Aliança.

Vaig elegir que els Estats Units han declarat també la guerra a Bulgària, Rússia i Hongria. Als dos grans blocs antagònics es solidaritzarien i agudidem.

De fets guerrers importants cap, malgrat ésser a la fi de la primavera. L'any es alemany tan excepcional l'agressiva de primavera.

Diumenge, dia 7 de juny.

Continua la meva vida de recuperació. Llevo cada dia i després de la jornada escrita, llegoix o faiix algun treball que col per fer cosa.

Aquest matí m'he llevat d'hosta i he anat a treballar uns tres hores a la riuera. Després, de tornar, m'he baixat amb el concurs de l'Eli que m'ha ensorberat l'enquerda i ficioixat amb colària. Per la tarda, ho fet migdia i ... etc., etc. Més tard he escrit i a mitja tarda hem pujat a Ollignan cosa estona. He passat un bon diumenge després de dos de passats en viatge. Recomana questa calma i sonaix per fer atenció a les meves coses.

Dilluns, dia 8 de juny.

M'he tornat a Gouygras i estic de nou en un vil. Negocia que així no tinc les condicions de dreta que tenia a Montauban l'any passat, però aprofito el més possible el segonet que pugba al voltant de la temporada; l'aigua es bruta i poca, però què m'he fet. Un altre inconvenient és que la meva canya engruixada continua fent-me sentir la gruix; algunes vegades els dolors són tan intensos que em cajanen. Continuo pagant i pagant tota la meva vida, aquells dolors tibut de guerra, són sempre excepte que no hi hagi enemistades més seves i greus.

He rebut lletres de casa i de la Comunitat. Ells també pessen molta gana, els pobles. Esta duresa està produïda de venit d'aquesta guerra. Uvadis, de moment, l'hora aplacada força gràcies a les patacs que vaig conegut.

Dijous, dia 11 de juny.

Un gran dia de juny. Una agotadora jornada de malabarisme. Ah! I un altre dia comencent sobre el juny! Hem-lo vist: "Les autoritats alemanyes de París

han deligit a tots els joves de la capital (més de 8000) a portar, a partir del 7 de juny un estrellet prega de sis punts amb una inscripció en ellos elegits al mig que li dirà: JUEU." Sense comentaris.

Dissabte, dia 13 de juny.

Una revulsa que per l'any que ve no ens manassen pates. De la crisi, darrerament ens en quedarem 475 t. més als quals seran per forsa dies. El Rei ja ha rebut una carta d'una confraria de la Creu, la qual ens apreix tants com en vulguin a partir de la fi de Juliol.

de la guerra no van cosa de molles.els que cauen són els alemanys que encara no han fet res de les darreres d'hores començat tant després del despatx, al front rus, que hi ha hagut que les següents operacions importants: Batalla de Kerch iniciada pels germànics i revulsa per una èxit seu. La batalla de la possessió de l'estret del Bòtan entre el riu Negre. Després, batalla de Tarkov iniciada pels russos, molt violenta i seguit d'una revulsa, que més llenger va ser soviètic. I era batalla per la possessió de Sebastopol, assotjada pels britans i russos des de fa vuit o nou mesos. D'esposta darrera, comandada pels alemanys, no se'n pot dir res encara.

Dos fets que es seleccionen amb la guerra són la signatura a Londres i a Washington, per en Molotov, de dos acords d'assistència col·lectiva entre aquests països i la U.R.S.S.

Diumenge, dia 14 de juny.

Pel matí he anat a la ciutat del Bosc a surfetar. A les 10'30 arribava a casa on he dormit a fer la meva retraça personal. Paitany, etc., etc. En el bany, l'Elisabet, ha sol·licitat

tot el meu concurs per fer-li una monografia de
colònia a l'esperma. Quan he anat per fer-li,
estava més avançat: la combinació emportada a les
parts i els postius més profet. Estaven en un
comunista per una dona que avui no vol
la pena parlar-ne; per això hi ha sorpreses que
no que hi hagi sol·licitud i sobretot per ésser
la primera vegada. Volia veure'm per la reducció?
Després jo tornàt me sol·licitat a ella.

Per la tarda ambdós hem anat junts
amb una noia d'Igualada que ha viscut
molts anys a Barcelona, a Girona, al cinema.
El seu programari molt bo: Keipura, Eggert.
Operacions, berenar, passejada i per postius
una mullada colosal.

Dimecres, dia 17 de juny.

Sembla que l'acord entre la U.R.S.S. i Anglaterra
signat molt més important per l'aviuor. Edifici pel
present, que el signat entre els soviets i els E.E.U.U.
Avia que no he pogut fermeu-me'n una opinió
personal degut a que així no s'ha publicat els textos
del dit acord ni se n'ha fet comentaris d'a
llots sobre llurs forces. Només sabem que es va signar per
vint anys l'anglo-sovi i que els que van ser portats
envers terra per ell l'ho van.

Dimecres, dia 19 de juny.

Recobro el l'arribar de Díspers a on li he anat
per trobar-me amb el seu fill el qual estava
de passatge vers Perpiñà i el seu lloc de residència.
Hem parlat més basca estem junts amb uns altres
que no han presentat: el fill del diputat
Riera. Un tema de conversació ha estat començar la
noua problemàtica suada a Montpeller, cada dia
més problemàtica.

A la ciutat hi ha fet algunes escomes i he a-

vat a visitar uns amics d'una company que de Montauban, els quan han estat molt adepts amb mi, afirint-me haver cosa. Són d'origen català.

Diumenge, dia 21 de juny.

He retornat a Béziers després d'una estada de 1· Elisebeth per tal d'anar a veure en Vicenç i en Pol que venien a ferme'm. Envia de veure amb moltes la voix de la qual provava l'altra dia i que s'aprenençava Germesette, però una llengua indisposició l'ha impedita.

A Béziers hem passat un bon dia, dirigit a una brasserie important on, malgrat la importància no en mereix pas suposar bé. Sont que no tenim gaire gana.

Amb l'Elisebeth ens expliquen el seu robre el darrer enemicament. Mi ha dit que quan estàs serios que l'intimida fins a tal punt que no os podes parlar-me. Tens coses de cosa paregudes que no os veus que intímida tanta gent? Fins i tot a ella!

Després s'aprofitaren el temps i anà, i...

Dilluns, dia 22 de juny.

Així fa un any que comença la guerra germano-russa. Totjunt es creia lleuors que seria una nova companya-vellors al relatant victòria pels alemanys. Això aguda vegeada ell hi ha sortit el fet per la ciutat i esperem enessa que d'altres trets els hi sortiran.

La resistència i la victòria de la U.R.S.S. és la que m'interessa més.

Així estaven esperant en Vicenç amb el qual quedarem que minuts se passar el dia odi i no ha vingut. M'ha sabut perquè ja mi havia fet la il·lusió de veure'l i admetre els de casa.

Dijous, dia 25 de juny.

Heu ha marxat en Vicens el qual arribà el diumenge. Heu parlat extensament sobre la seva situació i la seva possible viuenda ací i terebé d'altres coses. Si, en s'haguessi proposat que recipi emigració el certificant del patró, en hagressi pogut recivir; però era que tots els grans treballs de la veïnya ja estan fet, no se'n serà possible.

Divendres, dia 26 de juny.

El patró m'ha dit sobre l'estatut d'en Vicens que tari endavant encara que tragi a recordar's el costat de documentació; inicialment que es molt segur que el controlin per un grup de treball els quals deparen d'un camp de conjectura, és a dir que són les antigues companyies de treballadors de terra nostra. A en Vicens no crec que hi interessi fer-se segurs en digui, apunt control.

Sabado, dia 28 de juny.

Froaments d'una lletja a en Cerdà, fill.

"Entra major llegir el punt de la tua lletja en un dia que el meu malic pot conceixer per una ueltra en el seu per pocs immediatament al doble desenvolupament que hem pòsit donar a aquella epòxica: una de cosa filosòfica, una altra de pedagogia. Ambdós inaccessible, totalment a la intel·ligència humana.

No hi ha hagut cosa cap cosa superior, capاقت altret en cap talent extraordinari que hagi possedit el do human, de tornar, conèixer... produir en totes les belles arts a la vegada. Hi ha hagut amigues d'una sensibilitat divina, pintors d'un realisme granissim, arquitectes, escultors genials, literats i poetes portentosos, etc., etc. Hi ha hagut coses d'un privilegi prouaderiu que han tractat la potència creadora suficientment extraordinà-

via per brillar en dues. Tindrem enton bells ocs; però en tots nos. Les seves no pareixen apunts fàcils, tan espessos.

Per això estic d'acord amb tu en dir que al meu nom no pot conixer's per una escriptura. En el cas del Bell trobaria aposta escriptura i sentit de la qual pot ser irresistible dominii, i descobrir un autor. Depen a la societat que i autista, segons tindrà amitja d'existència, perquè prodigar als altres el fruit de la meva passió, les qual - bona o dolenta - sempre es creadora. Si no pot, se la guarda per ell i s'experimenta molta satisfacció. Si pot, amb un entusiasme desenregut en tots els altres activitats on el DEURE i obligatori, crea; crea sense intenció més que, recire deure, posseix perquè el seu espírit sia molt el meu per la meua escriptura.

El meu júi els poens heroi no són els militars més o menys formidables, enemis o obligats per les circumstàncies, a ésser heroi. No que volegueren la guerra d'espera, rebent enemis bé que de la voluntat a la concòrdia no hi ha més que un pas. Jo he vist heroi per força, perquè heroi instant de conservació ell hi ha fet constar en un moment decisiu, uns forces que ells mateixos en el moment l'existència. No he vist d'altres que puguen ésser tan heroi com els precedents, tots most comuns comuns perquè abans de pugnar ésser heroi, haurien tingut temps d'ésser coratges.

No vint també heroi per embriaguer-se - beguda, sentiments, exaltació, al·lucinació, etc. - Ni he vist d'altres que los han escrit pel imperiò de deuse, perquè agut els hi obligava, en bona disposició del càrrec o comandament a persones per les quals no feuria acció que deixessin nient més i enemis completemen heretis. Finalment, si també de l'existència dels heroi fuera de les

humorosit d'aquells que amb plena consciència fan donació total de llurs esforços, a la societat, fins i tot de llur salut i àdhuc vida. Ni d'un ratió compton ja que per fer la ciència ha sacrificat la seva salut i la seva vida; molt d'altres n'hi ha que l'exèrcit del treball intel·lectual els ha portat a la tomba en una prematurament. L'error no n'hi ha que - equivocadament o no - han erat amb la quantitat proua, al organitzar i fer servir forces per fer la felicitat de la humanitat, tots sota el mateix principi de la col·lectivitat pugnà partiu de la base que les electives no poden generalitzar. se tots allora? Tens en els veritables laus

Y una acció a les electives pedagògiques. Aquesta son molts més, tant, que n'hi ha una per cada generació d'espirit humà, per cada individu. La dificultat apareix en que cada un trobi la seva, la propia feina o l'aprenentatge.

Jo no crec que els gaudis, que als per tallables, per força s'acueils els humans d'entubiguer constructiu; no li veu com a base moral i lògica. (exceptiuament els desplaçats per prototipus més avançat) és a dir que en l'èxit corrent no existeixen aquells humans, per això no hi veu. Pota bé: els troben davant de nous que sempre són humans (com a espècie en l'individu en pietat, una súma de sentit producció i cons-
trucció, una súma de gauditius crítics pel treball que pugui ocupar-ho per força. Però sempre les carbes d'esperata aprenedoria: jo, sempre. quan n'he vist corrent d'un "feinmunt" dití, n'he vist corrent d'una "consciència" que ha creat els motius, i conscient que han o haurà fet manipular l'individu antí. Y seguirem veint que el tel "feinmunt", el gaudit, el que no faria mai res. etc., cosa, certament, res o sempre, manca en el treball que han li havia designat amb el mateix temps, de vegades inconscientment, deixava veure una

altra forta productora on ell hi treballava o treballaria amb delit, però que no podia dedicar-s'hi per mantes diverses (inèrcia de mitjans, desorientació professional, impreparació, etc., etc.). I això, llavors, seria que al top subjecte les circumstàncies, les circumstàncies de la vida i l'haurien fet qualitat per una exèrcita que no era la rea - que si hauria fet qualitat per la rea, no hauria estat rea en general en acció, vingué el contrari, antitèsta i productor.

En segon lloc, doncs, entenem que Tolhem és apreciable per la societat veritablement col·lectiva. La difusió més en què s'aprengui societat pugui trobar o processar a cada ciutadà, els mitjans i condicions per desenvolupar o descobrir l'acúrgia productora que Tolhem porta en si:

Ja, si que n'hi hauria que diríem per dir: no pot ésser que Tolhem valeria massa deute en lleis, ciències, arts o altres cerveses brillant i que mig seudria fer la terpè, doncs que la col·lectivitat imposa. Això no potseria després veïxer una altra creda - si guan - un social - on el veritable culte i preferència ja no seria com cosa, llur origen i naturalesa econòmica, sinó la intel·ligència. Com és natural, llavors, la prudència del personatge i l'intel·lecte, milloraria considerablement pugnà més podríem aspirar. Si els personatges fortament detectats i en competència molts dels que eren com mestres, professors, advocats, enginyers, etc., empessos fins a la consciència de l'hostilitat, per la influència monetària de uns jocs o altres projectes, no podríem aspirar. Si i haurien de conformar-se a què tot el risc per l'exèrcita de llur intel·ligència i estímuls.

Hi ha encara una altra particularitat: Hom diria que en temps - mig de vida d'un talent - a d'un altre moment dels mes brillants, hi hauria,自然而然ment parlant, enverga desriuella. Bé;

és que en una societat més justa, hom no po-
ria deixar certes activitats com enten avui; per-
què aquella societat és capaç de dignificar, de
crear, d'honorar, tots els activitats humanes,
fent-les més merecides a l'esforç humà que no són
avui. "de conseqüent, per agradable el panorama
de tota ècclesia per la qual hom hagi de guai-
tar la seva vida..."

Dijous, 2 de juliol del 1942.

La guerra de Líbia ja res és de Líbia ni de lí-
biàtica, avui és d'Egipte, car els generals Rommel i
Portesc, en una formidable ofensiva han cessat
als britànics de Líbia i segons els últims recents comuni-
cants ja estan a cent quilòmetres d'Alexandria, la
qual cosa vol dir que si han accedit al «cinc
tus-cents quilòmetres» dits d'Egipte. Aquesta vio-
lent fulminant dels anglesos (una altra excessiva)
ha obligat a Londres gran curació i potria
ser que el govern en sortiria vessant.

En l'últimes en unes darreres pàgines de la seva
darrera lletres en diu "un plau de poder parlar
com ho fem. No hi perdrem res, veritat? i l'a-
mistat hi garantya. Un amic me t'preu..."
Ja doncs pot acabar la nostra polèmica sobre
el que ens ha interessat les nostres darreres lletres.

Dijous, dia 3 de juliol.

La premsa porta avui la caiguda de Sebas-
topoli. Allí portava des del fort Malakoff i fins a la
ciutadella. Ha viatjat amb el mateix vapor de temps
entre el fort i la ciutat que caigué quan l'at-
sabjaven francesos i anglesos durant la guerra
de Crimea. Hom commemora la coincidència
d'aquests fets i la importància que es veu
que té el seu fort per la defensa de la ciutat.
L'Hitler per premiar aquesta gesta i la

de l'Africa, han pronosticat mariscals als dos generals
venecians: Von Mackstein a Sebastopol i Romuald a Li-
bia.

Diumenge, dia 5 de juliol.

Fa uns vuit dies que el meu ventre no em
funciona gaire bé; hi tinc una dolor - segons diuen -
la qual cosa fa que em doni uns dolors forsa
persistents i molestos. Malgrat que tinc les cases de
ventre per la triste experiència viscuda als Hospitals,
no em capça gaire pesquè si hi ha d'altres pels
també ho tenen.

Així ha viugut a passar el dia azi en Ramon
Carreres de Serveis, amb el qual hem rodatgeat
una conversa molt interessant sobre temes va-
riats. De tots els refugiats de per azi és el que
més aprecio i m'interessa. Ha viurat i sopat moltes
moralitats; hem parlat i fet fotografies, i final-
ment, des d'Algirau, ha retornat a Serrivà.

Dimecres, dia 8 de juliol.

Cosí siqui que el meu de ventre continua
persistint, així ha estat el megle per consultar. Li
M. ha donat tres preparats farmacèutics i mi ha cons-
sellat de reposar. he dormit molt dies per veure
en què derivava.

Acabo de llegir qualcom sobre la guerra de
partidaris en la U.R.S.S., o sigui la guerrilla per
veritable resistència cubrescida. Hi ha moltes de-
nunciades contundents fent a l'encuny. Sembla encor-
tada que després d'ençà anys de guerra frugíssim exis-
tit encara aquells grups que fan tirant de mol-
tes vegades que els altres han d'estruir-los completament
tant són quan els governamentals no en perdoren
cap dels que cauen en llurs murs, no en fan cap
de presoner, a tots els liquiden. Per això també els
morts són intotables i tampoc perdoren a cap

elements que enigui en llurs manes. Per arribar a aquesta, es creua de l'acuració empren tots els refugiats i es vestinten de tot el que poden o cal, fins i tot d'elements, present la vella dels temps. Són veritables unitats soviètiques amb un sistema seu de combatre i un seu sistema de unitats.

Dilluns, dia 10 de juliol.

Un amba illota rebuda ahir de cerca, ens envia un petit objecte d'art fabricat en os pel seu poble a la presó. Es un regal per l'Elizabeth. Es tracta d'una mona assentada davant d'un daró i adorada amb uns penjollets de seda de diversos colors de coureva que es pot pendre a la rolopa o al coll com un petit ornament. Està molt bé; és un monument de paciència.

El repos, l'alimentació escollida i l'enter a l'abri de la calor, fan banyets feliços ja no tinc més de ventre i més ganes de menjar.

Dimecres, dia 11 de juliol.

Fragment d'una llettra a els Cerdans, papa.

"... Andemós, però, que en tot cas no hi ha. prendrem que el poble ja volria, tot per comprendre-ho les harris de per un estò del seu sistema monàstic-religiós el qual no s'asseable en res al que així neglix la societat. Mes perdeses: que vius los feix, serà unvera estiu: potser fins i tot, perdi. Nessú us dire una cosa: que jo que temps ha he estat xaminat per moltes organitzacions polítiques-socials, que anterior dit anys, altres que pedien arribar a ésser una "grana figura", no se' pararen cosa més, tinc al presentement, que, a la millor, aquestes qualitats atrabiades no seran més. De ple-gade, he patit a peu cap de les agrupacions que han volgut, no estan, totalment l'estonat amb el meu sistema monàstic. El principi que podran obtenir

de mi serà una col·laboració parcial, però no crec per total. Per això es deia que no era ferien si en dia un diuin que cludeix responsabilitat; aquells no són en unes rives, el que cludeix és la responsabilitat de edificitzar-se una altra llurs crines propiés i dolorosament. tots les agrupacions humans arriben a un moment per separar: jo no en fave responsible de cap..."

Dissabte, dia 12 de juliol.

Fragments d'una lletxa d'en Cerdà, pere, datada del 2 de juny prop. passat:

"Estimat amic Boix: - He passat uns dies aborit a l'estiu i això ha retorcat la present lletxa. Apunta circumstàncies humanes formades en expectativa per a més, que té provei que el meuridor aprofondirà en el nostre afec.

" Els mesos d'estiu, els permeten produir i n'aprenen la seua en matèria poètica.

" Per raó de la sortida d'el i l'experiència, que m' permeten adoptar una actitud i perspectiva en ella amb la consciència conscientia d'algunes vides com són fructíferes. No comptava tampoc en la inspiració que obre el nivell de superposar i de prescindir del que podríem considerar l'"antecedent normal o necessari". No hi comptava perquè tèpicament han estat una i d'altres a l'"excepcional per conseqüències..."

" L'edificiure és admisibile (Fragment d'en Cerdà, fill) tant més com més definit i clar n'és el seu objecte. Si, aquella passió artística que immortalitzaria el teu esti, aprest després d'una vida en expectativa d'una espant, val redhibir-la de la fe necessària per la seua existència. Si així en la teva vida no poguis prendre forma que la facis perceptible a les sensacions humanes, el sol fet d'haver existit dintre tui, jo considero que ha complit el treball corresponent d'una energia generadora."

Fragment d'una altra lletre d'en Carles, pare, data del 20 d'abril 1940.

"... Si em conformo per respecte al que és el vostre dret, aviat em vol dir que no gaire res sente la curiositat pels vostres pertinents i res sobre enigmatis prenys de vintà, l'angle des d'on es projecten més tard els anticis. No us entraigueria, doncs, que això petit tots em un bresser desplaçant m'el·liminament, espontàniament, en lugars arribat.

" El curiós de residència i de condicions de vida que j'el que diem sembla que ens permetin una millor distinció del treball i de la disposició dels vostres claus, no dubto que resò reflexat en els vostres escrits que són rebuts per mi amb l'afecte i l'atenció de sempre..."

Fragment d'una lletxa d'en Pau Vilas, detinguda a Marsella el 27 de desembre del 1941:

" Bon annie! Millor diria. Bell annie! perquè qui n'és de bella la cosa assistit! Tot just rebé d'informació del llit, on hi tingut la llistat de persones apartat Nedal, que en apressa a continuacions la nostra futura correspondència. Déuix punt llegir les dues lletres! Tot i prescindint de l'elevada qualitat literària la eloqüència amb que estan escrits i el bell català que és un regal llegir-lo, quanetes altres qualitats, que estan depenents de l'esprit, res n'hi troba en elles? I penar que jo t'heria qualificat de fred, de llumyà, de ree...! Llei n'és de plorar per mi comprovar el seu abandament, respirar aquesta atmosfera cílica de mortale afeció, plena de temts qualitat que morien en cor i uns sentiments amaralloros, esclercicrats, sense perdre per això l'impuls juvenil que els feien!

" La teva lletxa arribada en apunt dels curius de records, de pressagis, de dolresa i dolor, contrastant violentment amb les pedres de l'ambient amoral que ems obreja, sense tenir el meu costat aperta prolongació de la família (que a volts la crepa)

que és l'arbre, ha exigit com una lleuva ferrosa en la terra humida i ansiosa de veure l'arbre arriba de la vida.

"Eren pocs de treballar junts? Devesclar per la treballarem! Tota aquella enorme tripulació que hem i estem passant havrà servit per purificar-nos dins el pressupost de les dificultats venudes. Es que no veus anunciat-se a l'horitzó una arribada esplèndida que s'apropa? Tingués la seua certitud pels en el lliure i il·luminós dia que seguirà a aquella arribada, espirant i tempestant com tu i jo, tenim un encantador destí a complir.

"Senté les paraulas del Christ: "Home de bona fe..." "Fa i jo i ments d'altres l'hem tingut i v'heis vist, vos creus que el que facerra possegint un ideal, és totant un triomfador?

"Comprendrás que ara com abans i amb aquest estat d'esperit del "precedent" de segellament no esca fara geire mal, queden redridades i petits passards que tot el més mereixen que en distingui un moment per resar-se, serre bonar, hi enverra una sortida, no en distinció del que ora ens té completament absorbit.

"Fa un pocs del "nou prestigi"; això ens com objectiu que ti voleu guanyar els per el canvi desitjat són queiem; però per no passar d'esser una "inèrcia" que en la "plebe" (espos al sentit popular del mot) qui la disconviex.

"Altres espais es vien parlant de moltes interessades i d'això veig que cada dia més ens gossem. Com a jutges? 1.- Una èlite científica i intel·lectual; 2) el que jo conçoient i inconscienciant, i 3) la massa senzilla i foranamentament bona.

"Tots els altres queden excluïts del dret de jutjar-me i restarem al darrere de sofir el seu jutgament.

"L'es i scrubla, un qui segullis, eh? Deves ésser.

"Ditiguis cent que tu i jo col·laborarem ferenda-

ment, sovint que els mateixos caràcters i coneixements es compleixen i el mateix aspecte ho multiplica. I això avoca; col·laborarem en el resultat això simple i comú filosòfia; i estarem tu dirigint i jo excentrat, a estarem al costat i a estarem en un treball paral·lel i fesent l'equilibri, d'ajut i interdependència. Serà en Medicina, en Art, en Literatura, en Política, en Sociologia, en Mètode, que no sap? Però res...”

Fragments d'una altra llettra d'en Víller, datada a Mرسella el 6 de desembre de l'any passat:

“ Amic: La teua troja que portava l'adresa de Serriam, em correspondé gratament, i en els meus records el nom d'apell patelt meua associat a un ambient familiar, que tu mi hauries escrita vegades expliat en les tues lletres i que per mi era la garantia de la teua salut moral.

“ Tú, amic Ramon, és un tipic intel·lectual amb tots els defectes i virtuts; ambells vull dir que tens d'haver patit moltissim i que una vegada més et repetíjo que sento un veritable procediment de tu haver-te sobreconsolat i ajudat en aquestes circumstàncies.

“ Tinc una forta que jo temblí les pènes, i sempre així em esperar. Ho de la meua major tranquil·litat. La meva vegada et parlarem de Marsella i de la meua vida resum·estudiantil, suponent per tu si hagi fet alguna de les meves.

“ Obens, cosa i sempre amic. - Palau.”

Altres fragments meus d'en Víller (datat del 19 de desembre de l'any passat):

“ Amic, amic! La teua lletxa m'ha arribat a l'àmiga. No et vull dir més per disculpar-me estupidament. Perdone'm si pots.

“ Fent més fonda és la impressió sentida al llegir aquests pebeteros de la tua àmiga relatant, expressant en el moment del dolor, un quant que jo senteixia antic vivint aquells dies una profunda i pregona crisi

sentimental.

"Com sento buit, parme com un infant, amb uns desitjos instantius de tornar al refugi de la meva com quan tenia cinc anys. Com t'hoia de dir, es-timet enic, que et em hoia demanatgat!

"No enic, no; jo em sento com aposta estípida i ferolge força per tu; deus doct a ésser feble. Jo em i at dia: temiu doct a ésser febles perquè hem sigut forts i ho tornarem a ésser. Dicci em sentiu que et em grans espíts que puguen, que rofum els tiverem de l'última que són als meus interors.

"Caldrà que finisca i veig a fer. Ho n'he recusat demés tel com en demanej: tel com sento que veig a fer-lo, t'escriue molt. Jo si que es n'hi de la solitud, vols que tu la seies física i mateixament: jo com en Campomanes: "Sento la soletat de molts en companyia".

"Demà matí et posaré dels teus projectes. Per emi deixa que t'abuse ben tendrement, emic volgut que esfreixes. - Pelsos."

I per acabar regles d'en Pelsos Vilas, usagui uns fragments de la meia vella que he pogut conservar, datada del 26 d'Octubre de 1940, a Anglès en Mar, camp de Concentració:

"Estimadíssim enic Boix: No em excuse d'haver tardat tant a respondre't, però a mi em necessita que són precisament aquells a qui em estimo, que més fai esperar. Motius? Molt resquill: La necessitat de dedicar-me-hi una llarga estona a un moment, a més, en que l'espírit estigué sedat, rinerenitgat. No coneixixo contestar a em enic volgut profitant una pressa entre els encreuaments de les tares quotidiennes com aparell que verolt em afir per pressa. Dijo's is tot.

"El teu projecte is delicat i m'ha conviccionat profundament. Es el primer que vebo. - Tot ell is significatiu en els meus meus més detalls. M'hi-

riba més profundament al cor en tant que se' que a
te temps et sobre res.

"Diges-li a la dona que t'admet i que ha
tingut un geste tan noble i inestimable per a mi, ser-
à conceixer, que li agradiso amb un sentiment
familiar i que li expliquen la la meva pobre i llunya-
na mare.

"Aquest paquetet és un símbol. És un símbol
de la fraternitat universal que deuria triomfar
arreu del món en un èclat de sol i de vida!

"Vols que pesc "cinc cèntims" de piscopticis
sobre les tapes Copaderes? El caràcter és sempre una
quantitat positiva, si bé és que cal concebre'l
sempre com qualcom actiu, retent, respondint
la seva acció sobre les coses i ésser que l'envolten.
Per això el concepte del "caràcter que s'acostella" és
una equivocació; el caràcter que s'acostella, no
és més que la inversa de caràcter ni l'acostella-
ment només té per objecte d'evitar els riscos o inter-
ferències vitals amb altres éssers. Es el caràcter de
l'estabilitat de l'imbàsic o de l'idiosíta.

"Hi l'acostallament tè per objecte una gran impotència, una inferioritat amb la intenció no
positiva sinó destrutive dels caràcters positius,
els quals tenim el típic "mala-llit". El "llepor"
o els vestits. Llevem el caràcter para d'ésser zero
a una quantitat negativa.

"Cal fer una distinció i és no confondre
mai a l'individu retret, introvertit (ficat
dins d'ell mateix) ni amb el "mala-llit"
ni amb l'"elèctric". Apunt, el retret, és ben-
també un caràcter positiu també actiu i pel tant
també interferent (roca). D'altra més suauament,
més dulcament uns vegades i més decidi-
dament i intensament d'altres que els caràcters
positius de tipus diràctic; sovint els representen les
diferències temperamentals.

"els caràcters (els positius) solen ésser permanentment bons, com ho són totes les coses positives i constants, tots tenen una finalitat i la seva essència es per tant bona.

"Això bé; per la interferència vital, sols n'aguen els caràcters, ja siguin tipus dinàmic o netrat. els que mai topon són: els caràcters són els veritable abilidat "malo-bell"; poque aquells per condicione o per sualder existen el mal.

"Les diferències temperamentals entre els caràcters positius (per a dir els són els que no necessiten aguent suau) ja que els de tipus dinàmic són en els expressius i els retrats els agredits en les interferències que fatalment es produueixen; però sempre del mal en molt en fet positiu i progressiu, un fenomen vital i per tant intel·lectualment ve sempre la nostra comprensió i el nostre aprenentatge d'una activitat assistent que potencia a tots dos. (Té això que en sic millora, poque en aprenent això no val millorar uns, que encaixant tots com uniformes).

"Cosa que el nostre mal és un exemple típic, el seu comportament i la seva personalitat, n'aguen del mal en resultat: a) per la col·lectivitat en millor funcionament de l'Hospital; b) per moralitzar, sense assistir ferma i probada. L'acaba clau?..."

(Avui, amanet, uns pareguts d'una extensa lluita d'en Belliste, datada a Montcada el 8 de febrer del 1941:

"Je sóc de seu azi, amic Boix, en resposta a la tua articularonística lluita que ens ha colmat fort plau a tots.

"La canvi vol arribar-te les orelles prou minquis. Hem sigut tots (tots els homes) amb la teva idea, que sembla la d'un ciutadà del País del diable.

"Com originari del "Telefons" fa setmanes anglesa, en comunico amb Servei per carrees economejat el mien ti dret a la vida. O si no qui faria els "magistrats" ni tethem portés per telefon?

"Parlant d'en Serrano Suñer: "No soy el Jefe de la Falange; soy el Jefe de la España humana."

"Mentre els vint continguts es debaten en les convulsions de la guerra, així a Montauban tot segueix igual..."

I per acabar amb aquesta sèrie de fragmentos de lletres d'amics, anem seguits uns altres d'una de les primeres lletres rebudes al seu Pal, on es invita a arribar a Montauban amb ell:

"... No val que t'excuris amb mi de cap endavant de retard; cada segle té la seva llengua i política quedan sense efecte. Saps el concepte que tinc de tu, un concepte que malgrat les circumstàncies i els moments que estem procedis a molt corriat, no van modifigar-se. Toldria que fos el mateix en tu.

"Problema Montauban: Contínuament el que més dir-te les circumstàncies són els factors a la nostra viuenda així. Els amujeres continuen funcionant. Per tant, si la nostra situació (E. refreix a en Vicenç...) és espresa, veurei així que tot s'arregla. D'aquí bé, si creus, que és conveient que viuguis allà, per fer-me sols una visita, pensa que vindrà molta satisfacció en rebent i que em preocuparé correntment de les despeses del viatge.

"Tindria molta satisfacció de veure't així a Montauban i prevente que te serveix persones i personals que són venes. Darrí, que estiguis bé allà en estàs, però si creus que uns dies poca pràctica qualitzar-te no dublis la visita.

"Pensa, Boix, que el poc temps faret el costat tanc, no servir-me per appreixir tota la teva qualitat, i, que arrenglovar-te que fosses una de les poques personalitats que tofarries a veure amb veritable satisfacció. Com puja baixíssim del camp i enriquís el poble, tornant el seu poble bonic i la teva poca solitudat

d'acció. "Sans cela" pensa que podries ésser un del elements amb els quals podria acceptar més la nova Catalunya.

"Pensa Boix que tinc moltes esperances amb tu i crec que tindies d'estudiar més a fons el nostre problema. Ja seps que estàs ocupat llevat de la "cota". Et dir per carta el que potser no et diria mai verbalment malgrat que ja t'ho haguis insinuat a Cluzé.

"Considero que tu, una mala impressionable, la teva rectitud de coríctes junts amb la vistió exacta de les coses, amb la tua objectivitat als vint-i-set anys, feres de tu un element que pot ésser interessantíssim.

"Ara bé, amic Boix. us esquiss que jo suggerí quanyar-te a la morta.^{cosa} i et pregu de venir es sols pel plaer de veure't i de saber de tu..."

Dimecres dia 17 de juliol.

Fragments d'una llettra a un Bel.

"Heu vist que a la fi t'agradí, i una llettra que considero clarament entre les més interessants que t'he degat; una llettra que et donava una visió clara, però definitiva, sobre ce que jo seguia en una temàtica política.

"Pensau que et compreni que no et l'advoig voluntàriament, si això, no és per un·legí decidit a transmetre-te-la per propria iniciativa; no ho fan per les circumstàncies perquè n'és per un·legí, abans de sucessos a Espanya o altres anys, ti et preguen de rebuts a quella entitat entre un Bel-regim. Pioner, tu, ell i jo, i, fins en veire en la sisena dona, que probablement hi serà en Ballete.

"Descomt d'apuntes perspectives, com que ja seps que m'aprendrà posar la cosa al seu lloc, intentaré posar-les-hi apuntes segades envers tu perquè no voldràs, en cap moment, trobar res en un estat de cluc i de consciència, en violència amb migdia, ni amb tu en·amb ells.

" T'heus de tirar-me, m'descobert al veig a dir una cosa : demanava-te'me una altra : Aposta l'elecció catalana i representant, m'has tot hagut fort, del meu païs l'inexplicable comportament davant el temps que han viscut junts a gaudir-ho en el que fa referència al que podríem dir : la meva no-sel·ligència política. T'he bé, sol·licitat : confis que la tua convallorositat sobre mantenir la discrecció absoluta. Et feig apunt honor (a m'ingin l'he fet) comptant afabre m'isò ; i hi compto.

" Dones nom. hi : Contràriament al que tu creus, jo ja no sóc un membre del P. S. U. ni de cap d'alt sindicat - partit o seccions - L'any ja vaig sol·licitat l'autorització a obrir una organització, no lascia ancora acabat la meua evolució política-filosòfica, no estava situat davant del gran problema polític-social en els seus dos aspectes, immensos, i importants: nacional i internacional. Era jove; (en referix a l'època que s'electa la guerra a Catalunya) encara no havia fet vint anys, i determinat una ampleament la meua passió artística-literària, no m'havia endinsat seriament pels darrers polítics; encara, tentant en la formació política pròpia, negava el seu sent curs; però no aturava situat definitivament.

" El gran rol de la guerra era convallorir i finir tot l'accompanyí a mi mateix. Semblava que la meua consciència era digna: " No t'en déus vergonya, a la teua edat, que tens i tens jous estàs a lliur elles de combat, que tu vegetis per això sense donar la teua voluntat. La teua bellesa total a oporta lluir que desapareix Catalunya i que i la tens? No t'en deus vergonya, a la teua edat, de veure's ocupar-te dels teus llibres artístics o literaris, gran et deus a una

classe treball, quan així . arreu del món hi ha tant i tant ciutats que sofreixen per la tiranía política, que no hi ha tant i tant explotat, que com tu, no podem arribar a fer-se dues situacions perquè la societat no els hi facilita els mitjans de resistència i respostes pels privilegiats? Això se'n presenta el moment de celebrar per baster una societat més justa a casa nostra mateix, dins d'aquesta Catalunya que tan així, una no oblide que, n'arem, arreu del món hi ha d'altres sociabilitats, tan dignes com la teva, que també estan sotmeses a un tiranisme similar al que sofreix Catalunya, no oblide que també arreu del món hi ha molts que també s'exploten i victimen d'una societat! No deixis passar l'ocasió i n'arribat davant dels altres . davant de tu mateix. Fes-ho!"

"Davant de la instintivitat de la nova consciència proposa una situació se'n derà una nova problemàtica: Quel grup dels que compren el que la nova consciència arre diu com padrina situació? Cerdà que la nova evolució política-filosòfica no havia arribat encara a terme (no ha arribat fins així a França) noig haver d'escollir el grup: llavors entronem aquelle societat-cació i aquella vindrà d'estat Català que ja estava a la Regió de la Catalunya blanca: de les quals t'he parlat.

"Passa el temps i jo vis el drama d'allà breix una triste escena als anys més més de freqüentada explotació. Arribes sei a França i assisteix a una nova sèrie de fet presents: El camp coneix la veritable lluita de partits per un gran ignoràndia i amb això tots les burlafegues, vaudes, hipocrisies, traïcions, dis, sorpintejo, etc., etc. A força del camp reig, en l'ordre interclassificació, les classes baixes, miserables, clanes, sevols i traïcions també. Mentrestant, enveigat haver una situació prenentament per culpa de la guerra d'Espanya, en un dels grups polítics que compren qualcosa, la nova evolució política-filosòfica continua implacablement el seu camí i al la fi, arriba a parar-te i a situar-me davant

d'aguent immens problema, — un viu en seuren-
cio absolutament en nef del que afecta a Catalunya,
ja no pocs existentment en ell mateix i més en tots
les ciutats, al tot del poble i en tots les classes so-
ciates — així: Parla ara el seu Rector del seu
triumvirat religiós:

“ Com que per mi l'èsser humà és sagrat i
no admeto cap concepte que hom pugui intentar
contra la seva vida — ni de la dels meus sociables — . Com
que veig que tots els agrupacions humanes que tracten de
millorar el bé de la seva classe s'asseblen, són imperfects.
Com que veig que n'hi ha molts pocs que arriben a
anotar en un moment per conquerir drets de-
rets. I com que no en vull fer sollicitud de cap
crida, de cap baixaça, de cap atemptat, de cap con-
venció per arrivar, tantquer, a una hipòtesis
i en tots pocs; i no poguen ésser totalment d'a-
cord amb cap de les agrupacions, grups o partits que
per progrés humans fien, compren tan bons procedi-
mets; decideix:

“ 1° - Considerem-nos deslliurat de tots els agrupa-
ments, grups o partits als quals he pogut pertànyer
amb total finalitat. 2° - Deslliurar-nos de tots els
actes de tots els grups que ataquen o violin el dret
a la VIDA de tot èsser humà. 3° - Mantenir tots els
nous actes, tota el meu principi moral: a) respecte
sagrat a l'èsser humà; b) no fer va, que pugui
intentar la seva vida; c) en la lluita per la vida
criar fins allí un concord l'ombrerat o el
crida; (No oblid que la vida és una lluita) i d)
en la relació amb els altres èssers animals o or-
ganitzats (veguts vegetals o animals) res eliminari, en
lluita per la vida, que apells que signif enemics,
declarats tuis o apells que, en un moment donat,
robategen, impideixin o estorben una fita humana.

“ Demant de tot això: no tenim com
al meu cap agrupació humana de idees, sans

a la qual pertanyen en els i àmics, han de dedicar-
les tues activitats tantmateix a algú (no pot quan-
drar-te egoísticament per tu el fruit de tals les tues
activitats) i com puc vos ho pot dedicar a cap ambi-
guïo personal, ajudades a tots aquelles que creuen
per mitjans més ràpids, i segur, el benestar, la feli-
citat i el millorament de l'èsser humà sense
que això vulgui dir que heus d'aprovacells
destruir o propagar i trencar, com heus
criar i conservar. Et dedicar-les a ells perquè
no hi haurà altre cosa millor."

* Continuem doncs; com s'explica la fi de la
nueva església protestant filòfica vinculada a
França: "en moment que els companyos que la
seva consciència li obligava a obrir-se, cor-
rien un gran perill, no soig resguardar als des-
morons públicament, és a dir, davant d'ells,
veus continuos eren, de fet veu, encara
que se fet es lo era ja. Vaig considerar que en
aqueell moment l'abandó era o podria ésser
considerat una traïció i com que no he tuit
més a migjó, he preferit ésser els vics i final-
d'ells oberts que d'ellos. Repetint et dire deses,
que mentre tenia el perill era molt acceptar fa-
vant d'ells les consciències. Si una dia posca,
queria fer-me posar dir que els obrants en mo-
ment de perill, llevat els i feré fer confesió
que era et feig a tu..."

Diumenge dia 19 de Juliol del 1942.

Així es compleixent, dia per dia, diumenge
per diumenge, sis anys que comença la guerra
d'Espanya i que vintena ancora d'ella vila en l'exil
seue els esperança immediata que aquell exili s'ace-
bi prontament.

Hem així el que vén les coincidències rares, tant,
que sempre vegades semblen que una forta sortida t'hi

messis irreversiblement:

Fa molt temps que tiene la intenció de fer un següent pòpular, una conferència política de la seua evolució en aquesta matèria, però mai en havia decdit encara a escriure-la per diverses raons. Pienso que foren poc espaiats a veure si el que jo creia que era una evolució, en el temps passaria formar de tal o bé manés, era una sensació pos-
interna; és a dir, valria estat - see regent abans de despuntar formar oficial així. Després, quan ja veia que era la veritable fita de la seua evolució polí-
tica-filosòfica i estàda per tant disposat a escriure-
la, nengú un dia en un moment, següent regada amb
aprebreusió en un volquer confessar-me a mi mateix això, prengué degut al perill que hi havia
que pogués ser detingut i en conseqüència, sent
mi següent determinació, considerava una conducta
justificativa això perquè els pagues fosser interpretat
com una auto-defensa o com el que més aviat
volgament una "fugida d'ataudi". Ixi, doncs, res-
quent acceptar en moments de perill els que es re-
berien de la seua persona de possessió dels de la
convergència de idees que tis mags curera. tal dia con-
vui, començava a expomys, no veig volquer escriu-
re res. Pots quan una cosa pren foga i mal en
el seu espai, quan es el fruit d'un exercici i d'un
estudi profundit dels meus sentiments, pren una
força irresistible i imperiosa la qual m'abriga,
m'agafa, m'enva, a tornar-li vida en aquells pagues
que són, com sempre ho en el primer volum, a
títol de leme: "L'ordenació ermita de la propia
vida per copsar-me tots els estats, tots les passions,
tots els sentiments..." Y darrerament, com que aquesta e-
volució havia pres forma rebel això: en després,
m'exigia que fos ARA que s'escrivés. A la fi, bones,
veig decidir-me a satisfecir-me aquella imperio-
sa necessitat i a escriure-la tan proupte com

trobés unes condicions addients. Tries vegades m'ha -
via remblat trobar-les, però altres tantes les havia
deixades per no esser-ho entencement. La darrera fou
diumenge dia vint, 14 de juliol; aquella vegada creia
ja fermament que seria la definitiva i que per-
tut ho feria. Dones, no fou fàcils; un temps
ment benal m'ho prohibí. Tot i potser la força escl-
ta que volia que coincidís en el nivell any del
començament de la nostra guerra i de conseqüència
la principal antiga d'aquest treball de idees que
entrenen en el meu espírit i consciència del
terribleroc? Sigui com sigui i oblidant momentàniament
la nostra consciència, li donava cada forma
com ho feia entre la lletres, que, oblidant el misteri
instant, em decidia a escriure a en Pol el diuin-
des prop-promet - segur que seguiria la conferènci pre-
sent - encantant. uns de dos dies, per altres veus avocant.
A en Pol li devia aquesta llettra, de la qual el principial
verga transcrit precedentment, per dues vegades: per la
semeia de la qual volia en la nostra comunitat de lle-
tre i també per la conferència que pel que ell creu de
mí, pel que ha vist i pel que en realitat sóc, l'em-
brossallissaria.

Després d'aquest procés m'una retòrica gran
cosa més a dir que transcriueixen els principals
passatges de la llettra a en Pol. No obstant, encara que
convi, perquè no m'agrade repetir coses ja dites, deixa-
rem a continuació els principals trets de la meva
evolució política-filosòfica:

Lluny ris anys enrera, tal dia com així, es-
clatà a Espanya la revolució, jo encara no tenia vint
anys. En aquella època el meu espírit es preoccupava
especialment: 1er i per força, de guanyar el pla de cada
dia treballant a la lògia de Paujols, i 2nd, de prossigar,
en despit de la manca de mitjans, d'obrir-me comé
en el que - malgrat la meva clara obsoleta de cultura
técnica - constituiria la meva ànima passió: les lle-

tres. Llevava, ja i des de feia segons creus, un certes
escriptor; la meva tímida literària era molt més
potent que la meva cultura. Ultre aquell servís ob-
facle, vivia d'ell completament dels escritors cr-
tistes o literaris que mi impunien projecte orientat,
decoratges o facilitats el costat. Aquesta súbdita
povertat de dos motius, un de no viure a Bar-
celona malgrat treballar-hi i un altre de no co-
nèixer questa Barcelona suficientment per trobar,
en poc temps, els llocs on havia d'acostar-sí als des-
posits com jo, pel amor de l'estat i del Bell.

En matèria política igual desorientat que
en matèria artística o literària (el meu pere migli-
or i coet que era iugava d'orientar-me sense-
dret sobre certes coses) vaig començant
sota la influència dels que jo considerava més es-
certos. Des d'aquells dies vint com per arribar al
grau de cultura que feia llevava, em guia
una qualitat que mi havia: la principal que
m'ha permès elevar-me intel·lectualment fins
al grau que ocupo avui: el meu anticomunisme.
Quan creé la revolta deus, a mi em sorpre-
gué completament imprevisible políticament. Feia
estes conviccions, concepte i inspiració les quals
anaven girant tots orientades vers Catalunya, con-
siderada des de temps fa com la meva terra
i gran família nacional. Els comunistes amb
els intermarxismes em molestaron. Recor-
do que als primers dies de la revolta vaig elegir
per primera vegada a l'Hotel Colom al seu pla-
ça de Catalunya, el ràtol i fàtal del gran partit
comunista que neixia a Barcelona: "Partit Sozia-
lista Unificat de Catalunya; adhesit a la Inter-
nacional Comunista". Qui va sondar tot llevat
dixò que estigué adhesit a la Internacional Co-
munista, i vidi perer: "seus avis, en aguderia".
Ah! però, jo que llevava no estava, malgrat les meves

concepcions catalanistes, sota la disciplina de els partits
 repetitius que en dominaven la pàrro la literària -
 per culpa de la guerra recent, la nova consciència
 i l'època que ens situa amb uns o altres, i, mal-
 grat - històricament - les concepcions solitàriament catalanes,
 la guerra no havia fet veure més ràpidament
 que tots les propagandes que no era sols Catalunya
 que sovia el món, que hi havia moltes més co-
 ncessions d'opinió, i que a més a més, hi havia
 una altra gran problemàtica: el de la lluita de
 classes. Així ha anat l'època consciencista conu-
 ga a prendre solida de internacionalista perquè
 es dóna compte que no es pot ésser egàsticament
 ni nacionalista quan hi ha tanta nacio-
 nalitat i poble opinió: i tants i tants despos-
 seits oplotats. Siens doncs. que en compte conve-
 ns a educar dels comunistes allò que sabem
 en maledissim: llur internacionalisme i co-
 misme a preocupo. un sobre llur sistema de
 lluita social el qual troba, en seguit als nous
 informants defectes, el més radical, el més enor-
 gument dirigit a una fita internacional i
 l'única capaç d'arribar a fer que comen seri-
 fablement pràctic en aquest sentit. Només nun
 havia per deixar-me amparar per aquelles que
 sabem en maledissim que no feriguerien el
 meu nacionalisme. Llur líbia! propaganda
 fén causa a les noves mires el que hi havia
 de fer seu: els Estats de la Internacional Comu-
 nista on hi aduïablement exposat, el problema
 i solució de les nacionositats! ~~que no hi havia~~ de-
 mandar per estirar-se més segur, els Estats del
 Partit Socialista Unificat, que hem no ens faciliti
 pas perquè deuen a la recent constitució; no hi
 havia ressenya destinat a la propaganda, però
 hem enseguida que no hi havia necessitat per-
 què creu els mateixos. Després d'encora segurs

vacil·lacions, a la fi, amb ingressos al Partit el dia 24 d'Octubre del 1936.

Desmant tota la guerra d'Espanya i posar fius quan tot l'any 1940 (no podria preveure ni actuar quan l'evolució polític-filosòfica rebà) en els es-
cridors comunista. bé, no obstant, que les conviccions intimes que havien d'adquirir per separació-me'n, convi-
gueren a prendre els inconscientment, a les darreries de l'any 1939 o primers del 1940. Tantmateix, per les
raons que exposo en el Darrer punt transcrit de la
llista en Pol i per la que aviat en l'apartat de la
confessió present, decidí, que mentre duri la perse-
cció implacable que hom mena contra els comu-
nistes, jo no faré declaració pública davant d'ells
de separació; si veuen d'altres perills més o menys
graus que els que han viscut, si els que en co-
seguiren com a tel comunista sol·licitin el meu
consej, jo no els hi negaré i seré disciplinat fins
el dia que, rebada la persecució, quan ja no pu-
guiria dir que els trocava o abandona, els hi pren-
driau compte d'equita confessió que omisi des-
to ací.

Malgost aposta separació, però, i reconeixent
que per arribar a un millorament material de
la classe obrera en tot el món (és cert que hi
ha venídues esperituvels d'importants grups de l'hi-
gris) són ells que tenen un sistema de lluita
millor, més fort, més immediat, més disciplinat
i més factible, i que desposseint a una minoria
tracten de millors mitja superioria, - deixem
més a part les venídues; no es pot satisfar total-
ment a una diversitat tan complexa - de moment
i mentre no hi hagi un altre sistema factible
de separació humana millor que aquest, jo do-
meny a ells tot l'esforç que estigui al meu abas-
tament en forma de simpatitzant per ells per-
metre'm el meu sistema més enllà exportar en

la lletres a en Pol, el solidaritzar-me amb lleus inmovilistes i crims que són adults i molt, prou com que recorre i sé que per servir a una fita política no ten immensa com la lluer, totes les organitzacions socials i polítiques fan igual, no tant a més, segons, i no frequent-me solidaritzar, per altres bones, ambells dels inevitable, per tot arreu i en tots els partits, arrivistes, inventurers, ambicionos, homes-corps, criminals, assassins, pessants, traidors, hipòcrites, venuts, i tant i farts altres desíghs inconfessables, decideixo també deixar ejut a qualquera altra organització humana que cequiu la constitució d'una societat més justa i en conseqüència combatre tota classe d'ameus que s'hi oponi, sempre prou, tota els seus principis - els més que són més vies del lèxic actual - del seu sistema moral exposat pacientment, però suficientment en la repetida lletres a en Pol.

La meva prematura pesta de possessió en aquest aspecte mi obliga en a deixar-me tots aquells explicacions i a no deixar ben presentat el veritable motiu moral que mi obliga de separar-me no sols de la disciplina dels comunistes, sinó també de tots altres disciplines polítics. Per deixar-ho ben precisat en caldria exposar a fons el coneixement i la pi de la meva regaud jo i per això en l'havia d'estendre considerablement sobre, aquest fons que tant i tant vegades s'ha manifestat ja en aquelles pàgines sobretot a partir de les darreries de l'any 1939, època en la qual comencen a sentir-se els despatxos que lentament en l'havia de portar a aquest resultat. De lletres ençà en troben en diverses dates i motius la meva convergència amb tots els procediments polítics del nostre segle, i en el fons ja sentia el que avia escrit: que tot i tant molt content del resultat total de la meva evolució, en haguer agafat més arriver a la me-

teixa fi sense haver avui de separar. una d'equanta organització, vull dir que considero ja prementeria elevar la seua mes de possessió, obligada pel temps de la guerra, en lligues aguantat molt més ràpidament. hi dutut per evitar una guerra de contínuo, quan- dent-los. hi inclouenent les necessaries disposicions que era seu tenir; però com que en el joc de la vida nemouent es pot jugar dues vegades una mateixa carta, cal recordar-me el fet i admetre'l tot com ha viugut.

De sé que l'organització d'una societat humana, era tota les proves formes que enclouen els meus punts exposats a ay Pol. és verai o posso després de la guerra actual - difficultat per no dir impossible. Si fos factible un acord entre tots els treballadors de tot el món per arribar, transigint tots els grups, a忍受er l'actual societat, per bestre-ne una altra, es podria arribar amb el mínim de pèrdes, a un resultat positiu. Mes, com recugols ja en l'últim paper d'equant diri, no escau risc possible, totavia es veu forçat a procedir per tant entre els diversos grups humans que volen, momentument o no, ensolar che millorenent de les condicions d'existència de la hu- manitat.

Dones jo vull tractar, venire reemociónar el meu meolloi per l'erro humà, de servir-lo en equanta vida tots els meus principis i sense relinquir- me amb tota la imperfecció agrupacions polítiques, etc. (Tornem parl d'aquests perquè són dels que crec que serà una organització política adequada, són invintis, els esforços de tots els altres, grups filosòfics, filosòfics, místics, etc.) Es a dir que com deia a ay Pol, proclamava la vida de tot l'erro humà com va- grada i invisible. Hem així ja el primer objecte que ha de separar amb tots els sistemes polítics actuals, perquè no conseguiran lluir deriguts tots arriben a una. Per mi l'única que es pot privar a un

home és la llibertat de translació d'acord amb la seva voluntat; màxim dels i per tant màxima pena. La llibertat de translació, és a dir ciutadà lliure, sense fer menys a d'altres llibertats que poden ésser prohibides en la vida de relació per no donar pas al liberalisme. Considero, doncs, com llibertat inviolable el dret de tot ciutadà a traslladar-se lliurement per tot el seu territori que cap llei, policia o altre li frega ni impida. Considero privar de llibertat a un individu et rotundament a una presó o altre reduet vigilat sense prouer les regles de la llibertat humana enveitada. Dijo en una societat festiva seria la meixima pena perquè impidís el màxim dels. Però, tantmateix no es potria privar així com així de llibertat a un ciutadà: en el cas de fer-ho, no rotundament o l'estatal legislació de persones en les quals, a través de tots llurs còdics, les legis aquella informen inscripció: "Qui s'escombra l'íder humà". El privar de llibertat a un home, la societat festiva li privaria la llibertat de translació i amb ella dels beneficis que se n'deriven, (vida de relació familiar, ciutadania social, artística, etc.) però això no li donaria dret a llençar el foc de l'embustiment, de la méseria, de la desperedoria i de les malalties, com es dedueix amb les actuals preses, el desgraciat individu que neguis d'una prioritat de llibertat, sinó que li hauria de convertir en una lliguria moral i física humana.

Com que si m'esteu en una explicació i consideracions sobre aquest tanquissim tema, seria per fugir del meu principi propòsit de confidència política i havent deixat ja ben sentit entre el que està escrit i la repetida lectura d'en Sol, aquests prints, meig a deixar les xifre per com, estimant que l'objectiu proposat ha estat atès. Només quedaré una impressió que de tot aquest conglomerat d'apreniments se'n desprèn:

Jo que he estat scaricant per la guerra tota la
lletat dels grups polítics i socials, que s'han dit repre-
sentants i sense adulació, que, degut al seu caràc-
ter i condicions, tindria un gran èxit en el
món de la política o dels èssers pribles que n'en
deriven, potser més sovint profitat per cap d'aquest
grups que no en volent solidaritzar-los amb
criancs i imperfeccions.

Dilluns, dia 20 de juliol.

La batalla d'Egipte està estancada; per una
part, els germans-italians s'han posat de nou ren-
se l'any passat Alexandria; cosa que als anglesos els
hi ha costat carra la fosta, car s'ha perdut de
territori, homes, materials i guerriers, els hi han
sigut més dificultats entre els egipcis als quals
volien fer participar a la guerra en favor seu,
quan aquells ja s'estan fets a la consecució de que
hom els hi deserti el seu territori i que tot deu
s'apoderi de leurs punts vitals de defensa per defun-
ir una causa que no és la leur.

A Rússia la cosa peta era quan tots de
debat com l'any passat. Si bé el front septentrional
no hi ha res del centenar no guan cosa, el meridional
hi ha patades de unitat en les quals
els alemanys porten la iniciativa i l'èxit. La
situació es que resquint que excessa no es
pugui dir les conseqüències rebels.

Fora d'aquests dos fronts no hi ha res més
d'importància.

En Franco, amb motiu del sisè aniversari
del sublevament, ha fet un discurs i, a la fi,
anuncia la creació d'un organisme governa-
mental que farà compaginat el fons d'un soli-
tari govern personal del Sr. Franco i els seus
corporacions. Aquest organisme seva una dotzena
que s'anomenen "Cortes Corporatives" en

les quals hi estaven representades tots les activitats es-polítiques nomenades per ells a l'estil, ni fa un sol que l'assemblea consultativa d'ell Pétain. Dic que d'aquesta manera incorporar el poble a les forces de l'Estat?.. de tots manars trobem que aquells "llocs" no són, tan iniciatives com "les Meridians d'el Pétain".

Ah! Es manifesta una vegada més pels regims totalitaris i dic que si el perill bolxevic succeixés de nou Espanya s'executarien immediatament milions de soldats.

Diumenge dia 22 de juliol.

A ell Pelsí Vilar ve l'hi reciba la seva estada a Marsella. A ell, com a tant d'altres, l'influençen en una companyia de treball; el responent, es volent deixar uns metres de plaça que havia li ha donat per cercar-se treball. Però quin? Només l'hi queda un recorregut i el seu: la terra. Davant d'aprestar-se un sol lloc entre el seu conreu i un despatx on li posaria trobar una plaça de treball. Jo us di què feu i per tant voldràs fer qualcosa per ell i voldrà també que vegés tal com és el panorama que la terra ens ofereix, així prouït de petites terres de conreus, de m'li-carrer o m'li d'esser-hi una víctima més. Allà s'isò, no gaire ençampar de més al patró que el que va fer per nos en Vicens no ha fet en nos, i encara ho han molt incovenients: el problema de l'allotjament i manutenció que a més són difficultat de l'alquiler. En fi, potser decidiré de fer-lo venir uns vents d'ells perquè, davant dels, pugui a propòsit decidir.

Fot aquell enrenau ve que Iberia era dia d'abrir portes a França. Fa poc, en Laval, va fer una crida als obrers francesos, invitant-los - per nos dir obligant-los - a anar a treballar a Iberia. Digne que l'Hitler, en canvi, enviaix a França els presoners que té, especialment els catalans; seria, afirma, una mena de rellotge preparat

els absents pagueren un veçiu. (Totancre creu que si envia segur, són els que allà no li serveixen o s'oposen als. Dels i ferits). Per fer acceptar aquests condicions que el poble francès no li farà cap gràcia, i obligar els obrers de la indústria a servir-s'hi a més de farrat, i han tancat - fent també de materials primers - tots les grans fàbriques franceses. Però com que d'això els donants han estat prou conciliants, ara ja fan varis per les ciutats i l'horta forta que tots tots industrials que no paguen demanaran que té un empleu, i no sol menjar, sinó que tinguin mitjans de vida propis, li prenent la tarifa d'alimentació, que a les ciutats es tant com condemnar a morir a una ciutat.

Per el que fa a referència als refugiats europeus els van contrarestar tots en grups de treball, inclosos els que tenen documentació d'agricultor. (jo envoia uns, però eren que sovint l'única que tenien de servir) d'agricultura univeral, si anulpot issos en l'agricultura, els agrícolas continuen vivint, els que ens tenen contracte, en vint-i-quatre hores s'han devenir a tots i expatriats. En quant als altres refugiats, si no estan ja enquadrats, com ho demostren en Peller i en Vicenç, no se n'escapa. Han d'arribar-hi, i, necessitant, a més d'altres - els agrupats i els desbarcats en l'agricultura - els hi farà pagar un impost especial del grup de treball al qual pertanyen que paga a més cent-rebanta-cinc francs per mils. Una nova marea de pobleus i de robant-se.

Dijous, dia 23 de juliol.

En Matac en séria la mera adversa opinió a conseqüència d'un trasllat, ha pres. De moment, prendo les possibilitats que a l'altre llac tenim de que en aquestes quelcom: arronget, canuts, quasse, o altres coses que del maniqueu. Pocíssime.

Diumenge, dia 26 de juliol

Així he sortit per primera vegada a caminar-me a una platja francesa. Ha estat la d'Agde, la qual és molt bona i pintoresca.

Heu partit a ben aviat l'obligatori i jo d'ací per retrobar en uns de més l'Amelie, Michel Blazy, René Bernissen i d'altres. Malgrat un petit incident de bici, (un gra de corona posat a la roda) hem fet una bona jornada.

Diumenge, dia 2 d'agost del 1942.

No crerie grise ava. No que la vida, fora els diumenges, éra monòtona.

Tam bé l'he passat força bé aquell. He anat a Servià a dinar a casa Ramon Carreras. Amb ell i el seu company conegut Joaquim, hem ditat a l'estil refugiats; però força bé. Varem sols en una casa i els hostlers es farà el meusos, cesteja, etc. etc. jo era l'invitat i com que només tenim dues coses, un d'ells ha hagut de canviar assegut sobre un llit; com que els hi canviava el plat i un pot, l'haci hagut d'acaparar el veí, i en fi, d'altres coses d'ells monoval de taula maniacaven. Però com que l'essencial no era l'espai sinó la comoditat, ha estat una estada molt ben permès i malgrat que, dit sigui en passat, l'espai no estava molt ben.

Durant la setmana no gaire cosa d'interessant. Ara per la jornada intensiva o sigui les vuit hores tot d'un cop fins a 2/4 de 1 de la tarda, i després llent. En arribar a casa, disco i un o dos cantigots a fer enigolida; després, ens llevem llegendes, escriu o freg algunes treball o encarrer.

Dilluns, dia 3 d'agost.

He rebut una estrella metà de la Maria Ferrer en la qual em conté les seves primeres impres-

sions de flament casadeta. Ens diu que adora el seu enemic i que sent incès no l'heu de conegut a l'època que perdia el temps per l'Europa (café de Montmartre). En sentant a mi en tractar els temes molt tendres i insistents en que no l'oblidi i li escripigui responset que signi casada; per mi - en diu - continuarem essent la teva amiga de sempre i que jo seré i sóc l'única home, després del seu enemic, que mereixi la seva absoluta confiança, amistat i confidència.

Diumenge, dia 7 d'agost.

Ha arribat de nou un viatge per uns dies de més. Ha vingut a fer la darrera visita abans de anar-se a l'Espanya. Jo li he donat uns quants fotos de les fêtes extrarradiant perquè les despugni a la seva mare, a la qual havrà d'anar perquè morxa caient per la seva casada a Barcelona.

Hem parlat extensament tot passant, aixant a Tercier, Dijon, etc., i hem voltat l'accord per aniar del proper dissabte a Verdun a fer el dinar de comiat.

Dissabte, dia 9 d'agost del 1942.

Y en altre aniversari passat a França; el 26^è quart de l'exili i setè des del començament de la guerra. Aixant el celebra a Verdun on hi ha anat amb el doble motiu del comiat d'en Vienn i de celebrar el mateix temps el seu aniversari i el meu, car amills han anat el mateix dia.

Dels quatre pares, a França els dos millors són els dos Ferrer i hi ha una gran diferència l'un de l'altre, però pas si l'altre passat treballava la terra, aparent més fàcil. En seguit,

però, hi ha una il·lusió encara que jo aprecio molt: una independència personal més completa. Tot als que coneixen el dia del meu aniversari, familiars i amics, mi han felicitat. Només han trancat l'edifici, de la qual fa temps que no en vi veg i la lluminen. A la qual deu ésser. De vegades pocs, de fet, res, del meu pare, tancat per la seva mare. Es tracta d'un esquell que fa uns temps que han anunciat la intenció, fet en presència de capell i amb la seua foto sobre; però magníficament acabat, negre tot ell llevat de la part superior on hi ha el velut amb una marea de ronyó blanc i dels costats on hi ha les inicials, una en cada costat feta sobre un tell interessant i la resta d's, tots els d'esquell. La porta a los ferrers no té el que hi de tant ben fet per això. Veritablement hi ha el meu pare l'inici constructor de seu nascit en la seua verginitat amb els noms i cognoms del seu pare que no ha estat mai el seu. Ha agafat a tollarem.

L'Elisabette volia fer-me'n un altre, però del que ella volia o altres cosa en sic interposant, no hi ha res nei, no havent res fabricat res en apart pràcticament. Ho ha deixat per una eina d'ús pures tildades tikit de lesta o hi ha una sortida de cuire.

A Morbanya hi hem anat tot dos. Des del també hi ha vingut de tota èrnia una amiga. Bon èpoc i bona jorronada.

Dissabte, dia 15 d'agost.

Així, a Tarragona, hem fet festes amb uns dies de la seua d'agost. Les setmanes sols escolta monòstica, en canvi, profitant la festa d'agost, hem anat l'Elisabette, l'Albert i jo de nou a la platja d'Arodi, passant una setmana

1881

• més interessant que l'última vegada.

El cap de setembre, el qual es porta molt bé amb mi, han va fer un salutació considerable per omplir .. darrera, encara que em sembla que no l'aprofiten molts que per omplir com no s'acostà fàcil d'omplir-ho i es feia fàcil temps de portar menys per dos dies, han tornat al mateix azi i encara tots havien passat un bon dia, els mi-estes jocs molt terrible. li darrera, el meu, a mig. darrera, després de prendre la sortida, foren una foto de tota la família amb inclusió de la petita Pauletina, primera filla del seu jefe, la qual era neta dels de la Matarrita.

Diumenge, dia 16 d'agost.

Ho decidí en definitiva el meu viatge a Marsella per passar-li les meves vacances. El quart any em va correspondre emet dia. Pense sempre el proper dia vint li etornarà entre Marsella .. un dia a Marsella, ret .. vint dies i després, fins a la reresa del treball, en canvi d'aproximadament dies li ha els diumenges, considerem que Pel a venir azi per dos o tres dies, tel com està signé per com a màxim podrà disposar.

El propòsit ja està fet; no volem més es realitzar.

Més fragments d'una lletja escrit al seu condicions, però, hi deixeix clara el capital sobre els feinaments de la meva personalitat, encara que per tros gràtils per veure si em puc i li deus uns elements de justificació:

".. un cop elegida la nostra darrera lletja que el millor és deixar un temps amb el centre propi d'elaboració del que suposades per dient vostre. Per altre banda sigui així q

existir en la nostra formació .. pel seu contràri no em sento en dificultat d'entendre començar de idees sobre un pla semblant. A mi li han estat més fàcils els aspectes de facilitar elements de jutjament, cosa que tal vegada accedeix a la seua de preparació per a compresedades, els quals interessen pels mateixos, pel que em diuen, sembla que són moltos o ho han estat.

" No deixe d'ésser interessant que hi hagi qui s'ocupi dels fets .. de les idees tal com en són els fets. Pel que hi hagi gent i temps per a tot, la darrera parola no serà mai dita. Poc-te deixa pels de mon pòdia dir-se, en tot cas, morir en repetició de una mera nova (i hi valdrà residir en això) allò que està dit ..

Pel com havia previst, no he agut a rode. Hem fet la foto i segon hem anat l'Elisabet l'EP-6000 .. ja el riu Hérault a baixar. ens en un lloc interestant a uns 15 km. d'ell en la qual ha estat molt proper a la riera i era extensa. Mila agafant .. hem fet diverses fotos. De nou, a Aligre i com d'altres vegades.

Dijous, dia 20 d'agost.

Estant preparant el viatge a Maresma. Si no hi ha res de nou, serà darrera la marxa. Un total vuit dies de vacances perquè hi ha dos dimarts.

El divini astre; després farà un recorregut dels dies oberts.

Finc posada.

Dimecres, dia 28 d'agost.

Aquí he tornat a arribar de viatge de vacances; un total vuit dies. Me'n sente' agradecida tots que passaré (dilluns vespre) així aguant en Bol. Si no ve reprodere' i escriure' principalment.

Vaig arribar el dissabte al vespre a Marsella i vaig anar avui al diumenge al vespre. A l'estació de l'estació en Palai i ambdós content, com dos infants anar a deixar les seules a l'hotel i després anar a fer una passejada pel Vieux Port i a refrescar a la terrassa d'un cafè. Seguidament coneixerem a parlar de les nostres coses - moltes i variades - i quan podria dir que els ens possem de parlar, llevat del discurs nocturn, que en el mateix moment que el tren arribava de cada vers el retall. Es dona que per l'overn molt i aquest amb gran plaer, com temps fa no havia fet. Prolípien sobre la seva situació la qual és delicada, prou que hi d'abandons Marsella, a mitjans del mes que es per això signa a l'pany, a una companyia de treball, a Alemanya o a l'Argentina. Del que podrien fer ho fírem, els deixarem com es volia.

A Marsella vaig veure el marítim arribar tres dies i amb cura deixar a la pastera. A Marsella he deixat el mateix marítim arribar, amb unificacions i així competint ancora.

La ciutat? Com a gran ciutat moderna, urbanitzada, monumental, no hi és gaire per els dissenys. No hi ha grans edificis, ni grans monuments, ni grans carrers; però una cosa que fa, malgrat això, una gran ciutat; té un cosmopolitisme excepcional, molt superior a Barcelona. Allí veus pels carrers tots els races, tots els verats i tots el colors i enigia es gira en una gran ciutat. La Cairellere, amb aquest aspecte, resguardat que hi ha una via curta i estreta per la seva vila i importància, està molt per damunt de la resta de la Província. Aquest cosmopolitisme és el que mi ha pogut dir de Marsella.

La segona cosa que en ha captivat ha estat el seu tipisme. Una comprenre la gran estima que els marsellesos tenen a la ciutat al seu pont vell, a la seva Carrèbre, Corniclet, etc. Es que viuen sobre aquelles edades estiades, d'una manera gairem dir costumada. Sobretot el Vieux Port es visitablement tipic. Es el centre de la ciutat, tot lloc on l'estiueta pequeüa hora viu al voltant d'ell, voltat de cases per tot arreu. No es com a Barcelona que recorregut està l'avinguda tant prop de la ciutat com a Marsella, el cor d'ella no es en la Porta de la Paix ni la plaça d'Antoni López, sinó la plaça de Catalunya. A Marsella, en canvi, hora viu al costat de l'avinguda, hora es passejada al costat de l'avinguda, hora tristeza al costat de l'avinguda...

Una escena de curios tipisme és apurada: Vuit contesquerols passejant per la Corniclet, dues parelles d'adolescents vestits amb leur traïs tipic. Però el més extraordinari és que es passejaven tocant guitarra a l'avinguda amb una desinvoltura com si estiguessin a casa seva, com si tot el món fos seu; rident, parlant, jugant, enjocant-se com els enemics puc segurament enem. ella alta, bonica, simpàtica; ell, un tipus rústic, veroral, sàtic i amb els portaveus del traïs tipic com si tota la vida en estiguessin portant el ditac.

En fi; sense la seua terra que, Marsella sembla que el signi encava. "quedat". Però la unes tarda es escrivíssima i els que han d'anar a l'hôtel hi deixen els quarts i en la farratxa.

de retorn vuit persones a Marseilles, en la viu en Montal, el qual em rebé i mi preguntà molt bé. Es un tipus interessant.

de Marseilles vuit dies a Toulon, en vuit dies. En la meua quarta hora per visitar la ciutat la qual té moltes ruïnes romanes molt interessants. Sobretot en civc roca, en la plaça de braus i el

texte antic també venia voler la pena visitar-ho. El text antic no conservava més que l'antifitació en bon estat; l'exercici i la postura principal està en ruïnes; però és bell, bell. El circ, en seguit que d'Alguer, illes, tota en seixos, el vertbrau... i en general tota molt bé i sòlid. Haix espècia bé la potència i l'ent del noble per el concert. Venes hi les mees cosa per descontentar, que en moment dixí que semblava per paraula als regles, desafiant-los, antigua habilitat per pista de bressa. Aquell "ruedo" de fusta descontenta davant d'apelles pellades utilitariques.

D'altra vegada anant a Montpellier amb la intenció també de visitar la ciutat. Si Toulouse té 35.000 habitants, carreys vells i multiformes, Montpellier en té més de 100.000 amb algunes avingudes modernes i belles. No obstant i per fer gaudir un dia a Montpellier i dues hores la cada, pogué recórrer el seu espírit i l'estada en la primavera per en la segona.

Inventiu? Cap. N'hiagué pagat seguit tis, i no ho vaig fer. Jo inventix en sorpreu que ni qui dixí, o que niqui tan desorientat per la dona o la meva ben dit, tant exigent. D'acord cap a Marsella, una companya de viatge en brindà conveguda i jo, a descansar viajant seguit-la. Dona ena dona se cambova d'una gran manera - segons diqué - terça per venir a Monte-Carlo. Fecida vint-i-vuit anys i no m'hiagué costat - serre poveria - pas deire d'una més allà, no es quedava a dormir a Marsella. Havia vist prou clar per continuar l'inventiu; no obstant, com que en Pelsor m'esperava a l'estació, amb aquella exenta recordà l'existència i vaig portar amb l'amei. No era pas goire per no dir pels bonic.

Segon cas: Vaig entrar a saludar una familiq coneguda d'en Redon corregues. L'existència cosa amb la filla, una nena de vint anys, no molt bonica, però amb un tipus molt ben fet. Jo vaig solucionar la correctitud en nom del meu amic

i no anava per més cultura; passà en Pelsai: sient
 les gires, per fer-hi ella de peu la invitació, i veient que
 jo no anava a fer-ho, encara digué en català que les
 yes que es demanava era una cosa. Ho vaig fer i acceptà
 tot seguit revereixant el dia següent. Al l'endemà en
 telefonia a l'hostel, citant-me a les quatre; després
 en viugué a dir personalment que fins a les sis
 en podria estar per mi. I aparenta hores vint-i-
 dues. Hi i com per no hi està, en Pelsai en digué
 que a una hora se l'espera mitja hora, que ho fa-
 ciat no volia fer-ho - que ella vindràq. Als trenta
 minuts juntos, com que no havia vindret encor
 vingud amanir. A la poca extensió d'estar a l'hostel,
 torna venir a cercar-me, exhortant-se de no haver
 pogut venir abans. No ja tindré en l'hora ciutadella.
 Però perquè d'allí on éveu al barri on ella viu,
 hi ha una hora i mitja de trajecte, encor i tornar.
 Difisi encara a prendre l'esperit i tractar
 de la possibilitat de sortir després de sopar; ella es
 plau que es envoi final i també que enllor d'a-
 llur a casa seva el dimarts a la tarda no hi ha-
 ga mai el descans per sortir junt a la tarda.
 L'espunt recor espontàniament, per seguitat
 ressemblant, de no haver a sopar a casa seva, de
 venir amb novetats i després al cinema. Amb les
 reticències propies del cas dice que no, i mes deixa
 veure el ní darrera els llençols. Jo deixo, apuntant la
 seva paròia allloc de rebatre-la, i quan em posa,
 si té temps, deixarà apuntar-vome, o si no deixa el
 matí, com jo el vespre caldrà. No beixa. Des-
 près un sobre gris. Seguidament que n'hi fa, un ba-
 gris menysat. El dia següent o nou el dia de la
 marxa, quan ja havia anat de l'hostel, encor
 la trobo conversa encor, a la Cauabèr, perquè en Pe-
 lsei: jo anava a un viatge. Des din per l'espri
 un moment, una mitja hora que va a fer
 un encarrer. jo li diu que ho faré a un cafè

de luxe, petitó que és conegut. S'enten el record. Oriben allí, en Pelai: «jo i veïus que està trencat i ens en varem a una altra de veu seva cap gaud que ella viugui. Per l'executiu i l'investigació enq uant a tot i poc oportú; per amagajar-la i rea-lerençar-me per res, no volem la pena; per res no m'interessa que viugui, mes ella viugue». Ells, voleu veig haver de sortir. Aquí en a una sessió multitud de cinema i, fidel al seu propòsit, ena mig postor convallersament, correctament. Després anotarem a l'operatió i la voig s'ocupa pel pous al termini. Dixé rebé.

Entra cas: A Montpeller. Arriba a una restauració i sóc el primer d'entrar-me per never me agriencat d'hora. A la poca estona entra una donzella i s'asseu davant meu. No està mal, intel·lig barbuta. Parlem a llargs intervals. L'hi invito al cinema i accepta. Allí s'asseu. Llur ho convidem oportú començar a tocarla i recepcionar bé. El que les recepcions bé i sóc jo; i's a dir, el priuost instànt mi excita una vio; però li repunt poca i que n'en p'tipinya ferro-la, el que n'pode afirmar és que en bona. Per dignitat de seu conteniu encun-lluc a la poca estona, el llevant seuula parlo de els, ho deixe. Llur s'asseu el cinc rotlles i anar a prendre una cervesa després cap a casa. Jo li hi veu ambdós que tota regada que hiunca enemigat la mitjans, el solson-la junts tanq-ble. Dient dixó la beso al cleric i ena vegeva. Tan-mentix inisteix. «diss que no pot ésser perquè viu en família i no pot recusar-se, que deuria denunciar el dia si, això és oficiista i estar en atura fangos. Jo li dec que l'admoni de tant en ena va bé, que si en p'ude que l'admoni a es-paraix al fisc i cubre. Morro a cosa exceptiu de l'espert de p'udir el contracte de l'avis que havien fet i en gauds resguard a p'udir-me

l'endemà al matí per tal de possuir-la. Hi arribarà
 a la cambra de l'hotel seu veig obligat a vendre-ne
 la casa per tenir en el seguit despatable i resole
 definitivament de no arribar-ho a vendre. Procés
 inclou el compromís que haguerà tingut ni arribarà
 a acceptar de veure o doblegar. Haurà hagut de
 possuir-la per força amb la consequent repuniu-
 cia. Me la inspirova, tibia, dolça, crema,
 fia, tot crec que està preciada i dixò doncs
 no ser innovació. Les mateixes apreciacions, però
 en tems passades van experimentar per les illes
 dues, la set dies i la de Marsella (una grega
 venuda a Istanbul i crida a Marsella). El
 mateix temps pensava dins d'espontàni men-
 tal sobre l'estació finançaria, en l'oli i tot i
 veient-la incrementament pel domini d'elles
 tres, no la via encara amb suficient tracte
 experimental per suprir els meus escrits. Tinc
 un he arribat amb les dones? Tinc coneguts
 a encerar-me d'apertes fredes, d'apertes a-
 presionis, quan entro en contacte amb la dona.
 Per illes pot ser-estic content, molt content per-
 què veig fies a peu punt, la cara en ri, repre-
 senta gaudi per lui, i, veig tantavista, que en
 arribar-sei, rebò, d'ales pocs moments, besos
 i abraçades a l'oli, que el seu cos, uregut no
 esca, ne pressur, i l'estic molt, que no en
 repique, que l'estiu i en satisfà. Poc creu-
 rà en tot això ni els ho expliqués, tinc més a la
 meva edat i sobretot ni els hi digui que durant
 vuit dies de viatge en les condicions per les he fet,
 sense faltar-me diners, sinó gaudir-me, no he
 tirat en un sol clau prostitut en la fet res
 per de tirar-lo. He arribat en preuet i rebre
 gràcia, bones, bones, bones, no obstant, quan, el contacte
 s'hà establit amb qui en ell repique, la secció
 ha estat normal, intensa i agudable. Hi ha moltes

dances que el reuneixen i sembla que les posseïnix amb gust, en canvi, seguidament en les imatges que són brutos, que no es senten mai el cos en la boca, que fan mal olor, etc. i l'intercessió moments abans sentida es tradueix el responent que quisi. Si en un moment de l'esperit, més que com expost començaria. A Maresma gairebé tots els serveis de la litúrgia començarien per les intercessions de les dones que en prevenen com a plaus. Una que això no és tot; el que hi juga més en veu que és l'esperit, és aquell, en tot cas, el que fa sortir apertament, començant, encapçalat que si així jo hagués tingut les mateixes àries, començant que davant la meva adolescència, hauria pogut fer moltes complicitats. Però per a què? Per satisfacció de la seuretat? Per curiositat sexual? Per desigualtat? No es sent més pura, més elevada i més moral aquella posició robuste que expresa impaciència en l'esperit i que satisfaçió i placor esperitual?

A Maresma he tingut contactes interessants que mi han fet molt bé. He viscut dins d'un ambient ciutadà que feia temps que no havia vist. He conegut els clots més distingits de la ciutat i provat d'una sèrie de coses que feien molts i molles que no havia fet. Mi ha adonat més dins de les qualitats i defectes d'apertament poble frances i illes civilitzacions. I, finalment, en Falset, creient-me en el comunisme com abus, mi ha expost tot el que valia o havia de saber sobre la literatura actual i les corrupcions del Protet en els pobles europeus i americans i intercessional. Mi ha avergonyit i també mi avergonyiss, de que estiguí incompletament inactiu, que no tinguí contacte amb

mingu. Fidel, doncs, a la seva elecció: i min-
 petid pels comunistes i devits de fer qualsevol omissió
 és possible, perquè restar en contacte amb apell de
 Béziers i tractar de trobar viatge en celles directes
 de l'organització, almenys entre un via informat
 per si es presenta qualcosa, perquè s'apaga en el
 mateix lloc de combat. Vagi parlar-li de la possibi-
 litat de treballar pels anglesos i tel començament,
 en les apòstoles, és a dir, apoderar a tot ellò que repre-
 senta directament o no una força contra l'antifascisme.
 Tamporales també de que no hem d'apostar el dile-
 ma d'irrir a Alemanya o a Espanya, han d'a-
 mitir a Espanya príncip que admetreia treballar direc-
 tament pels germànics, tots aquells que crequin
 que allà hi ha els nostres. Dijo ho dice el bisbe
 Llamberti de l'Urgell Nacional Espanyola "Reconquis-
 ta de Espanya". Allà hi ha estaven a la presó, no tan-
 dran llibertat tots els que hi vagin, estiguin, estiguin
 en exili o en exili, persecucions, represions, vio-
 lències, tallades als que portigueren coneixements i q-
 ua presó; però sempre estiguess i representaven
 pels que hanquer, un problema serios, una
 idea d'irredempt, una força que augmentasse
 la fe i l'exterioritat dels que llueixen, pescarien
 com insòlites. Jo, primitivament havia creuat
 que no se'n posava el dilema, tret que al-vegar
 a Alemanya abans que a Espanya; però, recordo
 que no vols he pogut cridar, i millor dit, definiri-
 ment, creu que, que si es presenta el cas,
 i creu que, potser, eventualment, allà hi ha no en-
 matxire, el menys deure seria anotar i opau-
 tar les conseqüències abans que arribar a una
 indústria de guerra alemanya i anglesa són
 en bloc de producció d'un alemany per qui
 vagi a ésser un soldat als combats sueltz enq-
 tellos. Si el dilema no arriba i sei et deixem
 viure, el millor és restar sei i esperar que

llors oportunitats. Tot segueix el seu curs i per això
conviuençament bé - podria ser més millor, és cert,
però no va pas malament del tot. Però hi ha una
impaciència i veritablement haent, que en el mes-
míssim que el procés es inicia i que li ha don-
at suport en forma d'altres suports i suports
que també juguen el seu paper.

En Pelsi explica encara que a l'Espanya
republicana es representa de més el govern negatiu
i que aquest, essent de lliuró Diccionari, perseguix
com a fi, la resistència de la República a Espanya
amb la mateixa Constitució de 1931. I això,
com a primera etapa, potser seria convenient
a fi d'evitar una lluita violenta de soon entre
organitzacions per la consecució del poder i al una-
tels temps per evitar també molts, rius i in-
controlables, crims i venjances, que, en els darrers
justificades, sorgiran el dia del retorn si l'autoritat
política no es forte.

Ultra tot l'exponent i altres impressions i cures
expreses, l'amic en qualitat de viatge, en les po-
rat en quinquier sobre el que podria presentar-
se en dies en el seu organisme: una epidé-
cіtis. Podria ésser que aprengués molts de ventre
que varia terres fassin altres d'epidècіtis. En fi,
per tots conceptes, hi ha aguantat el viatge i està
molts satisfet del seu resultat.

Diumenge, dia 30 d'agost.

Fem un breu recorregut sobre fets de guerra in-
teressants:

A Egipte no hi ha un de més de fa molts
dies. A la Mediterrània hi hagué un gran atac
de l'Exèrcit un copaci. Atac que es dirigí
contra a la illa de Malta. Les forces angleses foren
varios envers que van que arribà part del con-
voi.

Al Pacífic, els americans emprenen un atac contra les illes Salomó. El desembocat reflectiu més aviat la gran resistència japonesa i els americans han consagrít el seu objectiu. De tots maneres no és transcendental.

A la Indiad hi han hospitalitzat una sèrie de sitacions contra els anglesos. Aquests han iniciat una severa repressió emprenent primer a tots els caps del Congrés Panindià. La Indiad vedria profitar la situació crítica de la guerra per alliberar-se de l'imperialisme anglès i els altres millorats sovint, no estan per "eleccions" ara que tenen els japonesos a les portes del seu imperi.

A l'Oest d'Europa hi ha hagut un fet important: Si l'endemà mateix de l'arribada a Londres d'en Churchill, de return de Moscou on tingue, junts amb els nous caps russos, americans i anglesos, nombroses conferències, es mobilitza per desembocar força important anglò-canadà-americana a Dieppe. Si el desembocat hi havia col·locat força tanca! La lluita durà més o menys prevent terra per varius batis fins a una llargada de costa d'unes vint i cinc quilòmetres; però a la fi, els assaltants tornaren a embarcar-se, els que posaren i la cosa no passà d'un. Ara bé: dels desembarcs exploten el fet i significuen el fracàs angles, i sembla que finquin retò. Cal suposar per altra banda, en que cosa un veritable desembarcament de invasió, en tant que seràs molt apurada, fi, o bé, com la premsa d'Oriental diu: la creació del segon front, tan concorjada per tot l'hora i potser exigit darrerament pels russos? Si era un desembarcament de invasió, cosa que no es pot admetre perquè és de creure que l'assalt creat simultàni en altres batis) és un fracàs; si és un tant que seràs molt apurada aviat per si hi ha noves operacions d'apunt generat; i n'és un segon front cal reconéixer que

ha durat ben poc. Siqui el que s'ignorà pessen els dies i els anglesos no formaven i no queden quins d'eleccions. Què el hi importa, però a ell si perseguien l'abolició a la millor rei guine noble de cura als seus aliats? No oblidem que de temps ha haue l'ameixada la perfida Albion.

A l'est hi ha una batalla terrible, oleí hi ha una lluita veritable, decidida, acarnissada; cosa que és molt distint de la de l'any passat en aquell temps. Enginyus esclavagistes ja no han iniciat una operació general sobre tot l'enemic front; no són ja forces fortes per fer-ho. Han concentrat tots els seus esforços al sud per veure de conquerir el Caucas i amb ell el petroli; d'aquesta manera, a costa d'exit, poden esperar de sortir avui, per vintimils de la campanya de l'est. Però passa el temps i no veu terra de pressa com els hi estan. Han esangut força en el Caucas; tenen quasi tota la part septentrional; però a costa de quants homes i materials? Esstgen quasi completament Stalingrad, més encara no el tanquen. I els dies passen, l'estatua s'increba... Per contra, si els mantenen la iniciativa al sud, hi ha tres o quatre sectors on els russos contratenyen i obliguen: Leningrad, Vízvára, Rjov, etc. Dijo és el que hi d'aparent de la forta escravagista i sembla que la veritable. Dijo és el que hi ha d'aparent de la forta soviètica i sembla que res és la veritable, que hi ha més encara, que cada dia en té més i en tindrà més dia riu. Com deia abans, és lent però va bé, car els escravagistes pressionen sobre tots els botius per intensificar la producció i la forta bel·licosa. Als príssos que surten cada dia els hi denunciaven més coses. La Força, amb el seu percent del taller de presoners per obrer, s'està comportant un gran nombre d'obres especialitzats. Ningú s'ha creu, però, dixo del taller. Ara que a l'obrer industrial, quant'és pot dir que no li queda altre remei.

anys. hi o havia de fer-hi senzillament que n'hi ha que hi vau per forçar. Aquesta guerra pressió d'Alemanya sobre França i altres països que vau, din molt de la situació crítica que s'havessent, en què, enten que ha d'explicar el malo de més. Els aliats no són de veritat. Abans de l'hiver varem clarament veurà tot-hom, el futur granador excessiva que la guerra continuaria.

Lliuria veurà!

Dilluns, dia 21 d'agost

Fa uns dies vinquèl ací una màquina de batir per tal de passar-hi la cibada de la Companyia. Aquesta màquina l'acompanyaven 7 ó 8 obrers, els quals només que no són grans, quan arriben a les propietats i a fi d'això de prestar els patins d'operar-sebells de complir la batidora seguit obrer-sils serveis auxiliars de la dita màquina. Treballen obrej horaf diariet. Durant els dies que la màquina restà ací, molts auxiliars, feren les mateixes hores que després els pagaren regularment.

El penúltim dia que la màquina estava ací es produí un fet curiós per tal que la intenció d'autors perquè donar una mida més de l'espirit miserabile d'algun obrer, evidentment molt.

L'hora de plegar era les 6 de la tarda. A les 6 - 5 minuts el patró de la màquina, juny amb el regidor nostre, encoratzen amb la intenció visible d'anar a cercar vi. Tot-hom comprengué que això a cercar vi en aquella hora biotífica per un temps complementari de treball, i donc per tant que horaf ja n'havia prou i a més a més feia quel temps, tot-hom manifestava temblells desconfidents al visible intent del patró. Notat, però, els obrers de la Companyia, auxiliars accidentals de la màquina, no po-

dien preparat a treballar persones que encaixen amb els criteris, accidentals i que seríen propietaris del hotel extraordinari. Correspondent als objectius de la missió de negar o acceptar per més de dues jorunades habituals, o nigrificant el mateix hotel.

De seguit que el pati s'elencaven, tots els partits de la quarta certosa intenció i tots els objectius de la missió manifestaven que ells no volien treballar més; voluntat d'hosties de seguir vivint. I en efecte, a l'hora començaren a obrir-seus els dies de treball deixant que la secció de feucions sense treballar, però sense atacar-se ni pujar-se. Poc després vingué el pati real el capostat i començant a dir-se que arribaràs treballar si que ningú estava al seu lloc, es dirigí a una casa de disset anys, el més jove i sense compreender el que li decia, es notà que l'estroncava amb certa energia fagocitònia i riuigó protestant i plorant retorçat al seu lloc de treball i immediatament, com ja es va veient, tots els altres hi retorçaven trencat, protestant com a conseqüència, tots, de querer a treballar fins a la set o sis mitja hora més.

En tot això hi havia dues faccions, dues classes vergonyants, un triomf i una derrota. El triomf és del pati que, per collir, fa treballar mitja hora més (ningú sabia quant seria quan reconvenien) i els seus objectius, els que derroga d'ell dien que no treballaran, collir. La derrota és dels objectius que es deixen pujar a cavall sense obrir la boca. I les dues faccions són una del pati i l'altra dels objectius. La del pati, és pròpia d'un ciutadà, d'un europeu el fer caure sobre l'infant - el més innocent de tots - tot el pes de la seva ira sense atrevir-se a parlar d'homes a homes, als que eren els responsables. La dels objectius és tant o més ciutadà i coratge perquè no cobren manteniment una actitud digna del que derroga del pati hispànic manifestant com a

condens restituïren el treball, i a més a més perquè permetessin que s'insultés tan injustament el seu homòlit carregar sobre ell el pes d'una culpa que era clara.

Heu així l'esprit miserabl d'alguns obreys, de molt. Això és un dels molts detalls que he vist des de poc faig la vida de corrupció. D'aquest em recordo un altre cosa, el del dia que arribaren els patets; però no sé què contar-lo? Si tots els detalls i experiències vives des de haguer de contar, segurament que aquest està. Hi hauria d'arribar molt més voluminosos, i moltes dades no podríen. Fentunatament en servir-ho i viure record immortal...

Diumenge, dia 1er de setembre del 1942.

L'any passat a Montauban, vaig tenir ocasió de fer algunes coses sobre el procés que condemnà a exili al que fou President de la Generalitat de Catalunya, en Lluís Companys i Pons. Lluís vaig tenir la curiositat de trobar nota d'algunes de les seves paroles que pronuncià el ambicionant President, el qual, segons es veia per elles, havia dignament i eficaçment ser un heroi.

Avui em decideixo a transcriure les seülles queixes darreres paroles associacionistes:

"Si d'alguna cosa en'hagi arrepentit és de no haver pogut fer més per la causa dels meus ideals."

"Estic content d'haver pogut venir a morir a Catalunya!"

"Mor per Catalunya i per la República!"

"Permetem-me descansar per morir tocant els peus a la terra catalana!"

"Courage als que resten; confiança i esperança! Viva Catalunya!"

Dijous, dia 3 de setembre.

Demà comencem a venir-ho en el "Domini". Espero que la regió verà

que jo ferí a França : la quarta que es fa des de que hi sóc. He deixat passar la primera, la tercera.

Això arribaven de Sèrbia els refugiats que patien en grups de treball, després d'haver passat per la Corridors d'Alemanya, la qual els hi deixa més o menys aviat a treballar voluntàriament a Alemanya.

Fa ja un cert temps que els alemanys deusen insistintament, cosa d'obrir a França. Permeten fer dissetament, després a la zona ocupada, més tard a la lliure. Més tard accedeixen ja d'una manxa descontrolada, en l'actual llenguatge l'appel farrós amb el "giant" del nivell, instal·lant espínes de rocambolesquenç en totes les cintes importants de la zona lliure. Dins les feien i fan els alemanys. Pels que els treballadors francesos, encapçalats per mestres de tota mena, no responden com ells volen i cada dia s'intensifica la propaganda.

En el que fa a França els refugiats espanyols, a l'heure enjòs, una altra feient, una de les manifestacions més la massa concentrada ancora que segur l'exit d'aquesta, que els hi dona temps gaire completat.

Dentre tot el cantó de Sèrbia venint que n'hi havia uns 150, són en sortidores de voluntaris, els quals foren presaument d'ací. Després, quan aprenen d'una cosa a aguantar-se, diuen que d'altres d'indiscisos han de venir.

Sobre aquells dos, d'ací n'hi ha un de cariós a rememorar; l'altre, un campanol crancós que ací pica de Massane, un pobet d'esperit exple, sense temps ni personalitat de cap mena, no val la pena parlar-ne; però del primer sí.

Es tracta d'un individu d'uns trenta-tres anys, alt, ben plantat, fill - segons diu - d'un sub-director o director del diari barceloní "Les Notícies". Ell s'anomena Pau Casals Estellés i ha presentat-sei com periodista i també com polític. El de periodista scrubla pue és "cercant"; si no diu, si potser per simpatia d'essè les seua pue. Pel seu primer copuan és seu d'equip estellés i jo el regou català. Resulta - segons les seues manifestacions - que es català, nascut a la província de Gerona, pàtria de la seua mare. Però molt bé de Catalunya. «Diu pue es català, encara que no s'oposa capa». Vaig suposar que això no pos un cercle d'interès per obtenir les seues simpaties. En fi, té una cultura, scrubla, força bona, encara que com pue parla molt la capa gaudit.

Quan jo vaig arribar del meu viatge a la Creuse, ell feia uns o dos dies pue treballava sei, després d'acabar visent proues meus en el seu a casa d'una evident espanyol d'Alginet, al qual, no se' per prim, meus d'una part, de l'altra, s'adspolga. El mateix patró li proposava documentació i llevant plegat treballar.

No tenia tingut encara temps de conceire'l que l'Abadia era puerla d'ell. ben signé pue treballant junts ell li havia dit per esa ferivenda. L'Abadia - com el puer les via dit que jo es llevant eret - signé pue fagament sei a la Campanya en la lluvia en altre. (Llevava ja estesa durada de viatge). Ell diu que contestà que sei a França hi havia molt refugiats que es feien passar per periodistes, capitols, comandants, etc., etc., pue no en ve, o no poden era.

L'essencial d'aquesta conversació: l'afan bin per un, era pue, en abansia nostra, en

major que que una conciència permet podran descontentament de qui tant que quan ja passa demostren la seva poca i poc elegant posició per un individu de la condició que ell és.

Això i el seu primer cop de vista físicament, foren indicis dolent per qui i mai decidir de posar-me en confidències per cercar si confirmava o refusava les seves primeres impressions.

Tots al seu vestge a Marsella es havia fet més que solidificar. Qui en el seu primers concepte, ajuntant t'hi recordava, que de convicció, en matèria política el era un aviat, o que pocs anys era dels, estatutariament sentit a les aspiracions dels pobles. Considerava, en matèria de confirmà que era un anarquista, un home-seny, que s'adreçà a través d'una llarga de quedar-se amb els budistes, els va poguer fer-ho fespre tingüé per per la seva manca d'esperit per sinceritat, se no fos vàlida i els felts el potser "corrosegat per la mort" - parades testuals - passà la fontana. Com ideòlista molt envany per les dir am. Fé una cultura de petit burgès, rectoria i intelectual. Moviment en el qual eren molt difosos.

Per prova veritat, a Marsella, vam trobar un individu que havia vist amb gaudi, que havia treballat a Ullman, que l'havia vist actuar a la vidièria al "spanyol" d'aquella ciutat. Qui confirmà tots la seves impressions, però corregida i augmentada: Un anarquista, un immund. uns extenuat entre coralls per comod i per cercar un lloc de la policia francesa.

Malgant el temps que havia treballat junts i

ésser el que, evolucionant per la ciutat cultura
havia d'haver conformatitat més, en el qual havien
creuat la seva mínima porada. Jo en veia
en pedra; primersament pel seu concepte que
me'n havia format, i segonament per l'atemptat
a la seva personalitat que feia gran enemic
no era condiciable. No faltava fins el dia abans de
la sevaixa vers Masselha, per insensiblement,
en portà amb l'excusa de cases del meu
pare. La vua que va llunes de per un gran
horror, per terriblement pregan tot parlant, una
temblorosa d'ansiositat; ell posà en la balaustra.
A mi em sorprendé molt aquell contacte
cercat tan reticent i iugava els veritables
fins. Apres que li impos. res respecte i que
apunt ha deixat als uns pocs de qui, tant
més, quan, encapot no negava-li la parola
aqueell dia, no li vaig donar gos a una
compatriotació progressiva.

Una niteta que s'ha apuntat volentemente
que amics a Tarragona per l'elecció, des-
prés que així, a més a més d'haver intentat
el mortí exèrcit, república i l'home, ha
llorat i prestat la victòria de l'ordi.

Per acabar de confirmar la immunitat
i el circumspecte d'apunt subjecte, en la l'opinió
del recop d'Alguer que l'ha solurat dels
tribunals i presos francesos i l'ha tingut i el
te amenaçat a casa seva. Apunt l'home que
queria s'ha arruïnat per salvar-lo, en no tenia
ni documents, ni tanja d'alimentació avives,
esta veritad que encara ell en signi per-
què ja no hi el Prado indumentat i preso-
ressa que resta bates porously a abundants ro-
rives, arroba explotant el pobre home; enq
és el tipus d'Alguer, el poca-vergonya, el turíbul
el miserabile i el sobretot desagradit...!

Dilluns, dia 7 de setembre.

El front res es veuençix aví:

En els sectors central i septentrional hi ha
fossives de diversió massives pels rovaires i subdi-
vidides en quatre o cinc fronts.

En el sector sud hi ha dos fronts en
avanza ràpids pels alemanys: el de Stalingrad
i el del Càucas. En segon regon, complementat
de l'altre, no hi ha gran cosa; però en la gran
ciutat del Volga hi ha una batalla terrible que
sobreposa tot el que s'ha vist fins així. Sembla
que els alemanys han arretat progressant les ofen-
ses de la ciutat a causa de combats inde-
criptables, fins a arribar a perforar la ciutat
defensiva per diversos blocs. El diari d'aquí
porta que en els electornis de la ciutat foren
penetrats, hi ha una lluita de carrer in-
imaginable; home combat pass a passa de
cada correr, contra a contra, cosa per cosa.
i en segon, el diari d'aquí que pesa per
pesa.

No sé si convé Stalingrad; la seva im-
pressió és que sí. Hemà jugà, però, quan
exigui, el seu paper estatístic? Creu que
no, car per jugo. Lo plantejament, creu que
no hauria de canvi; en canvi veï la
seva exigència imminent, creu que tenint
de flanquejar i de recollir, però canvi, era per
el mateix fet canvi més llarg. També dient
d'ella: si no ha fet tot el seu paper el
seguys retrobarà la batalla del Càucas
mentre i està s'acaba.

En Vilnius han dit en una llettra pre-
tracte d'avis a Amèrica en el costell
que encara demà; dir que n'esperava, cosa
proper, com mira a l'espunya. Esperaix den-
pels:

"Molt simpàtic i ben sirt el seu "sketch"
artista-agronòmic. M'he deixat amb la meva
a la boca amb l'assumint de la terra més
fria de Montpeller. Divers p'me une l'expliquen
amb tota lucra de matícs pràctiques; ja
veg, que la terra pròpia es potde moltíssim
"és per a mi una mala experientia ex-
perimentada..."

Heus aquí alguns dels punts que jo li pego:

Dimecres, dia 8 de octubre.

Mirar-me veig escrivir els punts de la lli-
tia d'en Palsi; nofig tenir enentença.

Hi ha tres o quatre dies que a Espanya hi ha
hagut uns esdeveniments polítics molt signi-
ficatius que em sembla que justifiquen cinc:

Més avui ministeris - dins el diuin - hi
portat la dimissió de tres ministres entre els
quals ni hi ha uno de transcendental "seu-
cial": és la d'en Serrano Suñer, ministre
d'afers estatunys, segnat d'en Tráns, president
de la Junta Política de la Falange, etc., etc.; en
una persona: l'home que figura en sis a
Espanya després d'en Tráns. Les altres dues
corresponden als ministres de governació i
marina i exercit, i només els tres ministres
més importants en aquest temps: en la
jornada.

La d'en Serrano Suñer és importantissim
perquè també ha deixat de la pres-
idència de la Junta Política, precent la en
Tráns perfectament. Però a més a més,
ha estat substituït pel ministre que ell
substituí quan Tráns va al ministeri;
el general comte Jordalba, portador, re-
gols a diu, d'acord amb la desiscències
milles de l'últim com l'últic representant.

Pedia ésser d'ales, que això representés una nova orientació política i que fos una reacció general la fins ara entera Franco-Serrapio. Els dos amyolets s'han fetut els plats pel cap.

A l'orellies, als escriptors, això els fa molt gràcia i volúmen una contundència més katastrofica. Cree que és un petit pas endavant uns comuns d'aperturistes allòs que les de veiria.

Aquest fet particular d'esperanya i la ciència dels altres esdeveniments internacionals i de guerra, els considera com a desenvolupament normal - lent - però favorable vers la victòria dels pobles sobre tots els seus enemicos i variats enemicos, i sempre i a nodrós el procés imparable i inderrotable, segueix el seu curs, lent, repetitiu, però cert que bé; lent perquè un procés en s'hi fiquen tantissims interessos, tots i just sol·lencionar amb un dia.

Mil euro més llogar fa tres o quatre dies sobre la guerre per als curios amateur. Un dia que els E.E.U.U. han ofert a la U.R.S.S. soldats americans per auxiliar a combatre a Rússia i estàt que hi ha contestat que no els volen, que el que volen és que s'interrifiqui el ministeri de ministeri de guerra. De pacemus solament. Segons a després ells sols, amb assistència, eren els espais de ferre als germànics i els seus aliats.

Dimecres, dia 9 de setembre.

He rebut una lletre d'en Peixí annunciant-me la seva volta a Mèxic, coneguda el darrer moment. M'escriví des de la Darsena diumenge edic i em donà una adreça de Mèxic

perquè li arribin immediatament allà. Jo tenia una lletxa preparada que devia seguir a un telegrafista que rebé el darrer moment una llegat envers. Estic content però que hagi pogut fugir i sei allà sara una signe d'unes lliures. Sicut estimes amic, i a deu serre!

Continua la verema sense trascensòria. de colla es composa de trenta-puntze trèbolles, quatre tripitzedors, vuit ventolins i dos corregadors. Jo formo entre els ventolins o signes que tindran les fontaneres, exactament començant dels anys. Pels que es volen inventar amb la ciència (signat això no en nivella pes) el meu clac és dels trèbolles; una que jo no n'aprengó gens. Un nimis tots signats jocs de bisos. Quatrejocs com una era elibutar una i jurrada, que ja no m'atira gens ni nimis. Un signat arriba a tots els nimis que són que són els vells que jo; me'n dona i se'n donen compte, sobretot els nimis, i les hi inclou tots, venint amb quin que anés a joc-les. Li hi poneixen i guillestan els. Sabem bé per la verma se han obra de qui i ho que ella voldria més aturar no en fota un cel.

Dilluns, dia 11 de Setembre del 1942.

Avui fa sis anys que, amb motiu de la Festa Nacional de Catalunya, començava aquest diari.

Conclueix el conseqüent de la guerra d'Espanya, els sis anys de la seua vida continuant re-gistrant unsos fets de guerra, de la mateixa guerra, malgrat que a l'època el feu o hagi apogat. D'ells, al cap d'uns segons mesos, seguint el seu traix gegantí procés polític-sociològic, es veuen-

que el fou a Polònia, sense comptar que, entre-tant, la nostra ^{ambició} s'exportà Txecoslovàquia, Txèquia i Èslònia. Més tard el fou posat - per operar-se de nou i successives encara - a França, Bèlgica i Països Baixos, i fins i tot es va extreure per tot el món en una llarga geganteria que els hi jugaren els destins de tots els pobles.

En aquells dies temps de vida anomala, els mesos passadors de la nova vida, hi tingut la curiositat i la curiositat d'usuar tots els fetes particulars, generals i interpcionals que han obratnat. Des el dia ~~se~~ anterior continuava manifestant i sentint el suau gust de fer cosa que darrerament, en Pekin, era fer estonar el pellí que la confucció d'un tal bini comportava per la morta viola, si; després d'arribar-hi, per qualsevol motiu, arribés a caure en mans de la policia, biviana que es casava amb un de nos, ho jo ja havia vist abans l'adecuat pellí, en fer pensar una reparaçó més que ventilar-lo rovent, o signar-se fulgirat-lo del seu veritable objecte abans que arribava a ell com l'heric en escorcollada.

Mentreto, no creiem-hi tot el que ja valeria és fer per nos, per nos, perquè li tingué el seu principial exercit, no obstant la mal peuva serida que, en així, si en dia hi hagués ens escorcollat, no hi ha prouida pels a casa i irreversiblement cauria ens mans de la poli. Fent-hoix, ens semblava que era decididament preferible interceptar-lo i se'nir-lo en una granadeta que ens pels exercits que havíem fet sense consentir, cosa més fer ja darrunt uns cert temps, que deixar de fer-lo. Dicava així; en ens val escrivent, hi tingut la feblesa d'abandonar-lo; i es així, un confidant del qual creu que ja ens en sabrà pocs; preferixa fer-li refiar

un règim de restriccions - evitantes en soi-mate - abans que arribessin o destruir-los, i segurament, fins que han rebòs aquell volum, començarà de tòciques i corr preveig, van les coses com era; bé per nòostres, pels quals veiem un noueus just i malament pels que vivem per ell mate.

El més anivertit de la vida d'aprenent. Memòries, sentint la seua existències i desitja la seua continuïtat.

Dissabte, dia 12 de desembre.

Fa una colla de dies que no he parlat de les meves relacions intimes amb l'Elsibelle i em sembla interessant parlar-me d'ells per poder de manifest algunes detalls interessants.

Continuam, preservant la intensitat de les nostres relacions, sense haver-les posat totalment; no obstant, ella fa temps ja que coneix quasi absolutament, totes les voluntuositats i plasmes de les relacions de sexes. Fa uns sis mesos que això s'ha corregut per primera vegada. Seue puguer fixar una data segura, ella no ha conegut la total satisfacció plena fins als darrers temps de la nostra viua a Serrisau i d'una manera consecutiva fins arribar així, on ella, mai havien tingut les bones ocasions d'així per quasi cobobitar. Ici, el fet que la habilitació de donar, allà on ella cas, on jo exerce, signifia al principi piz, que ha donat suillat, i insuperable, considerant en relació a la de Serrisau. Dijo-ho fet que amb una certa habilitat per pujar enea i fermea performance de la vagina, noves són l'extensió del membre fins als llavis interiors i amb les seues cuixes, tanques, ceclos d'oberts, per frotarment, fins arribat ella, a experimentar el plasme satisfet seure deixar d'ésser, placientment, verge. Naturalment que per arribar

a satisfer-se en aquestes condicions, i ha hagut de sacrificiar l'libertat d'quiri es treuca a ser-vir i s'acaba scí; però totsos vos que aquesta membraus no indica, absolutament, la vir-ginitat de la dona.

Bella, iquerent el que creu les ocasions de l'amor i fills oix arribaren, creia que, especialment en les nostres vistes nocturnes, en l'estable de ser-vir, arribava a encantos i per tant a satisfer-se; no obstant, després, quan va conèixer el plaer absolut quan de l'amor carnal i el seu equi-libri experimental - el seu d'equilibrio creu que imm-pensable, quan - va sentir que l'amor és excel-s, molt més dolç, intens i agradable del que ell s'havia imaginat. Ara sempre sonria en sentint-se la total possessió. o només la pen-tació carnal del mate. Potser creu que si es-trafet l'acte d'aquesta maniera, arriba a sentir-se tan felic, amb la total penetració sense sen-tir res més. Veritablement, creu que no se-ria gran cosa de més - sobretot n'esperies de tenir gràndia a la procreació - sempre resq ués complet malgrat que l'esperme ja hi és. I així songeix el procés de concepció: mal i dol i tem que segur dia no s'elarguerà d'haver desaprofitat aquest geig car això que sap el que és i que li plau - ens recorda que puc afirmar que té ganes d'una, que no pas dos - vol dir sentir-se totalmente transportada i possida.

A mi també em plauia, però per les, múltiples raons, expades d'altres vegades, no em decideixo; potser farem' un dia em'n cimpeccat dixé, més avui: es vixí.

Diumenge, dia 13 de setembre.

Com els diumenges de veranos, aquest

d'avui, l'he passat treballant, o rigui treient portabous de la viuya. Després, fins a l' hora de sopar hem anat l'elèctrica i jo a Oliguan, on, junts amb la Reusèc, la meuaia de les dones, hem passat una estona i refrescat a un cafè.

Dilluns, dia 14 de setembre.

Per temps que no recuerdo ires de la meua corresponsència nòrmala i lletres de treball. Actualment, enquant la meuaia de temps es bastant extensa, han estat he rebut quatre lletres.

Entre els meus corresponentials hi ha dos o tres que van servint, pels a la Creuera, les quals course perquè soin interessants en apunts temps. Dos d'ells en han tornat aviat des de l'espai, pels, formotges, etc. Ara regrevenent en traient uns mil kilos de plets i ja tracto de fer-los. Hi arribava en creuera que això es molt més difícil.

Ultimament, amistats seui-comercials, rebò noves nòrmais de la Mori. Pere Aloujar, Pol, Matem, la meua gerencia Conxita, el meu germà Delfí, la resta dels de casa, en Jaume, Videus, l'Albert Roviracon, en Malloré, Monata, Llambí, pere i Llambí fill, Nati, Pelai, Simeó, etc., etc. A més a més tinc d'altres corresponentials meus o meus conterests que m'escrivien i que ora no me'n recordo.

Dilluns, dia 15 de setembre.

Desvint la nit passada va plouat molt copiosament. Això ha fet que enri la pinya tingut una jornada terrible per treure els portadors de la viuya enfangada.

En l' hora que enri això - vis de la tarda solia - en trobà que les canyes o més

especialment els peus. Enveuells, en fa fer fer-
ca mal de fatiga.

Dimecres, dia 16 de setembre.

Volia anotar les meves primeres impressions sobre un lloc intímic d'en Galstai, el del barri meu de la seva vida, o origen de 1910, i per tant escrit als 82 anys, però els ho pug accedir; espe-
rava'n a haver-los llegit més.

Dimarts, dia 17 de setembre.

La batalla de Stalingrad continua amb una ferotxitat indescriptible. Els alemanys reconeixen que moltes de vinya han fet endavant, tot per veure primer, un a un, els soldats russos que cada hora es van bastint, que quan veuen oïr adonar-se, sorprendent la terra seu, dolge, gruix
molt soldats rojos, armats fins al darrer oportú i una massa de refugis formidables contra tota classe de banyes, que l'artilleria, pe-
sada, llengua, màquines automàtiques, de tota mena, etc., es multiplicaven per tot arreu.

Dir d'aparent infern indescriuible de foc,
els alemanys fan esforços sobrehumans per obrir-se pas i bastantament ho van fer perquè els grans soldats-superiors crei estratègicament i tèticament en l'atac, els russos - i per-
què els hi és indispensable de procedir aquesta ciutat per propres, dir - com ja diuem - que
és l'últim objectiu germandès d'aquest as-
tac. (No parlarem aviat d'aquesta proximitat passada, quan s'aprengui que han fet
grans ofensives i derrota al poder militar soviètic). Ara, lluny de veure'l aparent astuc
dium, l'autoritat, que ha cop pres Stalingrad - i per tant trencada, les comunicacions amb el Caucas, el front rus ja no es pot més

com a factor primordial. Però per altre banda annuncien que l'Hitler ha encoratjat a les forces d'occupació defensiva de la pròpia causa d'Invernu. Duvant aquesta etapa comença una nova, segurament, si el fredor s'incrementa, col·laboració o no.

Altra l'exposat, hom aprecia, més pel que diuen els diaris, que es contradicen a cada moment i amb la batalla de Stalingrad es poten trobar nombroses contradiccions que en realitat està ja presa, per n'adreçar ja no podem avançar més, que hi més no podem creure certament que no l'hauríem pogut prendre. En el que fa referència als quatre sectors rojos de l'est, la iniciativa pertany als rojos.

Dimecres, dia 19 de setembre.

S'ha per alguna cosa una placa per al cebollí de treure les portades, de la banya, en perquè mentre s'ingelis el seu gres serà sanguini i pot dir ves, i a vegades, que no hi ha gaire més, han sortit sovint exanim que havia portat engany a gent. Durant aquests espais de temps jo ho aprovecho per elegir diaris i revistes, el qual temps el passo en el meu segon a casa per escriure o elegir l'altra cosa.

Dimarts, dia 20 de setembre.

Aquest matí s'ha resultat la verema.

Abans de dinar he anat al poble a cercar la bici que havia arribat a un tel a paster. Ha quedat molt bé; sensible nova.

La tarda me l'he passada emportant la bicicleta, passant una deliciosa tarda amb l'Elisabeth i anant a Oliana.

Dilluns, dia 21 de novembre.

Pel matí hem anat a verem la vinya del Boix, en la qual no hi havia gairebé res; només portadores que han passat al llindar deixa sorta.

Per la tarda, tanç, no he fet res. Del Boix hem anat l'altre i jo a Serrivella per segurs encorreg i a les cinc, vora un vent de tempesta, hem anat a casa. La pluja veia el darrer.

Dimarts, dia 22 de novembre.

Auri ha començat de nou a ploure, però no amb el mateix nivell d'abundància que tinc soa i és un copell petit, ràpid com una bala i molt boví (el més nivell de tots els que tenim). No és propietat del poble; el tenim com a posseeïd d'un petit propietari, el qual, com que no el pot mantenir, el deixa pel tiell i a canvi que el resintinguem.

Dijous, dia 24 de novembre.

La batalla de Stalingrad continua infernal, inescriptible. De tant en tant, els dies, porten segur extracte provinent de corresponsals de guerra alemanys o italians, els quals donen una idea de l'infèrme que s'agressa ciutat. Heus-ne ací un, corresponent a "La Dépêche" d'aquí: (Per no traduir-lo el transcriu tal com és)

"Matalles à dix ou vingt milles, encapçalant à la grenade, corps à corps, à la baïoneta, vive au combat: telle dévastation le dominante des combats de ces infernaux qui se passent dans les rues de Stalingrad, où aucun des paix des explorateurs, à travers des décombres fumant, pour la complète surprise, de nouelles réserves allemandes, ont encore été rencontrées hier, à bord d'avions de transport. Tandis que la dépech

se renforce toujours, dans toute la mesure du possible, par la seule voie qui longe le bord sud-est de la Volga.

« Les ponts de bateaux sur le fleuve sont pris et brûlent, en lutte aux coups de l'artillerie et de l'aviation des Reichs, et c'est sous une pluie de bombes et d'obus que le peuple soviétique travaille à leur réparation, afin de permettre aux rafales et aux convois de munitions de continuer à percevoir de façon intermitente à la place battagée.

« Pour occire une bribe et deux cents mètres dans un état de curiosité, une compagnie de sapeurs allemands a été tuée dans le feu, déjouer par trois fois l'intervention de l'artillerie d'avant-garde puis celle de l'aviation. Il a fallu occire, empêcher le lance-flammes, les obusiers des troupes et les groupes de grenadiers.

« Il faut, aussi, parfois, pour empêcher l'ennemi d'atteindre l'escalader pendant qu'il est encore en possession de l'assaut. La patrouille arrache sur les toits, descend vers les étages inférieurs à coups de décharges d'explosifs.

« Les Russes, outre l'utilisation des mines, ont inventé des nouveaux pièges : des crayons font explosion lorsque les touchent ; des papots de soudage sont placés sur les sols...

« Dans le centre de la ville les appareils de combat de la Luftwaffe et les Stukas, arrosent de bombes, de bombes lourdes les rues et les rues, transformées par les Russes en îlots de résistance et garnies de pièces d'artillerie de très calibre.

« Au nord de Stalingrad, les attaques de diversion lancées sont arrêtées par les Russes, continuent à pétiller, visent les allemands, qui éjectent peu de premières formations de combattants de l'air, ont, aux cours des dernières vingt-huit heures,

déversé une grêle de bombes sur l'assassinat et ces spécies, parfois, par leur action efficace, le développent d'atteindre grêves."

Tel que dit aquest extrait semble que si veritablement, par certains blos, les décessions entre dies de la ciutat i els atropens, pel Nord de la mateixa, al contrari, són els Russos els que contrataquen hi qui cosa sigui, aquest sol heit dóna una bona idea sobre el que des d'aleshores ha estat la situació de tots els temps.

Dijous, dia 25 de setembre.

Heus-d'ci un altre fragment sobre la batalla de Stalingrad, corresponent al mateix dia, amb data d'aleshores:

"La lutte rapprochée se poursuit dans le village de Stalingrad. Les troupes du général Van Boek ne laissent aucun répit aux défenseurs. Le ciuitat, en particulier, sont très éprouvés. Le grouement des armes, l'écriture et les obus, le crépitement des obus et des mitrailleuses ne cesse jamais. Les combattants sont obligés de demander constamment sur le péril-vive. Les incendies mettent des centaines ministres sur les environs en ruines et le brûlure des.

"Le correspondant d'un journal américain montre la ville ravagée d'immenses nuages de fumée. Il écrit-il - longtemps avant l'arrivée sur le lieu même de la bataille, on a déjà la vision de millions de personnes en flammes. La terre tremble sous cette. Les différents sons produisent un concert dont les harmonies tragiques remplissent ce paysage dévasté par la guerre..."

"Certaines rues, notamment dans les faubourgs des environs, ont été transformées en immenses tombes collectives.

"Un correspondant de guerre allemand rapporte

que les adversaires se battent si près les uns des autres qu'ils peuvent entendre les ordres qui donnent à leurs troupes les officiers ennemis et percevoir les déclassements de Clerc. Le combattant, parfois, espionne les canons des unités ennemis qui le pourraient. On ne tire soi-même que après avoir longuement visé.

"Un autre signal que la Luftwaffe, qui c'était abstenue un certain temps de bombarder les positions où l'außerordentlichement les adversaires ne permettait pas de distinguer les uns des autres, a fait sa réapparition dans les nuits envoiées. C'est aussi que le Stalinegrad intervient pour la compétence de la centrale électrique qui desservait les quartiers nord de la ville. Cette position était défendue par deux mille hommes et un bataillon de ferraille. Un entame qui n'a suffisamment de défenseurs sont très encerclés sous le niveau du bâtiment."

"De son côté, un correspondant du "London Express", signale que l'événement le plus important de la journée de mercredi, a été l'occupation par les troupes allemandes, du Palais des Postes de Stalinegrad. Les Russes avaient transformé l'édifice en une véritable forteresse, entourée d'un fossé artificiel. L'intervention d'un détachement de lance-flammes a été décisive pour l'occupation du bâtiment, où 900 Russes ont été pris prisonniers."

Dimanche, dia 26 de setembre.

J'envoie un autre fragment sobre la bataille de Stalinegrad, qui poste la veuve d'ami:

"Tandis qu'au Sud et au Centre de Stalinegrad la pression allemande monte, il semble, peu à peu, avec elle se voit légèrement relâchée depuis plusieurs-huit jours, ou fait des contre-attaques menées sans répit, dans ce secteur, par le Père."

"Un correspondant de presse soviétique rapporte que Timofeïevko, installé sur la rive droite parallèle de la Volga, passe plusieurs heures par jour au sein même de l'île de Stalingrad. Et, à deux reprises déjà, Staline a quitté Moscou pour venir conférer avec lui et envisager des mesures à prendre pour sauver la cité.

"En face, l'inépuisable adversaire de Timofeïevko, Fedor von Bock, dirige, à proximité même de la ligne de feu, les opérations quotidienne. A certaines heures de la journée, Timofeïevko et von Bock se trouvent à quelques centaines de mètres l'un de l'autre..

"Les Soviets - explique le "jounale d'Yolka" - ont recours, poursuit-il, sur la Volga, à un stratagème dont ils n'étaient déjà servis sur le Dan. Il s'agit des "ports invisibles". Entendez par là que les soldats de l'armée rouge traversent le fleuve sur moyen de passerelle jetée à 10 centimètres au-dessus de l'eau. Le qui, la nuit, devait le couille du camouflage. Un jour, dans le secteur des doct, les Italiens observaient à travers le brouillard du soir des patrouilles russes qui "avaient l'air de marcher sur l'eau". Gravide fut leur surprise. Tantefois quand ils se rendirent compte que leurs adversaires, renclout sous leur possession, ne retournaient pas le dos à la rive, mais revenaient à "marcher sur l'eau", ils comprirent qu'ils étaient en présence d'un subterfuge aussi redoutable qu'inédit."

Dissenyage, dia 27 de setembre.

Agost matí hem anat a clamar al Bosc amb quatre cavalls. Hem anat de pressa, però cosa que és tan lluny i ha hagut de menys jo els quatre cavalls : el camí fins ací, he arribat un poc tard. Seguidament he ditat, en la collera, que els robats, assalt, canyot, berenat i avia - cosa de poque està exercint operes ratlls. Després, he pujat una

entona i heus ací el diccionari pessat

Dissabte, dia 29 de novembre.

Heus ací una petita resposta a un punt de la llettra darrera de la meua perimura Cocixeta:

"Bé veritat, querida Cocixeta, que yo mifue
que te presento després tò tota mi poesia: "Però com
te vuller emi llementita? "és possible que o dejé
dilegar per les poesies meus? "El principiò creí
que une críticòs estias fuies per para ferum-
la, tocos desforç, la resistència en todos tus car-
taj, empesjà a alarmar-me i el final veu que
te has dejado arrebatat per los fellos, per los dé-
bils, per los hipòcrites y per los ignorants.

"Los espíritus fuents no poden creer en
estas coses, hoy maledicentes razonen la evolució
longa de l'espíritu y en temps bastant temps.
Sólo, para donar una satisfaçió idea, te voig a decir
que une son capitols para dir el testo com todes:
(Este parlant de relacions) 1^a: Si sólo hubiera una
en todo el mundo, poénia tornar-se algo més en
consideració; però el hechis es que les maledi-
cias y cada una de ells se cree la reprobada
no siendo VIRGO V.F. 2^a: Que todes creen que
mortos son lo preferits. i Porquè est supuesto
es que de creer que todes les prescripcions, les
únicas, si mortos es son, son que una pos-
tulaq con relació a la innecessitat del espaciu?
Pois un llega a ser molt ridícul que tanta
gàbia pugna creer que en telas tonterías in-
ventades per mortos mises.

"He dey cuenta, querida Cocixeta, que
une multa (per nos) audàciosa deuagada
enfolicada torna ti. Si continuosa tendris
que decir otras maledicentes coses que la cronicen,
o lo mejor, no podrás deixar passar y ten
en consideració gran cosa. Osi er que vag

a terminar y dejaremos este mundo cuando todo nos verá despiadadamente. Ante, pero, quedan este una pequeña explicación sobre los cuatro clasificativos que están en la página III y que son: falsos, débiles, hipócritas e ignorantes.

"Los que riguen a otras gentes van falsos e hipócritas porque por comodidad de situación social, por vestimentas, por egosismos, etc. fingirán ser más que no son y si lo ven no saben por qué van juntos."

"Los débiles e ignorantes, ya es cierto: Los primeros siguen porque, débiles, tienen miedo de lo que pueda venir después o porque son incapaces de sostener el peso de sus propias responsabilidades. Los segundos siguen porque los educaron así creyendo los interesados que son fuertes y ellos continúan porque, bien que la mayoría lo hace y no saben nada más. Además hay algunos niños que dicen: "Vale más creer que no va a verlo." Y se agrupan a los resacados..."

Dimanche, día 30 de setiembre.

"Un sítio extenso encava sobre la bretelle de Stalingrad, la cual dura los de fa trentaset giorni.

"... Dantemore dans la ruef de Stalingrad de barricade formée des objets le plus hâtiercitz, tout ce qui tombe sous la main des défricheurs-tracteurs se décale et à deux revoés, voitures, camions, décombres de maisons, réverbères cassés, le tout entouré de fils barbelé - courent le sítio de la ville. On existe à de spectacles extraordinairez: ceci, par exemple, de que montagnes montant sur les toits d'immeubles bâtonnés des pierres de construction.

"Des groupes d'innocentes sont pris après leur occupation.

"La lutte est, véritablement, inintoyable."

"Les armes sont devenues fatales si il a fallu donner aux soldats leur équipement d'acier..."

Dijous, dia 1er d'octubre del 1942.

He rebut una extensa llettra de casa meva on ultia escriure-li tots els personatges hi ha a casa meva uns dies d'eu Vicenç i de l'ecclésià Josep de Llach. He estat content de rebre-la, ja que fa dies que no en sabia res. Dijen que han retallat perquè esperaven l'arribada de la revista d'en Vicenç que porta les fotos meves que jo vaig donar a ell; però es veu que la curiositat completa no té porra d'arribar.

Ara que en Vicenç ha pogut parlar amb la meva mare, vull tractar d'evitar que en'me diuen de la meva possible accada altra. Valdrà saber-ho per m'acabar...

Dissabte, dia 2 d'octubre.

L'afir de la patata meva molt bé seràq.

Aquí he rebut el primer número de la nova subscripció a "Ric et Rosé". He decidit subscriure-me-hi per als amics perquè des d'ara no em veia bé de comparsonar-la cada diumenge. La respondrà en pèdia alguna.

La "Revue des Beaux-Mémoires" em'arriba regularment cada quinze dies. Faebé hi està suscrit per mig meus.

El que he deixat és "La Science et la Vie"; bona revista mensual, però que per mi tenia dues, tres, que atrevialement per manca de temps, no puc correure. 1ª Massa ciència aplicada i 2ª que apunta ciències en vedad gaire exclusivament a les coses de la guerra actual: minas, apells, guerres del teatre marí, financiament, combat, resultat, perfectament, etc. I com que a mi de la guerra actual em'he més interessat

la nostra personal i la seva fita que l'espí dels
dits amfids el posa temps que tiene, en cases més
totes vers el poble que a mi en interiors me.

Ara torna a començar el viento i serem.
El dia s'ha estat i la llum elèctrica encara ja
molt. Precisament sabem de passar un mes aproxi-
madament, amb petroli i encara molt aviat
també. Així això ferà la llum elèctrica per mitjà
d'una hèlice que acciona el vent que en fa.
Aquesta hèlice acciona una diàfragma i apunta
vers una bateria. Les bateries tenen una reserva
per uns quinze dies. En aquell país de vent en
fa sovint, la qual cosa permet que, sense abusi-
ar, pugui fer la llum elèctrica gaudir d'un
moment. Tots que no es en pòdremen de vetllar
que d'accedir per una llargada estona, amb
bonbets per un sol. Ultra això, sinon havia
ser altre inconvenient: el fred. Mentre tant, com
que encara no en fa, profitó el temps del
seigüia per escriure a casa i després de dinar, però
mai arribà a fer-ho prou temps.

Dilluns, dia 4 d'octubre.

Del matí he anat a la Matte a expobresser.
Després, en arribar, en la banqueta, esitent unrat
dissert, etc... I després he anat, acompanyat de l'elec-
trista, a Servicio al cinquera junt amb el Pa.
Juan Correa. Després del mateix hem anat a
prendre l'escriptura i finalment cap a casa de
nosso parent per Dilius. Finalment 10 pes,
un xic de lectura i a domini.

Dilluns, dia 5 d'octubre.

Vois a anotar més extensament sobre la batalla
de Stalingrad:

"A Stalingrad on l'infernida batalla conti-
nua a tota guerra. Deuxième jour, les forces du

Pérou, soutenu par des milices de Stekcs, progressent pas à pas au milieu des décombres de l'accidenté
Territoire.

« Les soldats russes - écrit le correspondant du "Popolo di Roma" - se battent avec la véritable force du désespoir, courus poussés par un fanatisme qui les oblige à affronter la mort.

Le correspondant de "La Tribuna" (italien) rapporte, d'autre part, que les défenseurs de quelques îlots isolés, dont la résistance se poursuit dans les ruines du centre de la ville, ayant lancé un appel pour qu'en leur faveur fût prononcée une rémission et des vivres, avaient imaginé une passe de souterrain à travers les couloirs creusés depuis; mais les Allemands l'ont découvert et ceux qui s'affairaient à atteindre le siége ont été bloqués dans les cours, où ils furent bombardés et sont dévorés à la lumière des tourelles et des canons électriques.»

Allô del relâchement des pressions paressos que ja era un "mento" abus de concordança (Un Loual signé par un exil d'au moins 150.000 per retorrence 50.000) ha provocat. Si veritalement han marcat uns quants milits de - dissen-ue voluntaris - aquella xifa en ér de per la revolta acaí d'abra especialitat da que els hi col. Una d'as, ben curiosa, el govern anuncia que d'au redonduan rades, va directament als interessos invitant-los a ...

En Perú ha fet un discurs a l'Exposició: segons l'extracte que l'expresso recull que ha anunciat el Dr. Obregón al caràcter de política o de ministres recent?

Dic: "Nous ne condamnons pas le communisme ni le socialisme, pour ce qui est entièrement d'aspirations sociales - car toutes ces aspirations socie-

(1) Un ministro anuncia avui 17.000. En resumenda, van 133.000.

les nous le partageus et nous les dépasserons - mais pour ce qu'il est question d'antimilitarisme, de socialisme, de fraternité.

Ole, que es bonic visto! O veure si era el rei més comunista que en Lenin!

D'en a més a més que la violència es justificava per salvar l'espanya abans; però ara ja ja està relaxada, "nos œuvres devront être d'assassinat généreux, dans leur application."

Si vey! No s'acaba el mateix!

Diumenge, dia 6 d'octubre.

M'heuia desculpat d'entregar tis armatapesmes de la lluita per Stalingrad:

Hem deixat, gran edificiaca i les abacerias, pagets de casa, individuals i de medicaments que el proceder dels alemanys esclataent. Mes altres tancs són el llopis-bomba, o sigui un llopis que al proceder l'explota tanbé.

Al tercer zau cas és que gran cosa pocaq de cases més destruïdes, i les d'abacerias perquè els alemanys hagin cosa q'explosiu, un cop que aguants la tempe tot volta en explosions.

Dijous, dia 7 d'octubre.

Son les 8'30 de la tarda. M'heu de carregar amuntament de roba interior i exterior. Estoy en el llauvent com cada dia i una violenta tempesta ha fet caure un xafre abundant de neu com la primavera, entre roba i la neu, desenganyar el carrell, etc., etc. que rebessim una butxa superba. Ha matat la meua gran amuleta que li posa des de sempre la terra; un poletenció de topo. Admire el gran carret de nete que passa per si no hi correix perleshon interessant mercat blancs, de m'ha mullat.

Ora els russos a Stalingrad s'han anat com

adversaria victòria, havent segons deixeu veure els
destruccions, associat amb el moral i el mèd a la segada.
Tot aquest darrer punt deuula que la retaguda sigui
de trenta quilòmetres aproximadament vers enfora de
la ciutat.

Aus ací alguns extracts de premsa pràctica
de "La Dépâche":

"Les Russos equipen a tota les seues, conti-
nuant a fer-ho tant qu'il s'ent des munitions. Els
reconquisten la pista els plus desesperats pour arròtar,
ne falté qu'un instant, la progressió dels temps
alemanys."

"Le correspondant de "Le Tribun", céri-t que
les unides russes comprenen dans ces combats de
singuliers, car il n'est pas rare que-on de sorte pour
la possession d'une chambre ou d'un escalier
et que le Allemands et les Russes passent plusieurs
jours de suite, dans le même immeuble, les
uns, installé aux étages inférieurs, cernant les
autres barricadés dans les étages supérieurs."

Dissabte dia 10 d'octubre

Tamí un tirant una joranda de claus molt dolenta. Pel matí, hi vaig colpat amb
molt de pena per acabar una viuya, i per
la tarda, en un barri molt de tristesa, van
nervis fer-se suspensos, amb caps de corinyoles,
molt alts i tocats i en pessar a trobar les migl-
les, als sarcavats et pintxaven la cara, als braços,
el cos, tot. Tot i tenint molta cara i lie ventit
amb els braços engranyats i la canya estripada.

He sentit de persones de nou l'altra bici-
cleta d'home, la qual li pintat ja multeix.
En homes tirant uns temps, en homes, fet algun
mida a lloc o moment senzill; però no hi
fet durant els temps de viure i hi ha molt de pes-
sa i corrents. No obstant, quedan molt bé per ésser

la primera vegada que faig de pintor.

Diumenge, dia 11 d'octubre del 1942.

Fa una volta de dies que el tracte de sol·lucions a un problema urgent: el de cercar un guerrer bo per continuar el diari que en s'ha estat pòpular i qüestió. Reconeix que he hagut una mica de mal humor-lo adquirint abans, encara el proper tresor no pogué estar a la seua llum i ara ja no es troba res absolutament de tots manres, la causa principal ~~ha~~ ha estat la veritat, car l'Elisabetta no pogué desplaçar-se a ~~Sig~~ gress fins després d'haver-se hagut i quan li enia ja no hi havia res. Un nou "suspir" que s'obre.

De seguida en'he exposat per veure si veure resprestat-me, car durant la retenció no puc, podia aguirrir-me un de bo. N'hi pogué trobar els de solerts; els guerriers d'encolar de les pàgines, en tenen un altre que i un poc millor; però està conservat en les primeres pàgines i al més, els quals havia de treure. Potser així, tan que el facilitaran algun altre. Però el cas és que s'ha estat apunt quadern i n'hi ha de conservar un altre de seguit, i no sé qui fer. Ara que per jociuva resada a França n'hi pogué trobar en el seu bo sens i mirar pocs, que no n'hi ha i pren els que en vení obligat a continuació i bé en un dels pocs o bé en algun conservat arrenant-li les pàgines.

Havia començat a escriure apunt comentant que havia arribat en Ramon Comer, el qual ve act a tirar amb rossets, a passar la tarda amb mi i després se tingué més a fer per sopar ell i que al cinquena i venu en Fermandel.

Aquí estic de pòndre d'estable. Aquesta quinzena consistí en tirar una dels cavalls, donar-los-li canyons, beure, etc.

Continuació de la
llibreta n° 12.